

รายงานการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาเพื่อพัฒนาหลักสูตรการจัดการธุรกิจบริการและการจัดงาน (หลักสูตร 2 ภาษา) เพื่อ
ตอบสนองนโยบายการปฏิรูปทางการศึกษา (Education Transformation) และเพื่อ
ศึกษาความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 รวมถึงผู้ประกอบการ

A study of hospitality and event management (Bilingual program) to support
education transformation policy and understanding of the needs of students
and stakeholders related businesses.

ผศ.ดร.ศุภวัตร

มีพร้อม

ผศ.ดร.ทองรวี

ศิลา น้อย

ดร.พงษ์พันธุ์

ศรัทธาทิพย์

ผศ.ดร.ปรเมศวร์

จรัสเมธากุล

โครงการวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนจากเงินรายได้คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

รายงานการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาเพื่อพัฒนาหลักสูตรการจัดการธุรกิจบริการและการจัดงาน (หลักสูตร 2 ภาษา) เพื่อ
ตอบสนองนโยบายการปฏิรูปทางการศึกษา (Education Transformation) และเพื่อ
ศึกษาความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 รวมถึงผู้ประกอบการ

A study of hospitality and event management (Bilingual program) to support
education transformation policy and understanding of the needs of students
and stakeholders related businesses.

ผศ.ดร.ศุภวัตร

มีพร้อม

ผศ.ดร.ทองรวี

ศิลา น้อย

ดร.พงษ์พันธุ์

ศรัทธาทิพย์

ผศ.ดร.ปรเมศวร์

จรัสเมธากุล

โครงการวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนจากเงินรายได้คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยความสนับสนุนจากโครงการวิจัยเพื่อสนับสนุนการบริหารงานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน จากเงินรายได้คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยขอนแก่น ในการสนับสนุนเงินทุนในการดำเนินการวิจัย และขอขอบคุณ คุณพรสวรรค์ ทองสุโขวงศ์ ในความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในขั้นตอนการจัดทำสัญญา รูปเล่มและรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดส่งงานวิจัย

ขอขอบคุณคณาจารย์สาขาการจัดการธุรกิจบริการและการจัดงานทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือในการทำงานวิจัยในทุก ๆ ขั้นตอน

และท้ายที่สุดขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ข้อมูลสำหรับข้อมูลที่มีคุณค่าในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการจัดการธุรกิจบริการและอีเว้นท์ (หลักสูตร 2 ภาษา) ที่จะเปิดใช้ครั้งแรกในปีการศึกษา 2566 นี้

คณะผู้วิจัย

ชื่อเรื่อง	การศึกษาเพื่อพัฒนาหลักสูตรการจัดการธุรกิจบริการและการจัดงาน (หลักสูตร 2 ภาษา) เพื่อตอบสนองนโยบายการปฏิรูปทางการศึกษา (Education Transformation) และเพื่อศึกษาความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 รวมถึงผู้ประกอบการ
คณะผู้วิจัย	ศุภวัตร มีพร้อม ทองรวี ศิลาน้อย พงศ์พันธุ์ ศรีธธาทิพย์และปรเมศวร์ จรัสเมธากุล
ที่ทำงาน	คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยขอนแก่น
แหล่งเงินทุน	งบประมาณเงินรายได้ คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีงบประมาณ 2565

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ศึกษาความคิดเห็นและความต้องการของกลุ่มผู้ที่สนใจเข้าศึกษาและนักศึกษาปัจจุบัน และผู้ใช้บัณฑิตในอนาคตที่มีต่อการพัฒนาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการจัดการธุรกิจบริการและการจัดงาน (หลักสูตร 2 ภาษา) และลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต เพื่อที่จะนำข้อมูลที่ได้ไปพัฒนาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการจัดการธุรกิจบริการและการจัดงาน (หลักสูตร 2 ภาษา) ให้มีประสิทธิภาพ ทันสมัยและตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย รวมถึงแนวทางการจัดการเรียนการสอนและจัดทำเนื้อหาหลักสูตรที่สอดคล้องกับมาตรฐานการอุดมศึกษา โดยใช้การดำเนินวิจัยทั้งเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกจำนวน 11 คน และวิจัยเชิงปริมาณด้วยแบบสอบถามจำนวน 454 คน ซึ่งใช้สถิติ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมานได้แก่ การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยวิธี t-test ในการทดสอบสมมติฐาน

ผลการศึกษาในส่วนของการวิจัยเชิงคุณภาพ พบว่า ตลาดแรงงานในอุตสาหกรรมธุรกิจบริการยังมีความต้องการแรงงานเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มที่มีความรู้ความชำนาญที่หลากหลาย ทั้งทักษะทางด้านองค์ความรู้และทักษะทางด้านสังคมและอารมณ์ ในส่วนของพัฒนาหลักสูตรที่มีการจัดการเรียนการสอนทั้งรูปแบบภาษาไทย และ 2 ภาษา ผู้เรียนสามารถเลือกความเชี่ยวชาญได้ และการฝึกงานที่มีระยะเวลาที่ยาวนานขึ้น เป็นสิ่งที่เหมาะสม

ผลการศึกษาในส่วนของการวิจัยเชิงปริมาณด้วยการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณยานั้น พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วยกลุ่มผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน และกลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาหลักสูตรในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรที่มีการเรียนการสอนทั้งภาษาไทย และ 2 ภาษา มีความเหมาะสม จำนวนความเชี่ยวชาญควรเลือกได้น้อย 2 ความเชี่ยวชาญ การฝึกงานควรฝึกงานอย่างน้อย 1 ภาคการศึกษาและควรมีการพัฒนาทักษะทางด้านสังคมและอารมณ์ให้กับผู้เรียน ในส่วนของคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ทุกประเด็นได้รับความคิดเห็นว่าเป็นประเด็นที่ต้องให้ความสำคัญมากที่สุด

ผลการศึกษาในส่วนของการวิจัยเชิงปริมาณในการทดสอบสมมติฐานนั้นพบว่า กลุ่มผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน และกลุ่มผู้ใช้บัณฑิตมีความต้องการและความคิดเห็นที่มีต่อบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่แตกต่างกันในบางประเด็น โดยทุกประเด็นที่มีความแตกต่างกันนั้นกลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคตมีความต้องการและระดับความคิดเห็นที่สูงกว่ากลุ่มผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน

Title	A study of hospitality and event management (Bilingual program) to support education transformation policy and understanding of the needs of students and stakeholders related businesses
Researchers	Supawat Meeprom, Tongrawee Silanoi, Pongphan Sathatip and Porramate Jaratmetakul
Office	Faculty of Business Administration and Accountancy, Khon Kaen University
Funding	Faculty of Business Administration and Accountancy Research Budget, Khon Kaen University, Fiscal Year 2022

ABSTRACT

The research aims to study the opinions and needs from high school student who interested in the program, current student who studying in hospitality and event management program and stakeholders related businesses toward the hospitality and event management program and desired graduates' characteristics. The results of the study will use to develop hospitality and event management both Thai and Bilingual program to be more efficient, up to date, satisfy the target group and to support education transformation policy. The research was conducted by using both quantitative and qualitative studies. For qualitative study, the data was collected by doing in-depth interview from 11 participants while quantitative study, the data was gathered by doing a survey questionnaire from 454 participants. Statistics used for data analyzing were frequency, percentage mean, standard deviation and t-test to test hypothesis.

The result of qualitative study showed that labor market in hospitality industry still increasing dramatically, especially, for a person who has specialization and has multi skill both hard and soft skills. The study also show that student should choose specialization by their own and extend internship period are relevanted.

The results of quantitative study, in part of descriptive analysis found that most of participant agreed that hospitality and event management should be provide in both programs, especially for bilingual program. The amount of specialization for each person should be at least 2 specializations and the period of internship should be at least one semester, also, the program need to provide extra courses to develop both hard and soft skills for student. In term of desired graduates' characteristics, the result support that all aspects need to be concerned.

The results of quantitative study, in part of hypothesis testing showed that most of participants have different needs and opinions, however, participants from stakeholders related businesses have higher level of needs and opinions than other 2 groups.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญรูปภาพ	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
1.3 ขอบเขตการศึกษา	3
1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ	4
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	5
2.1 แนวคิดและการเติบโตของอุตสาหกรรมบริการและอีเว้นท์	5
2.2 การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนเพื่อตอบสนองการปรับเปลี่ยน	7
การจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยขอนแก่น (KKU Education Transformation)	
2.3 ความหมายและองค์ประกอบของหลักสูตร	8
2.4 มาตรฐานการศึกษาไทย	10
2.5 แนวคิดภายใต้กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ	12
2.6 เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2565	13
2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	21
บทที่ 3 ระเบียบวิธีการวิจัย	25
3.1 วิธีการศึกษา	25
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา	25
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	26
3.4 กรอบแนวคิดและสมมติฐานการวิจัย	28
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล	28
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล	29
บทที่ 4 ผลการศึกษา	30
4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ	30
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ	35
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	58
5.1 สรุปผลการศึกษา	58
5.2 อภิปรายผล	61
5.3 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป	63

	หน้า
บรรณานุกรม	64
ภาคผนวก	67
ภาคผนวก 1 แบบสัมภาษณ์	68
ภาคผนวก 2 แบบสอบถามสำหรับกลุ่มผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน	71
ภาคผนวก 3 แบบสอบถามสำหรับกลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต	78

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 ประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม	35
ตารางที่ 4.2 เพศของผู้ตอบแบบสอบถามผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน	35
ตารางที่ 4.3 ระดับการศึกษา	36
ตารางที่ 4.4 ระดับรายได้	36
ตารางที่ 4.5 ภูมิลาเนาปัจจุบัน	36
ตารางที่ 4.6 ความสนใจในการศึกษาต่อในคณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยขอนแก่นของกลุ่มนักเรียน	37
ตารางที่ 4.7 การวางแผนภายหลังการสำเร็จการศึกษาของกลุ่มนักศึกษาปัจจุบัน	37
ตารางที่ 4.8 ประเภทหน่วยงานของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต	37
ตารางที่ 4.9 ระดับอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม	38
ตารางที่ 4.10 ตำแหน่งหรือสถานะในองค์กร/หน่วยงาน	38
ตารางที่ 4.11 ประสบการณ์ในการทำงาน	38
ตารางที่ 4.12 ระยะเวลาในการเปิดดำเนินงานของธุรกิจ	39
ตารางที่ 4.13 ทำเลที่ตั้งปัจจุบัน	39
ตารางที่ 4.14 ความคิดเห็นต่อการเปิดหลักสูตรภาษาไทยล้วน และหลักสูตร 2 ภาษา	40
ตารางที่ 4.15 เหตุผลถึงความไม่เหมาะสม/ไม่จำเป็นในการเปิดหลักสูตรทั้งภาษาไทยล้วน และหลักสูตร 2 ภาษา	40
ตารางที่ 4.16 เหตุผลถึงความเหมาะสม/จำเป็นในการเปิดหลักสูตรทั้งภาษาไทยล้วน และหลักสูตร 2 ภาษา	41
ตารางที่ 4.17 องค์ความรู้ที่ควรมีในการเปิดหลักสูตรทั้งภาษาไทยล้วน และหลักสูตร 2 ภาษา	42
ตารางที่ 4.18 ความเหมาะสมในการเปิดให้มีการเลือกความเชี่ยวชาญ ในการเรียนในหลักสูตรภาษาไทยล้วน และหลักสูตร 2 ภาษา	43
ตารางที่ 4.19 จำนวนความเชี่ยวชาญที่เหมาะสมในการเรียนในหลักสูตรภาษาไทยล้วน และหลักสูตร 2 ภาษา	43
ตารางที่ 4.20 ความคิดเห็นที่มีต่อประเภทความเชี่ยวชาญที่เหมาะสมในการเรียน ในหลักสูตรภาษาไทยล้วน และหลักสูตร 2 ภาษา	44
ตารางที่ 4.21 ความคิดเห็นต่อการฝึกงานในระยะเวลา 1 ภาคการศึกษา (4 เดือน) ในการเรียนในหลักสูตรภาษาไทยล้วน และหลักสูตร 2 ภาษา	44
ตารางที่ 4.22 ความคิดเห็นต่อการฝึกงานในระยะเวลา 2 ภาคการศึกษา (8 เดือน) ในการเรียนในหลักสูตรภาษาไทยล้วน และหลักสูตร 2 ภาษา	45
ตารางที่ 4.23 ความคิดเห็นต่อประเภททักษะทางด้านสังคมและอารมณ์ (Soft skills) ที่ควรพัฒนาสำหรับการเรียนในหลักสูตรภาษาไทยล้วน และหลักสูตร 2 ภาษา	45
ตารางที่ 4.24 ความคิดเห็นต่อรูปแบบหลักสูตรต่าง ๆ ในการจัดอบรมที่จัดโดยหลักสูตร	46
ตารางที่ 4.25 ความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมการฝึกอบรมหลักสูตรที่ทางหลักสูตรจัดขึ้น	47
ตารางที่ 4.26 ความคิดเห็นต่อประเด็นในการจัดการเรียนการสอน	47

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.27 คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ด้านทักษะความรู้ทางด้านวิชาการ	49
ตารางที่ 4.28 คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ด้านทักษะและความสามารถในการทำงาน	50
ตารางที่ 4.29 คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ด้านทักษะด้านความรับผิดชอบ ในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย	51
ตารางที่ 4.30 คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ด้านทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	51
ตารางที่ 4.31 คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ด้านทักษะด้าน คุณธรรมจริยธรรม และทัศนคติ	52
ตารางที่ 4.32 ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1	54
ตารางที่ 4.33 ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2	55

สารบัญรูปภาพ

ภาพที่ 3.1 กรอบแนวคิดในการศึกษา

หน้า

28

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ธุรกิจบริการมีความสำคัญต่อโครงสร้างเศรษฐกิจไทยเป็นอย่างมากในเชิงมูลค่าทางเศรษฐกิจ ทั้งในแง่สัดส่วนของ GDP จำนวนธุรกิจ และจำนวนการจ้างงาน รัฐบาลมีนโยบายพัฒนาขีดความสามารถของธุรกิจไทย โดยมุ่งเน้นยกระดับเศรษฐกิจฐานรากให้มีความเข้มแข็ง เป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อน สร้างงานสร้างรายได้และการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจที่ยั่งยืน (พีระ เจริญพร, 2563) จากรายงานสมาคมการเดินทางและท่องเที่ยวโลกปี 2561 อุตสาหกรรมการบริการและการท่องเที่ยวมีส่วนสร้างรายได้ถึง 7.6 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ เกิดการจ้างงานถึง 292 ล้านงาน ซึ่งสามารถคิดเป็นผลิตภัณฑ์มวลรวมของโลกถึง 10% (Gross Domestic Product: GDP) (Statista Research Department, 2021) อุตสาหกรรมการบริการประกอบไปด้วยหลากหลายธุรกิจบริการ คือ ธุรกิจโรงแรม และที่พัก ธุรกิจท่องเที่ยวและตัวแทนการท่องเที่ยว ธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม ธุรกิจขนส่ง ธุรกิจคาสิโน ธุรกิจเรือสำราญ และธุรกิจการจัดงานหรืออีเวนต์ เป็นต้น (Rhouna & Singa, 2020)

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ธุรกิจการจัดงาน (Special event) หรือ ในประเทศไทยมักนิยมใช้ทับศัพท์ภาษาอังกฤษว่า “อีเวนต์” นั้น ถือเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมบริการที่สำคัญต่อเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน เมือง หรือประเทศนั้น ๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อม อุตสาหกรรมการจัดงานสามารถส่งผลกระทบที่สำคัญในการพัฒนา เพิ่มมูลค่า เศรษฐกิจและสังคม เนื่องจากธุรกิจการจัดงานถือเป็นภาคบริการที่สร้างรายได้จำนวนมาก และยังกระจายรายได้ที่เกิดขึ้นไปยังภาคธุรกิจต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง อันได้แก่ ธุรกิจที่พัก ธุรกิจท่องเที่ยว ธุรกิจการขนส่ง ธุรกิจอาหารและบันเทิง ธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ ธุรกิจจำหน่ายสินค้าที่ระลึก รวมถึงธุรกิจต่าง ๆ ที่ต่อเนื่องทางอ้อม ได้แก่ ธุรกิจการสื่อสาร ธุรกิจโฆษณาและประชาสัมพันธ์ ธุรกิจธนาคาร เป็นต้น นอกจากนั้นยังก่อให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจ คือ การสร้างงานสร้างอาชีพให้คนในสังคมนั้น ซึ่งทำให้เกิดการจ้างงานในช่วงที่มีการจัดงานขึ้น การจัดงาน เทศกาลและกิจกรรมพิเศษ ยังส่งผลกระทบทางอ้อมให้แก่ชุมชนและเมืองที่จัดงาน นั่นคือการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่เมืองที่จัดงาน รวมถึงเป็นการสร้างการรับรู้ของประชาชน และชื่อเสียงให้เป็นที่รู้จักของเมืองนั้น ๆ เพราะชุมชนหรือเมืองที่จัดงานได้มีโอกาสนำเสนอเอกลักษณ์ วัฒนธรรมและความโดดเด่นของแต่ละภูมิภาคให้เป็นที่รู้จัก และทำให้ผู้มาร่วมงานเกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมและสังคมของเมืองนั้น ๆ อีกด้วย (Meeprom, 2019) ซึ่งธุรกิจอีเวนต์สามารถจำแนกได้เป็น ประเภทออกเป็น 4 ประเภท ตามการจำแนกของ Bladen et. al. (2012) ซึ่งประกอบไปด้วย 1) การจัดงานที่เกี่ยวกับกีฬาและความบันเทิง (Sport and entertainment event) 2) การจัดงานเฉพาะบุคคล (Personal event) 3) การจัดงานด้านวัฒนธรรม (Cultural, festival, and heritage event) และ 4) การจัดงานที่เกี่ยวกับองค์กรหรือสถาบัน (Organisational event)

นอกจากนี้จากนโยบายรัฐ Thailand 4.0 ที่เน้นในเรื่องของการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ไทย การนำเอานวัตกรรมเข้ามาเป็นแรงขับเคลื่อน โดยมีการเปลี่ยนแปลงจากการภาคการผลิตสินค้าไปสู่การเน้นภาคบริการมากขึ้น ซึ่งส่วนหนึ่งของอุตสาหกรรมเป้าหมายที่มุ่งเน้นพัฒนา ประกอบด้วย อุตสาหกรรมการบริการ และอุตสาหกรรมอาหารเครื่องดื่ม ดังนั้น ทางหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจบริการและอีเวนต์ (สองภาษา) ได้ตระหนักถึงความสำคัญของนโยบาย

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 และนโยบายรัฐ Thailand 4.0 จึงต้องการผลิตบัณฑิตที่เป็นกำลังแรงงานที่ขับเคลื่อนอุตสาหกรรมบริการให้สามารถแข่งขันและโดดเด่นในตลาดโลกได้ ไม่ว่าจะเป็นการให้บริการที่พิกัดระดับมาตรฐานที่คุณภาพ ร้านอาหารที่มีคุณภาพ เป็นครัวโลกของอาหารและปลอดภัย เพื่อเป็นฐานอุตสาหกรรมบริการอัจฉริยะที่เป็นอุตสาหกรรมอนาคต เน้นการใช้นวัตกรรมทุนมนุษย์ทักษะสูงและเทคโนโลยีอัจฉริยะมาต่อยอดเพื่อให้เกิดการพัฒนาการบริการรูปแบบใหม่ ๆ นำประเทศไทยไปสู่การมีระบบเศรษฐกิจ สังคม และประชาชนที่มีความอัจฉริยะ อีกทั้งเพื่อให้สอดคล้องกับพันธกิจของมหาวิทยาลัยขอนแก่น และการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการเรียนรู้ ดังนั้นทางหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต เอกวิชาการจัดการธุรกิจบริการและอีเว้นท์ ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของประเด็นและพันธกิจของมหาวิทยาลัยขอนแก่น จึงมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอนให้มีความทันสมัย การใช้รูปแบบการถ่ายทอดที่เปลี่ยนแปลงและเข้ากับเทคโนโลยีสมัยใหม่ รวมไปถึงหลักสูตรจะต้องสอดคล้องกับความก้าวหน้าของอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมไปถึงการปรับปรุงหลักสูตรที่สามารถผลิตบัณฑิตที่ตอบสนองความต้องการของตลาดและอุตสาหกรรมโดยตรง ทำให้บัณฑิตมีความพร้อมในการทำงาน มากไปกว่านั้นจะมีการพัฒนาหลักสูตรมีความเป็นนานาชาติอีกด้วย ในส่วนของกระบวนการจัดการศึกษา ผ่านยุทธศาสตร์ต่าง ๆ เช่น การพัฒนาหลักสูตรเดิมสู่กระบวนทัศน์ใหม่ ส่งเสริมการเรียนรู้แบบใหม่ (Flipped classroom) เน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง (Experiential learning) โดยต้องมีการพัฒนาอาจารย์ให้ เข้าใจและมีทักษะการจัดการศึกษารูปแบบใหม่มีสื่อการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ที่เพียงพอปรับเนื้อหา ของหลักสูตรให้มีการบูรณาการข้ามศาสตร์เน้นทักษะที่จำเป็นสำหรับอนาคต (Future skills) โดยเฉพาะความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ความรู้ในเรื่องของการวิเคราะห์ข้อมูล เช่น การวิเคราะห์ข้อมูลจากโปรแกรม POS การวิเคราะห์ข้อมูล Big Data ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการธุรกิจบริการและงานอีเว้นท์ เป็นต้น ทั้งนี้ในกระบวนการจัดการเรียนการสอนจะมีการจัดการเรียนการสอนทั้งการเรียนในมหาวิทยาลัย (Hybrid study) และการเรียนผ่านสื่อออนไลน์ ซึ่งสามารถเรียนได้ ทุกเวลา (Anywhere) ทุกสถานที่ (Anyplace) และทุกคน (Any person) อีกทั้ง จะมีการมุ่งเน้นการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Life-long learning) เพื่อเสริมสร้างทักษะที่พิเศษที่ควบคู่กันไป

ปรัชญาของหลักสูตรฯ ไม่เพียงแต่สอดคล้องกับแผนธุรกิจระดับชาติเท่านั้น ยังมีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และแผนยุทธศาสตร์สำหรับปี 2563 – 2566 ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น เนื่องด้วยหลักสูตรฯ เน้นการบริหารจัดการให้เกิดกระบวนการเรียนการสอนที่รองรับสภาพแวดล้อมทางธุรกิจในศตวรรษที่ 21 และตอบสนองสถานการณ์การปฏิรูปทางการศึกษา (Education transformation) โดยการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง (Experiential learning) เพื่อผลิตนักบริหารธุรกิจและผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมบริการและธุรกิจอีเว้นท์ ที่มีความรู้ความสามารถในเชิงบริหารธุรกิจในยุคปัจจุบันและอนาคต ซึ่งเป็นไปตามเป้าหมายของ “ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การปรับเปลี่ยนการจัดการศึกษา” ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่มุ่งเน้นการสร้างหลักสูตรใหม่ตามความต้องการของสังคม เน้นการเรียนการสอนให้มีการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และการเรียนรู้จากผู้มีประสบการณ์จริง เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะที่จำเป็นต่ออนาคตให้แก่ นักศึกษา นอกเหนือจากนี้ปรัชญาของหลักสูตรฯ ยังมุ่งเน้นการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนการสอนแบบ World-Class โดยเน้นสร้างพันธมิตรกับเครือข่ายองค์กรวิชาชีพระดับสากล รวมไปถึงสถาบันการศึกษาที่เป็นที่ยอมรับเพื่อสร้างความร่วมมือ เช่น การพัฒนาหลักสูตรสองปริญญา เป็นต้น ซึ่งมีความสอดคล้องกับ “ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 9 การนำมหาวิทยาลัยสู่ความเป็นนานาชาติ” ดังนั้น

การพัฒนาหลักสูตรฯ สามารถเป็นอีกหนึ่งกลไกในการขับเคลื่อนให้มหาวิทยาลัยขอนแก่นบรรลุตามแผนยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้

เพื่อให้การพัฒนาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจบริการและอีเว้นท์ นั้นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงสามารถผลิตมหาบัณฑิตที่พึงประสงค์ต่อทั้งผู้ประกอบการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในทุก ๆ ภาคส่วน คณะผู้วิจัยจึงจำเป็นต้องการที่จะศึกษา ลักษณะจำเป็นของบัณฑิตที่พึงประสงค์ รวมไปถึงความต้องการของกลุ่มลูกค้าเป้าหมายและผู้ประกอบการ เพื่อประกอบการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการและเป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษาเพื่อนำมาซึ่งคุณภาพทางวิชาการของคณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยขอนแก่นต่อไป มากกว่านั้น คณะผู้วิจัยยังสำรวจความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจบริการและอีเว้นท์ ในปีการศึกษา 2566 รวมไปถึงการนำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจในการวางแผนการรับนักศึกษา และการประชาสัมพันธ์หลักสูตรต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาและพัฒนาหลักสูตรการจัดการธุรกิจบริการและการจัดงาน (หลักสูตร 2 ภาษา) เพื่อตอบสนองนโยบายตอบสนองสถานการณ์การปฏิรูปทางการศึกษา (Education Transformation) รวมถึงแนวทางการจัดการเรียนการสอนและจัดทำเนื้อหาหลักสูตรที่สอดคล้องกับมาตรฐานการอุดมศึกษา

2. เพื่อศึกษาความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 รวมถึงผู้ประกอบการที่มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อให้มีประสิทธิภาพ ทันสมัยและตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายและผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต รวมถึงแนวทางการจัดการเรียนการสอนและจัดทำเนื้อหาหลักสูตรที่สอดคล้องกับมาตรฐานการอุดมศึกษา

1.3 ขอบเขตการศึกษา

1.3.1 ขอบเขตด้านประชากร ที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 2 กลุ่มคือ

ก. กลุ่มนักศึกษาปัจจุบันในหลักสูตรการจัดการธุรกิจบริการและการจัดงานหรือหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง และผู้ที่มีความสนใจในการศึกษาต่อในหลักสูตรปริญญาตรี สาขาวิชาการจัดการธุรกิจบริการและอีเว้นท์ (สองภาษา) เช่น นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 เป็นต้น

ข. กลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต คือ กลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจบริการ เช่น ธุรกิจโรงแรม ธุรกิจร้านอาหารและเครื่องดื่ม ธุรกิจอีเว้นท์ สมาคมวิชาชีพด้านธุรกิจบริการและอีเว้นท์และกลุ่มธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจบริการและอีเว้นท์

1.3.2 ขอบเขตด้านพื้นที่และจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ก. กลุ่มนักศึกษาปัจจุบันในหลักสูตรการจัดการธุรกิจบริการและการจัดงาน หรือหลักสูตรที่เกี่ยวข้องและนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีความสนใจในการศึกษาต่อในหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจบริการและอีเว้นท์ (สองภาษา) อย่างน้อยจำนวน 400 คน โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลในการดำเนินวิจัยในรูปแบบวิจัยเชิงปริมาณ

ข. กลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต คือกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจบริการ ธุรกิจอีเว้นท์ สมาคมวิชาชีพด้านธุรกิจบริการและอีเว้นท์ และกลุ่มธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจบริการและอีเว้นท์ ในประเทศไทย

อย่างน้อยจำนวน 60 คน โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลในการดำเนินวิจัยใน 2 รูปแบบคือ วิจัยเชิงคุณภาพจำนวน 10 คน และวิจัยเชิงปริมาณจำนวน 50 คน

1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.4.1 หลักสูตรปัจจุบัน หมายถึง หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกการจัดการธุรกิจบริการและการจัดงาน ปี 2560 และ ฉบับปรับปรุงปี 2563 ของคณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยขอนแก่น

1.4.2 หลักสูตรใหม่ หมายถึง หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการจัดการธุรกิจบริการและอีเว้นท์ (หลักสูตร 2 ภาษา) ของคณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่อยู่ระหว่างการพัฒนาหลักสูตรใหม่ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบถึงแนวทางการพัฒนาหลักสูตรเพื่อตอบสนองวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น (KKU Transformational education)
2. ความต้องการเข้าศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายทั่วประเทศที่มีต่อของหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจบริการและอีเว้นท์ (สองภาษา)
3. สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้มาประกอบการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจบริการและอีเว้นท์ (สองภาษา) ให้มีความทันสมัยและตรงกับความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่าง ๆ มากขึ้น
4. ได้แนวทางการจัดการเรียนการสอนและจัดทำเนื้อหาหลักสูตรที่สอดคล้องกับมาตรฐานอุดมศึกษาทั้งในหลักสูตรปัจจุบันและหลักสูตรใหม่ที่จะมีการพัฒนาขึ้นในอนาคต

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยในหัวข้อ “การศึกษาเพื่อพัฒนาหลักสูตรการจัดการธุรกิจบริการและการจัดงาน (หลักสูตร 2 ภาษา) เพื่อตอบสนองนโยบายการปฏิรูปทางการศึกษา (Education transformation) และเพื่อศึกษาความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 รวมถึงผู้ประกอบการ” ได้ดำเนินการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องได้แก่

- 2.1 แนวคิดและการเติบโตของอุตสาหกรรมบริการและอีเว้นท์
- 2.2 การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนเพื่อตอบสนองการปรับเปลี่ยนการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยขอนแก่น (KKU Education Transformation)
- 2.3 ความหมายและองค์ประกอบของหลักสูตร
- 2.4 มาตรฐานการศึกษาไทย
- 2.5 แนวคิดภายใต้กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
- 2.6 เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2565
- 2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสามารถอธิบายรายละเอียดได้ดังต่อไปนี้

2.1 แนวโน้มและการเติบโตของอุตสาหกรรมบริการและอีเว้นท์

อุตสาหกรรมบริการมีความสำคัญต่อโครงสร้างของประเทศไทยอย่างมาก ได้มีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องทางเศรษฐกิจ ซึ่งเห็นได้ชัดจากสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นของ GDP ในช่วงเวลา 13 ปีที่ผ่านมา (2005-2018) GDP เพิ่มขึ้นจาก 55% เป็น 60% อีกทั้งยังพบว่าธุรกิจที่ได้รับความสำคัญในลำดับต้น ๆ ในช่วงเวลา 20 ปีที่ผ่านมา คือ ธุรกิจการค้า การขนส่ง โรงแรมและภัตตาคาร (จิตเกษม พรประพันธ์ และคณะ, ม.ป.ป.) ซึ่งไม่เพียงแต่ในประเทศไทยเท่านั้น ในต่างประเทศที่มีการเติบโตทางด้านเศรษฐกิจนั้น แสดงให้เห็นว่าภาคบริการมีบทบาทสำคัญอย่างมากที่ส่งผลให้เกิดการขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ จำนวนแรงงานในภาคบริการมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากสถิติ พบว่า แรงงานในภาคบริการในประเทศไทยมีจำนวนประมาณ 20 ล้านคน หรือประมาณ 52% ของผู้ที่มีงานทำทั้งหมด อย่างไรก็ตาม จากการสำรวจประเภทของแรงงานภาคบริการนั้น พบว่า แรงงานกว่า 70% มีลักษณะเป็น Traditional service (จิตเกษม พรประพันธ์ และคณะ, ม.ป.ป.) ซึ่งเป็นลักษณะของแรงงานที่มีทักษะต่ำและมีข้อจำกัดในการใช้เทคโนโลยีในการทำงาน ซึ่งธุรกิจร้านค้าในไทยส่วนใหญ่มีลักษณะดั้งเดิม มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ค่อนข้างน้อย จึงส่งผลให้แรงงานในภาคบริการเติบโตไม่สอดคล้องกับการขยายตัวของอุตสาหกรรมบริการที่มีอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่ในบางประเทศมีการเติบโตของ Modern services อย่างต่อเนื่อง เช่น สหรัฐอเมริกา อังกฤษ สิงคโปร์ เป็นต้น ซึ่งการบริการ อาจประกอบไปด้วยกิจกรรมที่สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ร่วมกับการใช้เทคโนโลยี เช่นการประกอบอาหารโดยการนำเอานวัตกรรมมาปรับใช้ การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big data) การทำวิจัยและพัฒนา (R&D) และการสื่อสารทางการตลาดโดยใช้เทคโนโลยี การทำตลาดออนไลน์ในธุรกิจบริการ การพัฒนาเทคโนโลยีในการจัดงานอีเว้นท์ที่ล้ำสมัย

จะเห็นได้ว่า ธุรกิจบริการยังมีศักยภาพการขยายการเติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยที่ประเทศไทยควรมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพของแรงงานในภาคบริการเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการ และ

สถานการณ์ของโลก ควรที่จะมุ่งเน้นส่งเสริมแรงงานรองรับการบริการรูปแบบ Modern services อีกทั้ง การสื่อสารและทักษะทางภาษาถือเป็นองค์ประกอบสำคัญสำหรับคนทำงานภาคบริการ นับตั้งแต่ประเทศไทยก้าวเข้าสู่การเป็นสมาชิกอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 ไม่เพียงแต่ทำให้ประชาชนเกิดความตื่นตัวและเปิดรับการค้าแบบเสรีเท่านั้น ยังเป็นการทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ตระหนักถึงความสำคัญของทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสาร สำหรับทักษะการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษในภาคธุรกิจบริการและ ธุรกิจอีเว้นท์มีความสำคัญอย่างมาก เนื่องจากลูกค้าที่เข้ามาใช้บริการในอุตสาหกรรมบริการและธุรกิจอีเว้นท์นั้น ไม่ได้มีเพียงแต่เฉพาะคนไทยเท่านั้น แต่ยังมีชาวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาใช้บริการในธุรกิจต่างๆ เช่น โรงแรม ธุรกิจสุขภาพ ร้านอาหารและเครื่องดื่ม บริษัทรับจัดงานอีเว้นท์ ธุรกิจสปา เป็นต้น ทั้งนี้แม้ว่าในปัจจุบันจะเกิดปัญหาในด้านสถานการณ์โรคระบาดที่อาจจะส่งผลกระทบต่อตรงต่อหลากหลายธุรกิจในอุตสาหกรรมบริการ หากจะมีอีกหนึ่งธุรกิจที่ได้เติบโตอย่างก้าวกระโดดนั่นคือ ธุรกิจสุขภาพ ดังจะทราบว่าในปัจจุบันจำนวนของโรงพยาบาลที่ให้ความสำคัญในเรื่องของการบริการที่มากยิ่งขึ้น เนื่องจากความต้องการของคนไข้ในปัจจุบันไม่ได้คำนึงถึงเพียงแค่การรักษาโรคภัยไข้เจ็บเพียงอย่างเดียว แต่ยังคำนึงถึงการบริการที่เน้นในเรื่องของความสะดวกสบายจากทางพนักงาน และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ซึ่งทำให้เห็นถึงความสำคัญของการบริการที่เข้ามามีอิทธิพลในธุรกิจสุขภาพที่มากยิ่งขึ้น อีกทั้งจำนวนของชาวต่างชาติที่เข้ามาในประเทศไทยที่เข้ามาเพื่อวัตถุประสงค์ในเรื่องของธุรกิจสุขภาพค่อนข้างมากเช่นกัน ดังนั้นอาจจะกล่าวได้ว่าทักษะทางด้านภาษาอังกฤษจึงมีความสำคัญอย่างมากเพื่อใช้ในการสื่อสารและให้บริการแก่ลูกค้าโดยเฉพาะอย่างยิ่งในอุตสาหกรรมบริการ อีกทั้งยังสามารถสร้างความประทับใจสูงสุดให้ลูกค้าและทำให้ลูกค้ากลับมาใช้บริการ ซึ่งถือว่าเป็นการสร้างรายได้ที่ยั่งยืนให้แก่ธุรกิจจากรายงานของ ธนากรกรศรีอยุธยาโดย Puttachard Lunkam (2564) แสดงให้เห็นว่ารายได้ของธุรกิจที่พิกมาจากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติคิดเป็นสัดส่วนประมาณ 65% ของรายได้จากการท่องเที่ยวรวม ซึ่งประกอบไปด้วย นักท่องเที่ยวจากเอเชียตะวันออก (จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ฮองกง และไต้หวัน) ถือเป็นตลาดหลักทั้งด้านรายได้ (สัดส่วน 40% ของรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติทั้งหมด) รองลงมา คือ ตลาดยุโรป คิดเป็น 25% ส่วนด้านจำนวนนักท่องเที่ยว รองลงมา คือ ตลาดอาเซียนคิดเป็น 27% รวมถึงลูกค้าผู้มาว่าจ้างนักจัดงานอีเว้นท์มีทั้งชาวไทย และชาวต่างชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการได้รับว่าจ้างเพื่อออกแบบจัดงานแต่งงานที่แหล่งท่องเที่ยว เกาะต่างๆในประเทศไทย ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าทักษะทางด้านภาษาอังกฤษมีความสำคัญอย่างมากสำหรับบุคลากรที่ทำงานในอุตสาหกรรมบริการและธุรกิจอีเว้นท์

จากข้อมูลทั้งหมดข้างต้น แสดงให้เห็นถึงการขยายตัวของธุรกิจและอุตสาหกรรมบริการและธุรกิจอีเว้นท์ที่ยังมีอย่างต่อเนื่องแม้ว่าจะเกิดสถานการณ์โรคระบาดที่ส่งผลแต่ในอุตสาหกรรมบริการและธุรกิจอีเว้นท์ก็ได้ทำการปรับตัวอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งความต้องการของตลาดแรงงานในลักษณะ modern services ที่ยังขาดแคลนและเป็นที่ต้องการของตลาดทั้งในไทยและต่างประเทศ ความจำเป็นในเรื่องของการพัฒนาความรู้ในด้านของการนำเอานวัตกรรม และเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการและกระบวนการในการทำงานของอุตสาหกรรมบริการ และธุรกิจอีเว้นท์ การพัฒนาความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านมากยิ่งขึ้น รวมไปถึงความสำคัญของการใช้ภาษาอังกฤษในธุรกิจบริการและอีเว้นท์ ปัจจัยทั้งหมดที่กล่าวมานี้จะเป็นตัวช่วยในการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรของไทยให้มีความรู้ความสามารถให้สอดคล้องกับความต้องการตลาดทั้งในและต่างประเทศ

ไม่เพียงแต่ภาคธุรกิจที่เกิดการตื่นตัวเมื่อประเทศไทยได้ก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 เท่านั้น วงการการศึกษาก็ได้ตระหนักถึงความสำคัญเช่นกัน ทั้งผู้สอนและผู้ศึกษา ในระดับ

มัธยมศึกษา และระดับมหาวิทยาลัยเกิดการปรับตัวเพื่อยกระดับศักยภาพในการแข่งขันให้ทัดเทียมระดับสากลอย่างแพร่หลาย จนกลายเป็นยุควัฒนธรรมแห่งการเปลี่ยนถ่ายของวงการการศึกษาในประเทศไทย (Education transformation) จะเห็นได้ชัดว่าอุตสาหกรรมการศึกษาเร่งปฏิรูปการเรียนการสอนแบบดั้งเดิมสู่การเรียนการสอนที่ใช้ภาษาอังกฤษควบคู่ด้วยเพื่อตอบสนองความต้องการของกลุ่มนักศึกษาที่ต้องการการเรียนการสอนที่มีสภาพแวดล้อมแบบสากล (อาทิเช่น การเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ การทำความร่วมมือแลกเปลี่ยนหลักสูตรสองปริญญา และโครงการแลกเปลี่ยนระยะสั้นของนักศึกษาและบุคลากรในวงการการศึกษา เป็นต้น)

ดังนั้นคณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยขอนแก่น จึงมีแนวคิดในการเปิดหลักสูตรสาขาวิชาการจัดการธุรกิจบริการและอีเว้นท์ (สองภาษา) เพื่อเป็นการสร้างโอกาสและเสริมสร้างจุดแข็งในการแข่งขันแก่มหาวิทยาลัยขอนแก่นในอุตสาหกรรมการศึกษา ทั้งนี้ เพื่อเป็นการพัฒนาผู้สนใจศึกษาในหลักสูตรฯ ให้เป็นบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านอย่างสมบูรณ์ และเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานในภาวการณ์ปัจจุบันและอนาคตได้เป็นอย่างดี

2.2 การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนเพื่อตอบสนองการปรับเปลี่ยนการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยขอนแก่น (KKU Education Transformation)

มหาวิทยาลัยขอนแก่นได้กำหนดวิสัยทัศน์ในการเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยและพัฒนาชั้นนำระดับโลก มีบทบาทหน้าที่ ในการอุทิศเพื่อชุมชนและสังคม มุ่งเน้นยุทธศาสตร์ การเสริมสร้างความก้าวหน้าและยั่งยืน โดยบริหารจัดการการเปลี่ยนแปลง ภายใต้แนวคิด KKU Transformation การปรับเปลี่ยนมหาวิทยาลัยขอนแก่น เพื่อความก้าวหน้าและการพัฒนามหาวิทยาลัยอย่างยั่งยืนท่ามกลางวิกฤติอุดมศึกษา ซึ่งได้มีการกำหนดทิศทางในการบริหารมหาวิทยาลัยให้พร้อมต่อการปรับเปลี่ยนรูปแบบของเสรีภาพทางความรู้และการเข้าถึงแหล่งความรู้ รวมไปถึงการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างก้าวกระโดดของเทคโนโลยีและพัฒนานวัตกรรมด้านดิจิทัลสู่สังคม โดยมหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้มีการปรับเปลี่ยนการจัดการศึกษา Education transformation เพื่อเพิ่มการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ของนักเรียน และประชาชน ซึ่งมีแนวคิดหลัก คือ พัฒนาหลักสูตรเดิมสู่กระบวนทัศน์ใหม่ ส่งเสริมการเรียนรู้แบบใหม่ (Flipped classroom) เน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง (Experiential learning) โดยเน้นให้มีสื่อการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ที่เพียงพอ ปรับเนื้อหาของหลักสูตรให้มีการบูรณาการข้ามศาสตร์ เน้นทักษะที่จำเป็นสำหรับอนาคต (Future skills) โดยเฉพาะความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น E-commerce, AI, Big data, Data science และ IOT นอกจากนี้ยังสร้างหลักสูตรใหม่ตามความต้องการของสังคมและมีหลักสูตรสำหรับประชาชนทุกอายุ เช่น AI programmer, Block-chain programmer, Data science, Machine learning, AI, Robotic engineering, Mechatronics เป็นต้น และที่สำคัญ คือ การสร้างหลักสูตรสำหรับประชาชนเพื่อรองรับเทคโนโลยีในการทำงานและการใช้ชีวิตที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลาโดยจัดการเรียนรู้เป็นชุดวิชา (Modular system) ซึ่งมีทั้งที่ต้องการปริญญา (Degree) และไม่ต้องการปริญญา (Non-degree) สามารถเรียนรู้ในหลายรูปแบบ ทั้งการเรียนในมหาวิทยาลัยและการเรียนผ่านสื่อออนไลน์ซึ่งสามารถเรียนได้ ทุกเวลา ทุกสถานที่ และทุกคน มีระบบให้ผู้เรียนสามารถสะสมชุดวิชาเพื่อรับปริญญาในภายหลังได้

และในภาวะที่เทคโนโลยีมีการปรับเปลี่ยนอย่างก้าวกระโดดนี้ มหาวิทยาลัยขอนแก่นได้มีการปรับเปลี่ยนองค์กรให้ก้าวเข้าสู่ยุคดิจิทัล (Digital transformation) มีโครงสร้างพื้นฐานทางด้านโครงข่ายและโปรแกรมการใช้งานที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพและครอบคลุมทุกพื้นที่ เพื่อสนับสนุนทั้ง

การจัดการศึกษา การวิจัย การบริการ และการบริหารจัดการ พัฒนาและส่งเสริมการวิจัยเชิงลึกด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยเฉพาะด้าน AI, Machine learning, Big data analytic, Digital marketing ฯลฯ เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ในการต่อยอดด้านการเรียนการสอน การบริการวิชาการ และพัฒนานวัตกรรม การบ่มเพาะภายในเพื่อส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรม

นอกจากนี้ ยังมีการสร้างความร่วมมือเพื่อการพัฒนา (Collaboration & Coordination) โดยการจัดทำโครงการที่เป็นเรือธงในการพัฒนา (Flag ship projects) ที่เป็นการร่วมมือของคณะและหน่วยงานที่จะทำงานร่วมกันที่จะสร้างประโยชน์ร่วมกันทั้งด้านการจัดการศึกษา การวิจัย และการบริการวิชาการ และเป็นสถานที่ฝึกงานของนักศึกษาแต่ละคณะก่อให้เกิดความก้าวหน้าและเกิดคุณค่าร่วมกันของมหาวิทยาลัย โดยทางคณะบริหารธุรกิจและการบัญชี และหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจบริการและอีเว้นท์ยังได้มีความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในต่างประเทศจำนวน 36 สถาบัน รวมทั้งมีความร่วมมือกับองค์กรเอกชนจำนวนเกินกว่า 50 องค์กร และในส่วนของกลุ่มจัดการธุรกิจบริการและอีเว้นท์เองได้มีความร่วมมือกับมหาวิทยาลัย IMI Switzerland ในส่วนของการแลกเปลี่ยนการเรียนการสอนแบบ สองปริญญา (Double Degree) รวมไปถึงความร่วมมือกับองค์กรเอกชนจำนวนมากกว่า 50 บริษัท (โดยประมาณ) โดยในจำนวนนี้เป็นกลุ่มโรงแรมระดับห้าดาว (International hotel corporation) เช่น กลุ่มโรงแรมในเครือ Accor, Marriott, Minor, Four season, Oriental, Hilton, IHG กลุ่มธุรกิจอีเว้นท์ เช่น บริษัท Index creative village, แม่น้ำร้อยสาย, Bitec, Rightman กลุ่มธุรกิจสายการบิน เช่น สนามบินสุวรรณภูมิแอร์เอเชีย เป็นต้น ด้วยเหตุนี้สามารถมั่นใจได้ว่า นักศึกษาจะได้รับการฝึกทักษะการทำงานจริงและได้รับประสบการณ์การทำงานในองค์กรที่มีมาตรฐานระดับนานาชาติ นอกจากนี้ คณะฯ มีจำนวนสายสนับสนุนทั้งสิ้น 36 คน พร้อมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ที่ใช้ในการสอน เช่น ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ห้องสมุด และห้องสอน Online รวมถึงห้องปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร ได้แก่ ห้องปฏิบัติการโรงแรม ห้องปฏิบัติการอาหาร ห้องปฏิบัติการเครื่องดื่ม ที่มีมาตรฐาน ซึ่งเป้าหมายของการพัฒนาหลักสูตรเป็นการพัฒนาหลักสูตรเพื่อตอบสนองนโยบายของมหาวิทยาลัยขอนแก่นที่มุ่งเน้นมุ่งการพัฒนาหลักสูตรอยู่บนพื้นฐานความร่วมมือกับสถาบันวิชาชีพพระดัสสกาล อาทิเช่น Institute of Hospitality เพื่อให้เกิดการยอมรับตามมาตรฐานสากล ทำให้นักศึกษามีความเป็น Global citizen การเสริมสร้างทักษะเชิงธุรกิจไปพร้อมกับทักษะวิชาชีพในด้านธุรกิจบริการ และธุรกิจอีเว้นท์ เช่น การพัฒนาทำบริษัทจำลองในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้บัณฑิตมีความยืดหยุ่น และสามารถปรับตัวได้ในการทำงานในสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และการสร้างความร่วมมือกับองค์กรภาคธุรกิจระดับประเทศและระดับชาติเพื่อเพิ่มศักยภาพการเรียนรู้จากประสบการณ์รวมถึงการสร้างความสัมพันธ์และเพิ่มโอกาสในการสร้างงานให้กับบัณฑิตในอนาคต

2.3 ความหมายและองค์ประกอบของหลักสูตร

2.3.1 ความหมายของหลักสูตร

หลักสูตรเป็นคำศัพท์ทางการศึกษาคำหนึ่งที่คนส่วนใหญ่คุ้นเคย และมีผู้ให้คำจำกัดความไว้มากมายและแตกต่างกันออกไปได้ เช่น

Good (1973) ได้ให้ความหมายของคำว่าหลักสูตรไว้ในพจนานุกรมทางการศึกษาว่า หลักสูตร คือ กลุ่มรายวิชาที่จัดไว้อย่างมีระบบหรือลำดับวิชาที่บังคับสำหรับการจบการศึกษาหรือเพื่อ

รับประกาศนียบัตรในสาขาวิชาต่าง ๆ เช่น หลักสูตรทางด้านบริหารธุรกิจ หลักสูตรทางการจัดการโรงแรมและอีเว้นท์ เป็นต้น

Oliver (1982) กล่าวว่า หลักสูตร คือแผนหรือโปรแกรมสำหรับประสบการณ์ทั้งหลายที่ผู้เรียนจะต้องประสบภายใต้การจัดการเรียนการสอน อีกทั้งยังหมายถึง การวางแผนการเรียนการสอนซึ่งอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของสถาบันการศึกษา

ธำรง บัวศรี (2532) ได้ให้ความหมายของ หลักสูตร คือ แผนซึ่งได้ออกแบบจัดทำขึ้นเพื่อแสดงถึงจุดหมาย การจัดเนื้อหาสาระ กิจกรรมและประสบการณ์ในแต่ละโปรแกรมการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ตามจุดมุ่งหมายที่ได้กำหนดไว้

สุนีย์ ภูพันธ์ (2549) ได้ทำการสรุปแนวคิดเกี่ยวกับความหมายของหลักสูตรดังนี้

1. หลักสูตรในฐานะที่เป็นวิชาและเนื้อหาสาระที่จัดให้แก่ผู้เรียน หมายถึง วิชาและเนื้อหาสาระที่กำหนดขึ้นให้ผู้เรียนต้องเรียนในชั้นและระดับต่าง ๆ หรือกลุ่มวิชาที่จัดขึ้นด้วยวัตถุประสงค์เฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่ง
2. หลักสูตรในฐานะที่เป็นเอกสารหลักสูตร แนวคิดนี้จะเน้นหลักสูตรในฐานะที่เป็นเอกสารรูปเล่ม ซึ่งประกอบด้วย จุดประสงค์ หลักการ โครงสร้าง เนื้อหาสาระ อัตราเวลาเรียน กิจกรรม ประสบการณ์ และการประเมินผลการเรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ มีเจตคติที่ดีในการอยู่ร่วมกัน มีพฤติกรรมตามที่กำหนดไว้ในจุดประสงค์ของหลักสูตร
3. หลักสูตรในฐานะที่เป็นกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะให้ผู้เรียน ในแนวคิดนี้จะมองหลักสูตรในลักษณะของกิจกรรมต่าง ๆ ที่ผู้สอนและผู้เรียนจัดขึ้น หรือกิจกรรมการเรียนการสอนชนิดต่าง ๆ ที่เตรียมไว้ และจัดให้แก่ผู้เรียนทั้งในและนอกสถาบันการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้ความรู้ประสบการณ์ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่กำหนด โดยกิจกรรมต่าง ๆ จะนำไปสู่ประสบการณ์ทางด้านความรู้ ความเข้าใจ เจตคติ ทักษะต่าง ๆ อันแสดงถึงการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ
4. หลักสูตรในฐานะแผนสำหรับจัดโอกาสการเรียนรู้หรือประสบการณ์ที่คาดหวังแก่ผู้เรียน แนวคิดนี้จะเน้นแผนในการจัดการศึกษาเพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ที่เกี่ยวข้องปฏิบัติ โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ และพฤติกรรมที่กำหนด แผนสำหรับจัดโอกาสทางการศึกษาจะเกี่ยวกับจุดประสงค์ของการออกแบบหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้และการประเมินผล
5. หลักสูตรในฐานะที่เป็นประสบการณ์ หมายถึง ประสบการณ์ทุกอย่างของผู้เรียนที่อยู่ในความรับผิดชอบของสถาบันการศึกษา รวมถึงเนื้อหาที่สถาบันการศึกษาให้แก่ผู้เรียน
6. หลักสูตรในฐานะที่เป็นจุดหมายปลายทาง เป็นแนวคิดที่สังคมมุ่งหวังหรือคาดหวังกับผู้เรียน กล่าวคือ ผู้ที่ศึกษาจนจบหลักสูตรไปแล้วจะต้องมีคุณสมบัติหรือคุณลักษณะอย่างใดบ้าง จะเกิดผลอย่างไรแก่ผู้เรียนบ้าง โดยแนวคิดนี้มองหลักสูตรในฐานะที่ทำให้เกิดผลการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ ดังนั้นการจัดหลักสูตร การกำหนดวัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระ กระบวนการเรียนการสอน และการประเมินผล จำเป็นต้องศึกษาและวางแผนให้สอดคล้องสัมพันธ์ซึ่งกันและกันด้วย
7. หลักสูตรในฐานะที่เป็นระบบการเรียนการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน แนวคิดนี้จะมองหลักสูตรในฐานะที่เป็นแผนการเตรียมโอกาสของการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนที่จัดขึ้น

โดยสถาบันการศึกษาที่รับผิดชอบเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ เป็นการคาดการณ์ล่วงหน้า โดยรวมเอาแผนการย่อยต่าง ๆ ที่เป็นโอกาสของการเรียนรู้ที่คาดหวังเข้าไว้ด้วยกัน ดังนั้นแผนงานนี้จึงถูกกำหนดขึ้นเพื่อผู้เรียนโดยตรง

จากความหมายของหลักสูตรข้างต้นจะเห็นว่า ความหมายของหลักสูตรมีการขยายความและสามารถปรับเปลี่ยนไปตามยุคสมัย ทั้งนี้สถาบันการศึกษาต่างต้องการสร้างสรรค์และพัฒนาหลักสูตรให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ผู้ใช้งานบัณฑิต และผู้ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานภาครัฐและเอกชน จึงได้มีการจำแนกองค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตรดังรายละเอียดในหัวข้อ 2.3.2

2.3.2 องค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตร

1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร หมายถึง ความตั้งใจหรือความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน โดยจุดมุ่งหมายของหลักสูตรจะเป็นสิ่งที่ใช้เป็นตัวกำหนดทิศทางและขอบเขตในการศึกษาแก่ผู้เรียน อีกทั้งยังเป็นสิ่งที่ช่วยในการกำหนดเนื้อหาและกิจกรรม และเป็นมาตรฐานในการประเมินผล

2. เนื้อหา คือ การเลือกเนื้อหาและการสร้างเสริมประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน เพื่อที่จะเป็นการช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะ ความรู้ไปสู่จุดมุ่งหมายที่ได้กำหนดไว้ โดยในส่วนของเนื้อหาจำเป็นจะต้องมีการเรียงลำดับความสำคัญของเนื้อหา พร้อมทั้งการกำหนดเวลาเรียนแก่ผู้เรียนด้วยความเหมาะสม

3. การนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย คู่มือการสอน เอกสารหลักสูตร แผนการสอน และแบบเรียนต่าง ๆ เป็นต้น นอกจากนี้การเตรียมความพร้อมในส่วนของบุคลากรและอุปกรณ์ที่สนับสนุนการเรียนการสอนก็ถือว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่เป็นส่วนหนึ่งของการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ ไม่ว่าจะเป็น ห้องเรียน อุปกรณ์โสตฯ และระบบอินเทอร์เน็ต ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าถึงและค้นคว้าศึกษาเพิ่มเติมได้สะดวกมากยิ่งขึ้น

4. การประเมินผลหลักสูตร คือ การประเมินผลสัมฤทธิ์ที่ได้ว่าได้ผลตามที่กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายของหลักสูตรหรือไม่ มากน้อยเพียงใด โดยผู้ประเมินจำเป็นจะต้องวางแผนในการประเมินไว้ล่วงหน้า

จากเนื้อหาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า องค์ประกอบหลักของหลักสูตรประกอบด้วย องค์ประกอบที่สำคัญ 4 ส่วน ได้แก่ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหา การนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ และการประเมินผล ดังนั้นในการพัฒนาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการจัดการจัดการธุรกิจบริการและอีเว้นท์ คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยขอนแก่นนี้ ผู้พัฒนาหลักสูตรควรที่จะคำนึงถึงองค์ประกอบสำคัญเหล่านี้ เพื่อให้หลักสูตรมีความเหมาะสมและสามารถตอบสนองความต้องการของทั้งผู้เรียน และผู้ใช้งานบัณฑิตในอนาคตได้อย่างถูกต้อง

2.4 มาตรฐานการศึกษาไทย

นอกเหนือจากการพัฒนาทางด้านหลักสูตรที่มุ่งการพัฒนาบัณฑิตในสถาบันการศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัยยังได้มีนโยบายให้สถาบันศึกษาดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาโดยมุ่งเน้นให้สถาบันการศึกษาได้มีการดำเนินการภารกิจได้อย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐาน 9 ข้อดังนี้ มาตรฐานที่ 1 ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์ และแผนดำเนินการ มาตรฐานที่ 2 การเรียนการสอน มาตรฐานที่ 3 กิจกรรมการพัฒนานิสิตนักศึกษา มาตรฐานที่ 4 การวิจัย มาตรฐานที่ 5 การบริการวิชาการแก่สังคม มาตรฐานที่ 6 การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มาตรฐานที่ 7 การบริหารและการจัดการ มาตรฐานที่ 8 การเงินและงบประมาณ และมาตรฐานที่ 9 ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ

จากมาตรฐานทั้ง 9 ข้อที่กล่าวมาข้างต้น ทบวงมหาวิทยาลัยยังได้กำหนดกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualification Framework for Higher Education: TQF: HEd) ซึ่งเป็นกรอบที่แสดงระบบคุณวุฒิทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552) ดังนี้

1. เพื่อเป็นกลไกหรือเครื่องมือในการนำแนวนโยบายการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2552 ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม ด้วยการนำไปเป็นหลักในการพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน และการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

2. เพื่อกำหนดเป้าหมายในการผลิตบัณฑิตให้ชัดเจนโดยกำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตที่คาดหวังในแต่ละคุณวุฒิ/ปริญญาของสาขา/สาขาวิชาต่าง ๆ และเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญในสาขา/สาขาวิชาได้ใช้เป็นหลัก และเป็นแนวทางในการวางแผนปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการจัดการศึกษา เช่น การพัฒนาหลักสูตร การปรับเปลี่ยนกลวิธีการสอนวิธีการเรียนรู้ตลอดจนกระบวนการวัดและการประเมินผลนักศึกษา

3. เพื่อเชื่อมโยงระดับต่าง ๆ ของคุณวุฒิในระดับอุดมศึกษาให้เป็นระบบ เพื่อบุคคลจะได้มีโอกาสเพิ่มพูนความรู้ได้อย่างต่อเนื่องและหลากหลายตามหลักการศึกษาตลอดชีวิต มีความชัดเจนและโปร่งใสสามารถเทียบเคียงกับมาตรฐานคุณวุฒิในระดับต่างๆ กับนานาชาติได้

4. เพื่อช่วยให้เกิดวัฒนธรรมคุณภาพในสถาบันอุดมศึกษาและเป็นกลไกในการประกันคุณภาพภายในของสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่ง และใช้เป็นกรอบอ้างอิงสำหรับผู้ประเมินของการประกันคุณภาพภายนอกเกี่ยวกับคุณภาพบัณฑิต และการจัดการเรียนการสอน

5. เพื่อเป็นกรอบของการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพในการสร้างความเข้าใจและความมั่นใจในกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้อง อาทิ นักศึกษา ผู้ปกครอง ผู้ประกอบการ ชุมชน สังคมและสถาบันอื่น ๆ ทั้งในและต่างประเทศเกี่ยวกับความหมายของคุณวุฒิคุณธรรม จริยธรรม ความรู้ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะในการทำงาน รวมทั้งคุณลักษณะอื่น ๆ ที่คาดว่าจะบัณฑิตจะมี

6. เพื่อประโยชน์ในการเทียบเคียงมาตรฐานคุณวุฒิระหว่างสถาบันอุดมศึกษา ทั้งในและต่างประเทศในการย้ายโอนนักศึกษาระหว่างสถาบันอุดมศึกษา การลงทะเบียนข้ามสถาบัน และการรับรองคุณวุฒิผู้สำเร็จการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ

7. เพื่อให้มีการกำกับดูแลคุณภาพการผลิตบัณฑิตกันเองของแต่ละสาขา/สาขาวิชา

8. เพื่อนำไปสู่การลดขั้นตอน/ระเบียบ (Deregulation) การดำเนินการให้กับสถาบันอุดมศึกษาที่มีความเข้มแข็ง

จากกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualification Framework for Higher Education: TQF: HEd) ดังกล่าว ทบวงมหาวิทยาลัยได้มีการกำหนดกรอบมาตรฐานต่าง ๆ เพื่อให้ระบบการศึกษาภายในประเทศไทยมีระบบที่ใช้เป็นมาตรฐานเดียวกันโดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษา โดยรายละเอียดจะกล่าวในหัวข้อแนวคิดภายใต้กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติต่อไป

2.5 แนวคิดภายใต้กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualifications Framework for Higher Education, TQF) เป็นกรอบที่แสดงระบบคุณวุฒิการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศ ซึ่งประกอบด้วย ระดับคุณวุฒิ ความเชื่อมโยงต่อเนื่องจากคุณวุฒิระดับหนึ่งไปสู่ระดับที่สูงขึ้น การแบ่งสายวิชา มาตรฐานผลการเรียนรู้ของแต่ละระดับคุณวุฒิซึ่งเพิ่มสูงขึ้นตามระดับของคุณวุฒิ ปริมาณการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเวลาที่ต้องใช้ ลักษณะของหลักสูตรในแต่ละระดับคุณวุฒิ การเปิดโอกาสในเทียบโอนผลการเรียนรู้จากประสบการณ์ ซึ่งเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมทั้งระบบและกลไกที่ให้ความมั่นใจในประสิทธิภาพการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของสถาบันอุดมศึกษาว่าสามารถผลิตบัณฑิตให้บรรลุคุณภาพตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552)

2.5.1 หลักการสำคัญของ TQF

1. เป็นเครื่องมือในการนำแนวนโยบายการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการวัดการศึกษาตามที่กำหนดใน พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติฯ ในส่วนที่เกี่ยวกับมาตรฐานการอุดมศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม

2. มุ่งเน้นที่มาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิต (Learning outcomes) ซึ่งเป็นมาตรฐานขั้นต่ำเชิงคุณภาพ เพื่อประกันคุณภาพบัณฑิตและสื่อสารให้หน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องได้เข้าใจและมั่นใจถึงกระบวนการผลิตบัณฑิต โดยเริ่มที่ผลผลิตและผลลัพธ์ของการจัดการศึกษา คือ กำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตที่คาดหวังไว้ก่อน หลังจากนั้นจึงพิจารณาถึงองค์ประกอบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่จะส่งเสริมให้บัณฑิตบรรลุถึงมาตรฐานผลการเรียนรู้ขึ้นอย่างสอดคล้องและส่งเสริมกันอย่างเป็นระบบ

3. มุ่งที่จะประมวลกฎเกณฑ์และประกาศต่าง ๆ ที่ได้ดำเนินการไว้แล้วเข้าด้วยกันและเชื่อมโยงเป็นเรื่องเดียวกัน ซึ่งจะสามารถอธิบายให้ผู้เกี่ยวข้องได้เข้าใจอย่างชัดเจนเกี่ยวกับความหมายและความมีมาตรฐานในการจัดการศึกษาของคุณวุฒิหรือปริญญาในระดับต่าง ๆ

4. มุ่งให้คุณวุฒิหรือปริญญาของสถาบันอุดมศึกษาใด ๆ ของประเทศไทยเป็นที่ยอมรับและเทียบเคียงกันได้กับสถาบันอุดมศึกษาที่ดีทั้งในและต่างประเทศ เนื่องจากกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาจะช่วยกำหนดความมีมาตรฐานในการจัดการศึกษาในทุกขั้นตอนอย่างเป็นระบบโดยเปิดโอกาสให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถจัดหลักสูตร ตลอดจนกระบวนการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลาย โดยมั่นใจถึงผลผลิตสุดท้ายของการจัดการศึกษา คือ คุณภาพของบัณฑิตซึ่งจะมีมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่มุ่งหวัง สามารถประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุขและภาคภูมิใจเป็นที่พึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต และเป็นคนดีของสังคม ช่วยเพิ่มความเข้มแข็งและขีดความสามารถในการพัฒนาประเทศไทยส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

2.5.2 โครงสร้างและองค์ประกอบของ TQF

1. ระดับคุณวุฒิ (Levels of Qualifications) ระดับของคุณวุฒิแสดงถึงการเพิ่มขึ้นของระดับสติปัญญาที่ต้องการ และความซับซ้อนของการเรียนรู้ที่คาดหวัง นอกจากนี้กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติยังกำหนดคุณลักษณะของนักศึกษาระดับแรกเข้าหลังจากสำเร็จการศึกษาขั้นพื้นฐานด้วย เพราะเป็นพื้นฐานความรู้ความสามารถที่สำคัญในการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาซึ่งมีทั้งหมด 6 ระดับดังนี้

- ระดับที่ 1 อนุปริญญา (3 ปี)
- ระดับที่ 2 ปริญญาตรี
- ระดับที่ 3 ประกาศนียบัตรบัณฑิต
- ระดับที่ 4 ปริญญาโท
- ระดับที่ 5 ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง
- ระดับที่ 6 ปริญญาเอก

2. มาตรฐานผลการเรียนรู้ (Domains of learning) ของคุณวุฒิของประเทศไทย มีอย่างน้อย 5 ด้านคือ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม (Ethics and morals) 2) ด้านความรู้ (Knowledge) 3) ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive skills) 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal skills and responsibility) 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Numerical, communication and information technology skills)

2.6 เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2565

คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา (กมอ) ได้มีการดำเนินการประกาศในเรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2565 (คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา, 2565) ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

“คณะกรรมการ” หมายถึง คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา

“อาจารย์ประจำ” หมายถึง บุคคลที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์ และตำแหน่งอื่นที่เทียบเท่าในสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้นตามที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด หรือบุคคลในองค์กรภายนอกที่มีการตกลงร่วมผลิต ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบตามพันธกิจของการอุดมศึกษา และมีความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาสำหรับอาจารย์ประจำที่สถาบันอุดมศึกษารับเข้าใหม่ตั้งแต่เกณฑ์มาตรฐานนี้เริ่มใช้บังคับต้องมีคะแนนทดสอบความสามารถภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด

“อาจารย์ประจำหลักสูตร” หมายถึง อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรที่สภาสถาบันอุดมศึกษาเห็นชอบหรืออนุมัติ มีหน้าที่สอนและค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าว ทั้งนี้ สามารถเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรหลายหลักสูตรได้ในเวลาเดียวกัน

“คุณวุฒิที่สัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตร” หมายถึง คุณวุฒิที่กำหนดไว้ในมาตรฐานสาขาวิชา หากสาขาวิชาใดยังไม่มีประกาศมาตรฐานสาขาวิชา หรือประกาศมาตรฐานสาขาวิชาไม่ได้กำหนดเรื่องนี้ไว้ ให้หมายถึงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับวิชาการหรือวิชาชีพของหลักสูตร หรือคุณวุฒิอื่นแต่มีประสบการณ์ตรงที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรเป็นที่ประจักษ์ที่จะส่งเสริมให้การเรียนการสอนในหลักสูตรสาขาวิชานั้นบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาได้ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยการพิจารณาคุณวุฒิที่สัมพันธ์กันให้อยู่ในดุลยพินิจของสภาสถาบันอุดมศึกษา

“อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร” หมายถึง อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีภาระหน้าที่ในการบริหารและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผลและการพัฒนาหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องอยู่ประจำหลักสูตรนั้นตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา โดยจะเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า 1 หลักสูตรในเวลาเดียวกัน ไม่ได้ยกเว้นหลักสูตรพหุวิทยาการหรือสหวิทยาการ ให้เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้อีกหนึ่งหลักสูตรในกรณีนี้ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสามารถเข้าได้ไม่เกิน 2 คน

“อาจารย์พิเศษ” หมายถึง ผู้สอนที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำ

“การตกลงร่วมผลิต” หมายถึง การทำข้อตกลงร่วมมือกันอย่างเป็นทางการระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับองค์กรภายนอกในการพัฒนาและบริหารหลักสูตร โดยผ่านความเห็นชอบของสภาสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรภายนอกนั้น ๆ

“องค์กรภายนอก” หมายถึง สถาบันอุดมศึกษาในหรือต่างประเทศที่ได้รับการรับรองจากหน่วยงานที่รับผิดชอบการศึกษาของประเทศนั้น หรือเป็นหน่วยราชการระดับกรมหรือเทียบเท่าหรือหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ หรือองค์การมหาชน หรือบริษัทเอกชนที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเท่านั้น

หากเป็นบริษัทเอกชนที่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ให้อยู่ในดุลยพินิจของสภาสถาบันอุดมศึกษา โดยต้องแสดงศักยภาพและความพร้อมในการร่วมผลิตบัณฑิตของบริษัทดังกล่าว และต้องให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานการอุดมศึกษา

“ประสบการณ์ด้านปฏิบัติการ” หมายถึง การทำงานร่วมกับสถานประกอบการโดยมีหลักฐานรับรองผลการปฏิบัติงานที่เกิดประโยชน์กับสถานประกอบการ หรือหลักฐานรับรองมาตรฐานฝีมือแรงงาน หรือมีผลงานทางวิชาการประเภทการพัฒนาเทคโนโลยี หรือผลงานสร้างสรรค์ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับภาคอุตสาหกรรมเผยแพร่มาแล้ว

4. ชื่อปริญญา สถาบันอุดมศึกษาที่มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาไว้แล้ว ให้ใช้ชื่อปริญญาตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกานั้น ในกรณีที่ปริญญาโดยังมิได้กำหนดชื่อไว้ในพระราชกฤษฎีกา หรือกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาใดไม่มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชา ให้ใช้ชื่อปริญญาตามหลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญาที่คณะกรรมการกำหนด

5. ปรัชญา และวัตถุประสงค์

มุ่งให้การผลิตบัณฑิตมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรัชญาของการอุดมศึกษา ปรัชญาของสถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพที่เป็นสากลให้การผลิตบัณฑิตระดับอุดมศึกษาอยู่บนฐานความเชื่อว่าการกำลังคนที่มีคุณภาพ ต้องเป็นบุคคลที่มีจิตสำนึกของความเป็นพลเมืองดีที่สร้างสรรค์ประโยชน์ต่อสังคม และมีศักยภาพในการพึ่งพาตนเองบนฐานภูมิปัญญาไทยภายใต้กรอบศีลธรรมจรรยาอันดีงาม เพื่อนำพาประเทศสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและทัดเทียมมาตรฐานสากล

ทั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อกำกับส่งเสริมกระบวนการผลิตบัณฑิตที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีลักษณะของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมพหุวัฒนธรรมภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ที่มีการสื่อสารแบบไร้พรมแดน มีศักยภาพในการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีความสามารถในการปฏิบัติงานได้ตามกรอบมาตรฐานและจรรยาบรรณที่กำหนด สามารถสร้างสรรค์งานที่เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคมทั้งในระดับท้องถิ่นและสากล โดยแบ่งหลักสูตรเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

5.1 หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาการ แบ่งเป็น 2 แบบ ได้แก่

5.1.1 หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาการ ที่มุ่งผลิตบัณฑิตให้มีความรอบรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยอาจมีการปฏิบัติงานในสถานประกอบการ เน้นความรู้และทักษะด้านวิชาการ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริงได้อย่างสร้างสรรค์

5.1.2 หลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทางวิชาการ ซึ่งเป็นหลักสูตรปริญญาตรีสำหรับผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ ความสามารถระดับสูง โดยใช้

หลักสูตรปกติที่เปิดสอนอยู่แล้ว แต่ให้เสริมศักยภาพของผู้เรียนโดยกำหนดให้ผู้เรียนได้ศึกษาบางรายวิชาในระดับบัณฑิตศึกษาที่เปิดสอนอยู่แล้วและสนับสนุนให้ผู้เรียนได้ทำวิจัยทางวิชาการที่ลุ่มลึก หลักสูตรก้าวหน้าแบบวิชาการต้องมีการเรียนรายวิชาระดับบัณฑิตศึกษาไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต

5.2 หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ แบ่งเป็น 2 แบบ ได้แก่

5.2.1 หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ที่มุ่งผลิตบัณฑิตให้มีความรอบรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เน้นความรู้ สมรรถนะและทักษะด้านวิชาการและวิชาชีพหรือมีสมรรถนะและทักษะด้านการปฏิบัติเชิงเทคนิคในศาสตร์สาขานั้น ๆ โดยผ่านการปฏิบัติงานในสถานประกอบการ

หลักสูตรแบบนี้เท่านั้นที่จัดหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ได้ โดยถือเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรปริญญาตรีและจะต้องสะท้อนปรัชญาและเนื้อหาสาระของหลักสูตรปริญญาตรีนั้น ๆ โดยครบถ้วน และให้ระบุคำว่า “ต่อเนื่อง” ในวงเล็บต่อท้ายชื่อหลักสูตร

สถาบันอุดมศึกษาที่ต้องการผลิตบุคลากรในระดับปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) จะต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีทักษะการปฏิบัติการหรือทักษะวิชาชีพอยู่แล้วให้มีความรู้ด้านวิชาการมากยิ่งขึ้น รวมทั้งได้รับการฝึกปฏิบัติขั้นสูงเพิ่มเติม เพื่อให้บัณฑิตจบไปเป็นนักปฏิบัติเชิงวิชาการ โดยเน้นการจัดการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วมระหว่างสถานประกอบการกับสถาบันอุดมศึกษาและการบริหารจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการภาคทฤษฎีและปฏิบัติในบริบทของการทำงานตามสภาพจริง เพื่อให้นักศึกษาบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่สามารถตอบโจทย์ความต้องการนักปฏิบัติขั้นสูงตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร

ในด้านอาจารย์ผู้สอนจำนวนหนึ่งต้องเป็นผู้มีประสบการณ์ด้านปฏิบัติการมาแล้ว และหากเป็นผู้สอนจากสถานประกอบการต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

5.2.2 หลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ซึ่งเป็นหลักสูตรสำหรับผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ สมรรถนะทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการขั้นสูง โดยใช้หลักสูตรปกติที่เปิดสอนอยู่แล้วให้รองรับศักยภาพของผู้เรียน โดยกำหนดให้ผู้เรียนได้ศึกษาบางรายวิชาในระดับบัณฑิตศึกษาที่เปิดสอนอยู่แล้ว และทำวิจัยที่ลุ่มลึกหรือได้รับการฝึกปฏิบัติขั้นสูงในองค์กรหรือสถานประกอบการ หลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการต้องมีการเรียนรายวิชาระดับบัณฑิตศึกษาไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต

6. ระบบการจัดการศึกษา ใช้ระบบทวิภาค โดย 1 ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษา ปกติ 1 ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ หรือเทียบเคียงได้ไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดการศึกษาภาคฤดูร้อน ให้กำหนดระยะเวลาและจำนวนหน่วยกิต โดยมีสัดส่วนเทียบเคียงกันได้กับการศึกษาภาคปกติ

สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาในระบบอื่น ให้มีการนับระยะเวลาในการศึกษาเทียบเคียงได้กับระบบทวิภาค โดยให้สภาสถาบันอุดมศึกษาเป็นผู้กำหนด ซึ่งจะต้องแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับระบบการศึกษานั้นไว้ในหลักสูตรให้ชัดเจน ประกอบด้วยรายละเอียดเกี่ยวกับระยะเวลาของหน่วยการเรียนรู้เทียบเคียงกับหน่วยกิตในระบบทวิภาค รายวิชาภาคทฤษฎีและรายวิชาภาคปฏิบัติการ ฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม การทำโครงการหรือกิจกรรมอื่นใดที่เสริมสร้างการเรียนรู้ให้มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับระบบการจัดการศึกษาที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด

7. การคิดหน่วยกิตตามระบบทวิภาค

7.1 รายวิชาภาคทฤษฎีที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

7.2 รายวิชาภาคปฏิบัติที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า 30 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

7.3 การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนามที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

7.4 การทำโครงการหรือกิจกรรมการเรียนรู้อื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายที่ใช้เวลาทำโครงการหรือกิจกรรมนั้น ๆ ไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

7.5 กิจกรรมการเรียนรู้อื่นใดที่สร้างการเรียนรู้นอกเหนือจากรูปแบบที่กำหนดข้างต้น การนับระยะเวลาในการทำกิจกรรมนั้นต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต ให้เป็นไปตามที่สถานศึกษานับอุดมศึกษากำหนด

สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาในระบบอื่นที่ไม่ใช่ระบบทวิภาค ให้นับระยะเวลาการศึกษาและการคิดหน่วยกิตเทียบเคียงได้กับระบบทวิภาค โดยให้สถานศึกษานับอุดมศึกษาดังกล่าวเป็นผู้กำหนด

8. จำนวนหน่วยกิตรวมและระยะเวลาการศึกษา

8.1 หลักสูตรปริญญาตรีที่มีระยะเวลาการศึกษาปกติ 4 ปี มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 120 หน่วยกิต

8.2 หลักสูตรปริญญาตรีที่มีระยะเวลาการศึกษาปกติ 5 ปี มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 150 หน่วยกิต

8.3 หลักสูตรปริญญาตรีที่มีระยะเวลาการศึกษาปกติไม่น้อยกว่า 6 ปี มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 180 หน่วยกิต

8.4 หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 72 หน่วยกิต

9. โครงสร้างหลักสูตร ประกอบด้วย หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือกเสรี โดยมีสัดส่วนจำนวนหน่วยกิตของแต่ละหมวดวิชา ดังนี้

9.1 หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมายถึง หมวดวิชาที่เสริมสร้างความเป็นมนุษย์ให้พร้อมสำหรับโลกในปัจจุบันและอนาคต เพื่อให้เป็นบุคคลผู้ใฝ่รู้และมีทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21 อย่างครบถ้วน เป็นผู้ตระหนักถึงการบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ ในการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหา เป็นผู้ที่สามารถสร้างโอกาสและคุณค่าให้ตนเองและสังคม รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและของโลก เป็นบุคคลที่ดำรงตนเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง มีจริยธรรมและยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้อง รู้คุณค่าและรักชาติ กำเนิดร่วมมือร่วมพลังเพื่อสร้างสรรค์และพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน และเป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคม

สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดวิชาศึกษาทั่วไปในลักษณะจำแนกเป็นรายวิชาหรือลักษณะบูรณาการใด ๆ ก็ได้ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป โดยให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต และต้องแสดงการวัดและประเมินผลที่สะท้อนการบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนที่สอดคล้องกับปรัชญาและวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาวิชาศึกษาทั่วไปได้อย่างชัดเจน

การจัดวิชาศึกษาทั่วไปสำหรับหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) อาจได้รับการยกเว้นรายวิชาที่ได้ศึกษามาแล้วในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรือระดับอนุปริญญา

9.2 หมวดวิชาเฉพาะ หมายถึง วิชาแกน วิชาเฉพาะด้าน วิชาพื้นฐานวิชาชีพและวิชาชีพที่มุ่งหมายให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติงานได้ โดยให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมของหมวดวิชาเฉพาะ ดังนี้

9.2.1 หลักสูตรปริญญาตรี (4 ปี) ทางวิชาการ ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะรวมไม่น้อยกว่า 72 หน่วยกิต

9.2.2 หลักสูตรปริญญาตรี (4 ปี) ทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะรวมไม่น้อยกว่า 72 หน่วยกิต โดยต้องเรียนวิชาทางปฏิบัติการไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต และทางทฤษฎีไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต สำหรับหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะรวมไม่น้อยกว่า 42 หน่วยกิต ในจำนวนนั้นต้องเป็นวิชาทางทฤษฎีไม่น้อยกว่า 18 หน่วยกิต

9.2.3 หลักสูตรปริญญาตรี (5 ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะรวมไม่น้อยกว่า 90 หน่วยกิต

9.2.4 หลักสูตรปริญญาตรี (ไม่น้อยกว่า 6 ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะรวมไม่น้อยกว่า 108 หน่วยกิต

สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดหมวดวิชาเฉพาะในลักษณะวิชาเอกเดี่ยว วิชาเอกคู่หรือวิชาเอกและวิชาโทก็ได้ โดยวิชาเอกต้องมีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต และวิชาโทต้องมีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต ในกรณีที่จัดหลักสูตรแบบวิชาเอกคู่ต้องเพิ่มจำนวนหน่วยกิตของวิชาเอกอีกไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต และให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 150 หน่วยกิต สำหรับหลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวน้ำ ผู้เรียนต้องเรียนรายวิชาระดับบัณฑิตศึกษาในหมวดวิชาเฉพาะไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต

9.3 หมวดวิชาเลือกเสรี หมายถึง วิชาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ตามที่ตนเองถนัดหรือสนใจ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนรายวิชาใด ๆ ในหลักสูตรระดับปริญญาตรีตามที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด และให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต สถาบันอุดมศึกษาอาจยกเว้นหรือเทียบโอนหน่วยกิตรายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือกเสรี ให้กับนักศึกษาที่มีความรู้ความสามารถ ที่สามารถวัดมาตรฐานได้ โดยเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการเทียบโอนหน่วยกิตและผลการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ นักศึกษาต้องศึกษาให้ครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตรที่เข้าศึกษา

10. คุณวุฒิ คุณสมบัติ และจำนวนอาจารย์

10.1 หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาการ ประกอบด้วย

10.1.1 อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือมีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า และต้องมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 1 เรื่อง ในรอบ 5 ปี ย้อนหลัง

กรณีมีการตกลงร่วมผลิตกับองค์กรภายนอกที่ไม่ใช่สถาบันอุดมศึกษาหากจำเป็นบุคคลที่มาจากองค์กรนั้นอาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโทและผลงานทางวิชาการแต่ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่าที่ตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรและมี

ประสบการณ์การทำงานในองค์กรแห่งนั้น หรือการทำงานประเภทเดียวกันอย่างต่อเนื่องมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี

10.1.2 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร มีคุณวุฒิและคุณสมบัติเช่นเดียวกับอาจารย์ประจำหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย 5 คน กรณีมีการตกลงร่วมผลิตกับองค์กรภายนอก ต้องมีอาจารย์ประจำหลักสูตรจากสถาบันอุดมศึกษาเจ้าของหลักสูตรนั้นเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย 3 คน

กรณีที่หลักสูตรจัดให้มีวิชาเอกมากกว่า 1 วิชาเอก ให้จัดอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีคุณวุฒิและคุณสมบัติตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอนไม่น้อยกว่าวิชาเอกละ 3 คน

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการพิจารณาเป็นรายกรณี

10.1.3 อาจารย์ผู้สอน อาจเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษที่มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือมีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กันหรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน

ในกรณีที่มิอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่าและทำหน้าที่อาจารย์ผู้สอนก่อนที่เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2565 จะประกาศใช้ให้สามารถทำหน้าที่อาจารย์ผู้สอนต่อไปได้

สำหรับหลักสูตรที่มีการตกลงร่วมผลิตกับองค์กรภายนอกที่ไม่ใช่สถาบันอุดมศึกษา หากจำเป็นบุคคลที่มาจากองค์กรนั้น อาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโทแต่ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่าและมีประสบการณ์การทำงานในองค์กรแห่งนั้นหรือการทำงานประเภทเดียวกันอย่างต่อเนื่องมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 ปี

กรณีอาจารย์พิเศษที่ไม่มีคุณวุฒิตามที่กำหนดข้างต้น ต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับรายวิชาที่สอน โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น ทั้งนี้ หากรายวิชาใดมีความจำเป็นต้องใช้อาจารย์พิเศษต้องมีอาจารย์ประจำร่วมรับผิดชอบกระบวนการเรียนการสอนและพัฒนาการศึกษา ตลอดระยะเวลาของการจัดการเรียนการสอนรายวิชานั้น ๆ ด้วย

10.2 หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ และหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ประกอบด้วย

10.2.1 อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือมีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า และต้องมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 1 เรื่อง ในรอบ 5 ปี ย้อนหลัง

กรณีมีการตกลงร่วมผลิตกับองค์กรภายนอกที่ไม่ใช่สถาบันอุดมศึกษาหากจำเป็นบุคคลที่มาจากองค์กรนั้น อาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโทและผลงานทางวิชาการแต่ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่าที่ตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรและมี

ประสบการณ์การทำงานในองค์กรแห่งนั้นหรือการทำงานประเภทเดียวกันอย่างต่อเนื่องมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 ปี

10.2.2 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร มีคุณวุฒิและคุณสมบัติเช่นเดียวกับอาจารย์ประจำหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย 5 คน

ในกรณีของหลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการที่เน้นทักษะด้านการปฏิบัติเชิงเทคนิคในศาสตร์สาขาวิชานั้น อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย 2 ใน 5 คนต้องมียุทธศาสตร์ด้านการปฏิบัติการ

กรณีที่มีการตกลงร่วมผลิตกับองค์กรภายนอก ต้องมีอาจารย์ประจำหลักสูตรจากสถาบันอุดมศึกษาเจ้าของหลักสูตรนั้นเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย 3 คน

กรณีที่หลักสูตรจัดให้มีวิชาเอกมากกว่า 1 วิชาเอก ให้จัดอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีคุณวุฒิและคุณสมบัติตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอนไม่น้อยกว่าวิชาเอกละ 3 คน และต้องมีสัดส่วนอาจารย์ที่มีประสบการณ์ด้านการปฏิบัติการ 1 ใน 3

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรนั้นให้คณะกรรมการพิจารณาเป็นรายกรณี

10.2.3 อาจารย์ผู้สอน อาจเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษที่มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือมีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน

ในกรณีที่มีอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่าและทำหน้าที่อาจารย์ผู้สอนก่อนที่เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2565 จะประกาศใช้ ให้สามารถทำหน้าที่อาจารย์ผู้สอนต่อไปได้

สำหรับหลักสูตรที่มีการตกลงร่วมผลิตกับองค์กรภายนอกที่ไม่ใช่สถาบันอุดมศึกษา หากจำเป็นบุคคลที่มาจากองค์กรนั้น อาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโท แต่ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่าและมีประสบการณ์การทำงานในองค์กรแห่งนั้นหรือการทำงานประเภทเดียวกันอย่างต่อเนื่องมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 ปี

กรณีอาจารย์พิเศษที่ไม่มีคุณวุฒิตามที่กำหนดข้างต้น ต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับรายวิชาที่สอน โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น ทั้งนี้ หากรายวิชาใดมีความจำเป็นต้องใช้อาจารย์พิเศษต้องมีอาจารย์ประจำร่วมรับผิดชอบกระบวนการเรียนการสอนและพัฒนาหลักสูตรตลอดระยะเวลาของการจัดการเรียนการสอนรายวิชานั้น ๆ ด้วย

11. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

11.1 หลักสูตรปริญญาตรี (4 ปี 5 ปี และไม่น้อยกว่า 6 ปี) จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า

11.2 หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรือเทียบเท่า หรือระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า ในสาขาวิชาที่ตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่จะเข้าศึกษาตามที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด

11.3 หลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทั้งทางวิชาการ และทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า โดยมีคะแนนเฉลี่ย

สะสมไม่น้อยกว่า 3.50 จากระบบ 4 ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า และมีผลการเรียนในหลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้าไม่น้อยกว่า 3.50 ทุกภาคการศึกษาในระหว่างการศึกษาในหลักสูตรแบบก้าวหน้า หากภาคการศึกษาใดภาคการศึกษานี้มีผลการเรียนต่ำกว่า 3.50 จากระบบ 4 ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า จะถือว่าผู้เรียนขาดคุณสมบัติในการศึกษาหลักสูตรแบบก้าวหน้า

12. การลงทะเบียนเรียน ให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน 22 หน่วยกิต ในแต่ละภาคการศึกษาปกติสำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน 9 หน่วยกิต ในแต่ละภาคการศึกษาปกติสำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

สำหรับการลงทะเบียนเรียนในภาคฤดูร้อน ให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน 9 หน่วยกิต หากสถาบันอุดมศึกษาใดมีเหตุผลและความจำเป็นพิเศษ การลงทะเบียนเรียนที่มีจำนวนหน่วยกิตแตกต่างไปจากเกณฑ์ข้างต้นก็อาจทำได้ โดยการอนุมัติของสภาสถาบันอุดมศึกษา แต่ต้องไม่กระทบต่อมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา

13. เกณฑ์การวัดผลและการสำเร็จการศึกษา ต้องเรียนครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2.00 จากระบบ 4 ระดับคะแนนหรือเทียบเท่าและบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสถาบันอุดมศึกษาที่ใช้ระบบการวัดผลและการสำเร็จการศึกษาที่แตกต่างจากนี้ จะต้องกำหนดให้มีค่าเทียบเคียงกันได้

การพ้นสภาพโดยไม่สำเร็จการศึกษาให้เป็นไปตามที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด

14. ปริญญาบัตรและใบแสดงผลการศึกษา

การออกใบปริญญาบัตรและใบแสดงผลการศึกษา ให้ระบุชื่อปริญญา ชื่อสาขาวิชา และชื่อรายวิชาให้ตรงกับที่ระบุไว้ในเอกสารหลักสูตรฉบับที่คณะกรรมการรับรอง

15. การประกันคุณภาพของหลักสูตร ให้ทุกหลักสูตรกำหนดระบบการประกันคุณภาพของหลักสูตรตามที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด

16. การพัฒนาหลักสูตร ให้ทุกหลักสูตรพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยโดยมีการประเมินและรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรทุกปีการศึกษาเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรเป็นระยะ ๆ อย่างน้อยตามรอบระยะเวลาของหลักสูตร หรือทุกรอบ 5 ปี

17. ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวได้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัติ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการ และให้ถือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการนั้นเป็นที่สุด

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศุภวัตร มีพร้อม (2557) ศึกษาทัศนคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในเทศบาลนครขอนแก่น ในการเลือกศึกษาต่อทางด้านอุตสาหกรรมการโรงแรมและการท่องเที่ยวในมหาวิทยาลัยของรัฐบาล ผลการศึกษาพบว่า ทัศนคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นนั้น ส่วนใหญ่มีความสนใจที่จะศึกษาต่อทางด้านอุตสาหกรรมการโรงแรมและการท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 77 ซึ่งสาขาที่นักเรียนนั้นได้เลือกและให้ความสนใจมากที่สุดคือ สาขาการจัดการการโรงแรมและการท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 45.57 มหาวิทยาลัยที่นักเรียนส่วนใหญ่ได้เลือกนั้นคือ มหาวิทยาลัยขอนแก่น คิดเป็นร้อยละ 32.21 โดยความเชื่อมั่นในระบบการศึกษา ถือเป็นเหตุผลที่สำคัญและมีอิทธิพลมากต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ ซึ่งมหาวิทยาลัยขอนแก่นเป็นมหาวิทยาลัยที่เป็นศูนย์กลางด้านการเรียนรู้ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีการจัดการระบบการศึกษาที่มีมาตรฐาน มีความพร้อมในการวางแผนการเรียนการสอน นักศึกษาที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยขอนแก่นล้วนแต่เป็นนักศึกษาที่เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถทั้งในด้านวิชาการ กิจกรรมต่าง ๆ อย่างครบถ้วน พันธกิจที่สำคัญของมหาวิทยาลัยขอนแก่นคือการครอบคลุมการบุกเบิก การแสวงหาและการถ่ายทอดวิทยาการ ในด้านต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม

วิชาพรพรณ กิ่งวัชรพงษ์ และคณะ (2554) ศึกษารูปแบบการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะด้านการโรงแรมและบริการส่วนหน้า ตามมาตรฐานอาชีพอุตสาหกรรมโรงแรม ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการพัฒนาหลักสูตรและรูปแบบการเรียนในลักษณะโมดูล โดยได้ดำเนินการศึกษาถึงผลการนำหลักสูตรและรูปแบบของโมดูลที่พัฒนาได้นั้นไปใช้ในการเรียนจริง ผลการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาภายหลังการเรียนมีค่าสูงกว่าก่อนบทเรียนโมดูล นอกจากนั้นผลการวิเคราะห์การประเมินความคิดเห็นด้านความเหมาะสมในการใช้โมดูลในการเรียนการสอนในทุกรายหัวข้อการประเมินมีความเหมาะสมในระดับมาก และนักศึกษาสามารถแสดงสมรรถนะในการปฏิบัติงานในระดับมากที่สุดในทุกโมดูล

วิกานดา เกษตรเอี่ยม และคณะ (2563) ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการให้บริการโดยใช้ปัญหาเป็นฐานของพนักงานต้อนรับโรงแรมในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการศึกษาพบว่า องค์ประกอบการให้บริการของพนักงานต้อนรับโรงแรมในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบคือ 1) การบริการและการสื่อสาร 2) ภาวะผู้นำและการคาดการณ์พฤติกรรมลูกค้า 3) การจัดการและการตลาด 4) การจัดการความหลากหลายทางวัฒนธรรม 5) การใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน 6) การจัดการงานธุรกิจ และ 7) การทำงานเป็นทีม

อัญชลี ดุสิตสุทธิรัตน์ (2558) ศึกษาการพัฒนากลยุทธ์การสอนด้านอุตสาหกรรมบริการของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลทั้ง 6 แห่ง สำหรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน พ.ศ. 2558 ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนากลยุทธ์ทางด้านการสอนด้านอุตสาหกรรมบริการควรมีการพัฒนาในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตรโดยจัดทำหลักสูตรมาตรฐานสมรรถนะ 2) การพัฒนาทักษะทางด้านภาษาโดยเฉพาะทางด้านภาษาอังกฤษ 3) ควรมีการเตรียมความพร้อมให้ผู้สำเร็จการศึกษาในการสร้างโอกาสและเพิ่มขีดความสามารถสำหรับในการทำงานยังต่างประเทศ 4) มีการส่งเสริมและพัฒนาอัตรากำลังแรงงานด้านอุตสาหกรรมบริการ 5) มีการส่งเสริมและพัฒนาสู่การสร้างสรค์นวัตกรรมในการเสริมสร้างศักยภาพและขีดความสามารถ และ 6) มหาวิทยาลัยและหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องควรให้ความร่วมมือประสานงานเพื่อร่วมกันวางแผนและส่งเสริมกลยุทธ์การสอนด้านอุตสาหกรรมบริการเพื่อทำให้การพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

เศรษฐวัศม์ พรหมสิทธิ์ (2564) ศึกษาการพัฒนาความมุ่งมั่นในการเรียนของนิสิตสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ชั้นปีที่ 1 คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบการพัฒนาความมุ่งมั่นในการเรียนของผู้เรียนควรเริ่มต้นจากด้านความตั้งใจของผู้เรียน และเสริมด้วยการจัดการเรียนให้สอดคล้องกับความคาดหวังของผู้เรียนต่อการเรียนการสอนของอาจารย์

เศรษฐวัศม์ พรหมสิทธิ์ (2564) การพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนโดยใช้กระบวนการนำเสนอผลงานวิชาการเป็นฐานของนิสิตสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ชั้นปีที่ 4 คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบการเรียนการสอนโดยกระบวนการนำเสนอผลงานวิชาการเป็นฐานมีองค์ประกอบคือ ผู้สอน ผู้เรียน เนื้อหา เครื่องมือในการค้นคว้า และผู้ทรงคุณวุฒิ กระบวนการเรียนการสอนมี 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การสอนแบบบรรยายอย่างมีส่วนร่วม 2) การกระตุ้นให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ 3) การให้คำปรึกษาอย่างต่อเนื่อง และ 4) การถามตอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ โดยรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นส่งผลให้ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และระดับความพึงพอใจของผู้เรียนอยู่ในระดับมาก

อาทิยา ททรัพย์พอกพูน (2561) ศึกษาแนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนภาคปฏิบัติของผู้ช่วยสอนสู่มาตรฐานวิชาชีพด้านการโรงแรม ผลการศึกษาพบว่า การเรียนภาคปฏิบัติเป็นการเรียนที่สามารถเป็นการต่อยอดความรู้จากภาคทฤษฎีให้นักศึกษาทุกคนได้ลงมือปฏิบัติงานจริง เพื่อให้ นักศึกษาเกิดความรู้ความเข้าใจระบบการทำงานอย่างมืออาชีพและเป็นการฝึกฝนให้เกิดความเชี่ยวชาญของทักษะต่าง ๆ ในสายอาชีพได้อย่างดียิ่งขึ้น รายวิชาภาคปฏิบัติเป็นรายวิชาที่เป็นพื้นฐานที่นักศึกษาในกลุ่มวิชาการโรงแรมและอีเว้นท์ทุกคนจะต้องนำไปใช้ในการประกอบอาชีพต่าง ๆ ได้แก่ งานแผนกแม่บ้าน พนักงานเสิร์ฟ การจัดงานอีเว้นท์ หรืองานในอุตสาหกรรมบริการต่าง ๆ ซึ่งทำให้สามารถนำความรู้ที่ได้จากการเรียนภาคปฏิบัติไปใช้ในสถานการณ์จริงโดยที่ไม่มีความกังวลใด ๆ และสามารถทำงานด้วยความมั่นใจ ในส่วนของการจัดการเรียนการสอนนักศึกษามีความต้องการให้ขยายชั่วโมงการเรียนภาคปฏิบัติให้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้ นักศึกษาสามารถเรียนได้อย่างทั่วถึงทุกคน

บุญทริกา บุณภักดิ์ (2561) การวิเคราะห์แนวโน้มในการพัฒนาหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาความเป็นผู้นำทางอาชีวศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลการศึกษาพบว่า ด้านการวิเคราะห์หลักสูตรพบว่าหลักสูตรในประเทศไทยจะเน้นความรู้ความสามารถด้านการบริหารการพัฒนาหลักสูตร และการเสริมสร้างทักษะต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารอาชีวศึกษา ในขณะที่หลักสูตรในประเทศสหรัฐอเมริกาจะเน้นการเตรียมผู้นำที่มีความเชี่ยวชาญและเพิ่มทักษะด้านความเป็นผู้นำในการบริหารการศึกษา รวมทั้งทักษะด้านการจัดการเรียนการสอน โดยมีการกำหนดสาขาวิชาที่หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเลือกตามความเชี่ยวชาญ นอกจากนั้นในการพัฒนาหลักสูตรควรมีความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศในการแลกเปลี่ยนอาจารย์และนักศึกษา ในด้านการเรียนรู้ ควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีการเชิญอาจารย์พิเศษหรือวิทยากรที่เป็นผู้มีประสบการณ์มาร่วมสอน และเน้นการฝึกปฏิบัติมากกว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียน ในส่วนของคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ พบว่า หลักสูตรต้องผลิตบัณฑิตให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีทักษะในการสื่อสาร และมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีทักษะในการแก้ปัญหา และมีความเป็นผู้นำ

วินัยธร วิชัยดิษฐ์ (2564) การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมที่ส่งเสริมความสามารถในการออกแบบการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณะประโยชน์ตามแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการบริการ

สังคมสำหรับครูสังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาในประเด็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนพบว่า การจัดการเรียนการสอนด้วยแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการบริการสังคมส่งผลให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการสอน เนื่องจากหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นเน้นการฝึกปฏิบัติจริง การจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณะประโยชน์ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยการบริการสังคม (Service Learning) ซึ่งผู้สอนมีการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนจัดกิจกรรมตามความต้องการของชุมชนมุ่งพัฒนาจิตสาธารณะร่วมกับความรู้ด้านวิชาการ สอดคล้องกับ Power,2010, (อ้างถึง ในประสาธน์เนื่องเฉลิม,2558, น.10) ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยการบริการสังคม (Service Learning) มุ่งให้ผู้เรียน เรียนรู้ผ่านการปฏิบัติและเป็นพลเมืองที่มีจิตอาสาการเรียนรู้โดยการบริการสังคม เป็นยุทธศาสตร์การเรียนการสอนที่เชื่อมโยงความรู้การบริการสังคมอย่างมีคุณค่า และมีความหมาย เมื่อผู้เรียนได้เรียนรู้หลักการและทฤษฎีผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนและเชื่อมโยงสู่การปฏิบัติจริงนอกชั้นเรียน ช่วยให้เกิดความคิดที่ว่า การเรียนแค่ทฤษฎีในชั้นเรียนสามารถเชื่อมโยงสู่การปฏิบัติได้ ซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่ได้ยากมากสำหรับกระบวนการทางการศึกษา เมื่อความต้องการระหว่างผู้ให้บริการกับผู้รับบริการสามารถตอบสนองได้ด้วยการใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือ มีชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้

พรประสิทธิ์ เด่นโมฬี และคณะ (2565) ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรผู้ประกอบการ 5.0 สำหรับนักศึกษาผ่านการเรียนการสอนออนไลน์โดยใช้แอดดีโมเดล ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาหลักสูตรผู้ประกอบการสำหรับนิสิตนักศึกษาผ่านการเรียนการสอนออนไลน์ พบว่า 1) ผลการพัฒนา หลักสูตรผู้ประกอบการสำหรับนักศึกษาโดยใช้การเรียนการสอนผ่านออนไลน์โดยใช้แอดดีโมเดล ประกอบด้วย 5 ชุมวิชา ได้แก่ วิชาผู้ประกอบการ 5.0 วิชาการตลาด 5.0 วิชาการเงิน 5.0 วิชาการบริหารการปฏิบัติการ 5.0 และวิชาการเขียนแผน ธุรกิจยุค 5.0 สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน ได้แก่ คลิปวิดีโอและบทเรียนมัลติมีเดีย ใช้เวลาเรียนจากบทเรียนบนเว็บไซต์ ด้วยตนเอง 6 ชั่วโมงต่อรายวิชาหรือทั้งหมด 30 ชั่วโมง (ภายใน 4 สัปดาห์) 2) ผลการทดสอบความรู้เบื้องต้นทางธุรกิจ ก่อน เรียน และหลังเรียนของนักศึกษาทั้งหมด 70 คน พบว่า ผลทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนมีความแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ นัยสำคัญ 0.05

พรวิไล สุขมาก (2565) ศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาศึกษาผสมผสานการเรียนรู้อิงจากการปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการพัฒนาหลักสูตร ผลการศึกษาพบว่า การจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาศึกษาผสมผสานการเรียนรู้อิงจากการปฏิบัติ เพื่อเสริมสร้าง ความสามารถในการพัฒนาหลักสูตร มีกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้น ได้แก่ ขั้นที่ 1 การฟังอย่างลึกซึ้ง ขั้นที่ 2 วางแผนการปฏิบัติงานอย่างใคร่ครวญ ขั้นที่ 3 ปฏิบัติงานด้วยการพิจารณาไตร่ตรอง ขั้นที่ 4 การเฝ้ามองเห็นตามที่เป็นจริง และขั้นที่ 5 การเรียนรู้จากประสบการณ์จริงในการทำงานผลการประเมิน ความเหมาะสมและสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า มีคุณภาพสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้ โดยนักศึกษาหลังได้รับการจัดการเรียนรู้จะมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์

ศรินพรรณ ชุ่มอินทจักร (2561) ศึกษาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรเรียนรู้ด้วยตนเองสำหรับพนักงานในธุรกิจโรงแรมขนาดเล็กเพื่อรองรับเขตเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดเชียงราย ผลการศึกษาพบว่า การวิเคราะห์ด้านประสิทธิภาพของหลักสูตรการเรียนรู้ด้วยตนเองของพนักงานต้อนรับในธุรกิจโรงแรมขนาดเล็กเพื่อรองรับเขตเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดเชียงราย โดยผลการศึกษาพบว่าผู้ทดสอบได้รับการเรียนรู้จากหลักสูตรด้วยตนเองแล้วมีคะแนนหลังสอบเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งทางผู้วิจัยเห็นว่าการใช้หลักสูตรเล่มนี้ เพื่อเป็นการยกระดับความรู้ ความสามารถ ทักษะวิชาชีพ ของ

บุคลากรให้ได้ มาตรฐานอาเซียน และ ระดับสากลได้ นอกจากเป็นการพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงานแล้ว ผู้ประกอบการยังสามารถใช้เพื่อเป็นการประเมินผลการปฏิบัติงานกับพนักงาน

วิลาศ ดวงกำเนิด (2562) ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริการสำหรับพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ที่มีผลประเมินต่ำกว่ามาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า จากการใช้หลักสูตรที่พัฒนาที่มี 9 องค์ประกอบซึ่งมีกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้ผู้รับการฝึกอบรมมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้บูรณาการด้านความรู้กับทักษะในการทำงาน และการประยุกต์ใช้งานให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ซึ่งเป็นหลักสูตรที่เน้นหลักการ 3 S คือ Safety Security และ Service รวมถึงมีความตระหนักถึงการมีทัศนคติด้านบวก จิตสำนึกในการบริการและวางแผนพัฒนาตนเองในการเสริมสร้างประสิทธิภาพการปฏิบัติงานการให้คำปรึกษาในเรื่องการสร้างความสุขในการทำงานเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เหมาะสมกับการทำงาน การสร้างกำลังใจและแรงจูงใจ การปรับปรุงบุคลิกภาพการพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสารเชิงบวก รวมถึงแนวทางปฏิบัติตน เป็นพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินที่ดีในด้านต่าง ๆ ผลการประเมินประสิทธิผลของหลักสูตร พบว่า พนักงานต้อนรับบนเครื่องบินที่ได้รับการฝึกอบรมมีความรู้เกี่ยวกับการให้บริการบนเครื่องบินสูงขึ้น มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้บูรณาการด้านความรู้ทักษะในการทำงานและการประยุกต์ ใช้งานสูงขึ้น และตระหนัก ถึงการมีทัศนคติด้านบวก และจิตสำนึกในการบริการสูงขึ้น

บทที่ 3 ระเบียบวิธีการวิจัย

การศึกษาวิจัยในหัวข้อ “การศึกษาเพื่อพัฒนาหลักสูตรการจัดการธุรกิจบริการและการจัดงาน (หลักสูตร 2 ภาษา) เพื่อตอบสนองนโยบายการปฏิรูปทางการศึกษา (Education transformation) และเพื่อศึกษาความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 รวมถึงผู้ประกอบการ” ได้ดำเนินการกำหนดระเบียบวิธีการวิจัย ได้แก่

- 3.1 วิธีการศึกษา
- 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 กรอบแนวคิดและสมมติฐานการวิจัย
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งสามารถอธิบายรายละเอียดได้ดังต่อไปนี้

3.1 วิธีการศึกษา

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ใช้วิธีการศึกษาวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed method) โดยมีการใช้การดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative reseach) และการดำเนินการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) โดยในกระบวนการศึกษาวิจัยคณะผู้วิจัยจะดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นลำดับแรก โดยการสร้างแบบสัมภาษณ์ เพื่อนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต เพื่อให้คณะผู้วิจัยทราบถึงประเด็น ความคิดเห็น แนวทาง และข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่มีต่อการพัฒนาหลักสูตร เพื่อที่จะนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้ในการกำหนดแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรใหม่ในขั้นต้น หลังจากนั้นคณะผู้วิจัยจะนำประเด็นที่ได้จากการศึกษามาใช้ในการพัฒนาแบบสอบถามในการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อให้ทราบถึงความคิดเห็นจากจำนวนประชากรที่ใช้ในการศึกษาโดยเฉพาะกลุ่มผู้ที่สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน ในการนำผลการศึกษาวิจัยดังกล่าวไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรใหม่และปรับปรุงแนวทางการดำเนินการกับหลักสูตรปัจจุบัน

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา

3.2.1 ประชากรในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ประกอบด้วย 2 กลุ่มคือ

ก. กลุ่มผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน คือ กลุ่มนักศึกษาปัจจุบันในหลักสูตรการจัดการธุรกิจบริการและการจัดงานหรือหลักสูตรที่เกี่ยวข้องและผู้ที่มีความสนใจในการศึกษาต่อในหลักสูตรปริญญาตรี สาขาวิชาการจัดการธุรกิจบริการและอีเว้นท์ (สองภาษา) ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ข. กลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต คือกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจบริการ เช่น ธุรกิจโรงแรม ธุรกิจร้านอาหารและเครื่องดื่ม ธุรกิจอีเว้นท์ สมาคมวิชาชีพด้านธุรกิจบริการและอีเว้นท์และกลุ่มธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจบริการและอีเว้นท์

3.2.2 กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา

จากการกำหนดประชากรในการศึกษาไว้จำนวน 2 กลุ่ม ซึ่งทางคณะผู้วิจัยไม่ทราบจำนวนที่แน่นอน ผู้วิจัยจึงได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการคำนวณจากสูตรที่ไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน (กัลยา วาณิชบัญชา, 2546) กำหนดระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

$$\text{สูตร } n = \frac{Z^2 PQ}{e^2}$$

กำหนดให้

n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

p แทน สัดส่วนประชากรที่สนใจศึกษา

q แทน 1-p

Z แทน ค่ามาตรฐานของระดับความเชื่อมั่นที่ 95% (มีค่าเท่ากับ 1.96)

e แทน ระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 0.05

แทนค่าได้ดังนี้

$$n = \frac{(1.96^2)(0.5)(1-0.5)}{0.05^2}$$

$$n = 384.16$$

$$n = 385 \text{ คน}$$

จากที่ได้อธิบายไว้ในหัวข้อวิธีการศึกษาวิจัยข้างต้น การศึกษาวิจัยในครั้งนี้จะดำเนินการศึกษาวิจัยทั้งในส่วนของการวิจัยเชิงคุณภาพและปริมาณนั้น ซึ่งในเบื้องต้นจะดำเนินการเก็บข้อมูลในส่วนของการดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพกับกลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคตเป็นลำดับแรก หลังจากนั้นจึงจะดำเนินการในส่วนของการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ โดยในส่วนของการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณนั้น การศึกษาจะมุ่งเน้นในการเก็บข้อมูลกับกลุ่มผู้ที่สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน ดังนั้นเพื่อให้การกำหนดจำนวนตัวอย่างของประชากรแต่ละกลุ่มมีความสอดคล้องกับแนวทางในการศึกษาวิจัย จึงกำหนดจำนวนตัวอย่างในการเก็บข้อมูลของประชากรแต่ละกลุ่มดังนี้

ก. กลุ่มผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน คือ กลุ่มนักศึกษาปัจจุบันในหลักสูตรการจัดการธุรกิจบริการและการจัดงาน หรือหลักสูตรที่เกี่ยวข้องและนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 ที่มีความสนใจในการศึกษาต่อในหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการจัดการธุรกิจบริการและอีเว้นท์ (สองภาษา) จำนวน 400 คน ในการเก็บข้อมูลในการดำเนินวิจัยในรูปแบบวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งจากการเก็บรวบรวมข้อมูลคณะผู้วิจัยสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลที่สมบูรณ์ทั้งหมด 403 คน

ข. กลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต คือ กลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจบริการ ธุรกิจอีเว้นท์ สมาคมวิชาชีพด้านธุรกิจบริการและอีเว้นท์ และกลุ่มธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจบริการและอีเว้นท์ ในประเทศไทย จำนวน 60 คน โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลในการดำเนินวิจัยใน 2 รูปแบบคือ วิจัยเชิงคุณภาพจำนวน 10 คน และวิจัยเชิงปริมาณจำนวน 50 คน ซึ่งจากการเก็บรวบรวมข้อมูลคณะผู้วิจัยสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลที่สมบูรณ์ในส่วนของการวิจัยเชิงคุณภาพจำนวน 11 คน และวิจัยเชิงปริมาณจำนวน 51 คน

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

งานวิจัยนี้ได้ทำการศึกษาทั้งในรูปแบบการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative method) และเชิงปริมาณ (Quantitative method) ดังนี้

3.3.1 งานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative method) ใช้คำถามในลักษณะกึ่งโครงสร้าง (Semi-structure question) ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการจัดทำสัมภาษณ์ (Indept-interview) ซึ่งคำถามจะประกอบไปด้วย 3 ส่วน (ภาคผนวก 1) คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลของผู้ให้การสัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นต่อแนวโน้มเกี่ยวกับตลาดแรงงานในธุรกิจบริการ อีเว้นท์ และธุรกิจบริการในปัจจุบันและอนาคต รวมถึงทักษะทางด้านองค์ความรู้ (Hard skills) และทักษะทางด้านสังคมและอารมณ์ (Soft skills) ที่จำเป็นต่อบุคลากรในอุตสาหกรรมบริการและการจัดงาน

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นต่อการพัฒนาและเปิดหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการจัดการธุรกิจบริการและอีเว้นท์ (สองภาษา) ความต้องการทางด้านรูปแบบและเนื้อหาที่ควรบรรจุภายในหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการจัดการธุรกิจบริการและอีเว้นท์ (สองภาษา) และลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์

ซึ่งในส่วนของการดำเนินการวิจัยจะดำเนินการในส่วนของการงานวิจัยเชิงคุณภาพก่อน เพื่อนำผลที่ได้จากการดำเนินวิจัยเชิงคุณภาพไปประกอบกับการออกแบบเครื่องมือในการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ

3.3.2 งานวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative method) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม (Questionnaire) จากกลุ่มนักศึกษาปัจจุบันในหลักสูตรการจัดการธุรกิจบริการและการจัดงาน หรือหลักสูตรที่เกี่ยวข้องและผู้ที่มีความสนใจในการศึกษาต่อในหลักสูตรบัณฑิต สาขาการจัดการธุรกิจบริการและอีเว้นท์ (สองภาษา) ได้แก่ นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 และกลุ่มผู้ใช้บัณฑิตนั้น จึงได้ดำเนินการออกแบบสอบถามจำนวน 2 ชุด เพื่อให้ข้อความเหมาะสมกับคุณลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถามโดยเฉพาะในประเด็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยแบบสอบถามจะประกอบด้วยคำถามทั้งหมด 3 ส่วน (ภาคผนวก 2 และภาคผนวก 3) ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สามารถอธิบายได้ดังนี้

สำหรับกลุ่มผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน ประเด็นคำถามจะประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับ เพศ ระดับการศึกษาปัจจุบัน ระดับรายได้ ภูมิลำเนา และความสนใจเบื้องต้นในการศึกษาต่อ (สำหรับกลุ่มผู้สนใจศึกษาต่อ) และแผนภายหลังสำเร็จการศึกษา (สำหรับนักศึกษาปัจจุบัน)

สำหรับกลุ่มผู้ใช้บัณฑิต ประเด็นคำถามจะประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับประเภทของหน่วยงาน ระดับอายุ ตำแหน่งหรือสถานะภายในหน่วยงานหรือองค์กร ประสบการณ์ในการทำงาน ระยะเวลาในการเปิดธุรกิจ (กรณีเป็นเจ้าของธุรกิจ) และทำเลที่ตั้งของธุรกิจ

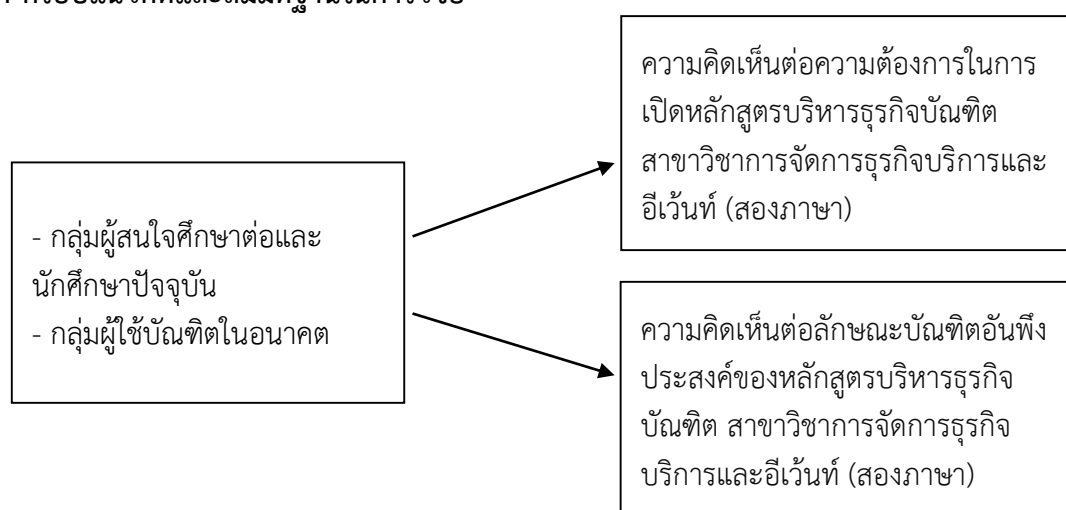
ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและรายละเอียดของหลักสูตรการจัดการธุรกิจบริการและอีเว้นท์ (2 ภาษา) คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยขอนแก่น ซึ่งมีประเด็นได้แก่ ความคิดเห็นต่อการเปิดหลักสูตร ความเหมาะสม/ความจำเป็นในการเปิดหลักสูตร ความรู้ที่ควรบรรจุไว้ในหลักสูตร จำนวนความเชี่ยวชาญที่เหมาะสมและประเภทความเชี่ยวชาญ ระยะเวลาฝึกงานที่เหมาะสม ทักษะทางด้านสังคมและอารมณ์ที่ควรพัฒนา ผู้เรียน และการอบรมที่เหมาะสม ซึ่งในส่วนนี้จะมีคำถามทั้งที่เป็นคำถามปลายปิดในประเภทเลือกตอบ (Multiple choice) ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ (Check list) และคำถามประเภทประมาณค่า (Rating scale)

ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับคุณลักษณะขอบัณฑิตที่พึงประสงค์ ซึ่งแบ่งได้ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ทักษะความรู้ทางด้านวิชาการ 2) ทักษะและความสามารถในการทำงาน 3) ทักษะด้านความ

รับผิดชอบในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย 4) ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และ 5) ทักษะด้านคุณธรรมจริยธรรมและทัศนคติ

ในการพัฒนาแบบสอบถามภายหลังจากการออกแบบแบบสอบถามได้ส่งให้คณาจารย์ภายในสาขาการจัดการธุรกิจบริการและการจัดงานตรวจสอบความเที่ยงตรง (Face validity) ว่ามีความเหมาะสมสอดคล้องกับการพัฒนาหลักสูตรของสาขาการจัดการธุรกิจบริการและการจัดงาน หลังจากนั้นจึงได้นำแบบสอบถามในส่วนของกลุ่มผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน ไปทำการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างเบื้องต้นจำนวน 20 คน และนำกลับมาวิเคราะห์ค่าความน่าเชื่อถือของแบบสอบถามด้วยวิธีสัมประสิทธิ์อัลฟ่าของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) พบว่า ได้ค่าความน่าเชื่อถือของแบบสอบถามเท่ากับ 0.926 ซึ่งอยู่ในระดับที่เหมาะสม (Nunnally, 1978)

3.4 กรอบแนวคิดและสมมติฐานในการวิจัย

ภาพที่ 3.1 กรอบแนวคิดในการศึกษา

จากกรอบแนวคิดดังกล่าวสามารถกำหนดสมมติฐานของการวิจัย ได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน และกลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต มีความคิดเห็นต่อความต้องการในการเปิดหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจบริการและอีเว้นท์ (สองภาษา) แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 ผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน และกลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต มีความคิดเห็นต่อลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ของหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจบริการและอีเว้นท์ (สองภาษา) แตกต่างกัน

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษางานวิจัยเรื่องในหัวข้อ “การศึกษาเพื่อพัฒนาหลักสูตรการจัดการธุรกิจบริการและการจัดงาน (หลักสูตร 2 ภาษา) เพื่อตอบสนองนโยบายการปฏิรูปทางการศึกษา (Education transformation) และเพื่อศึกษาความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 รวมถึงผู้ประกอบการ” ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูล 2 แหล่ง ดังนี้

1. แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มได้แก่ ผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน และกลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต

2. แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) ซึ่งเป็นข้อมูลเพื่อใช้ในการประกอบของการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าเก็บรวบรวมข้อมูลจากตำราที่เกี่ยวข้องกับการทำการศึกษาวิจัย ตลอดจนเอกสารเผยแพร่ หนังสือพิมพ์ วารสาร และข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ใช้การศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ดังนั้นการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถอธิบายได้ดังนี้

3.6.1 การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจะใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.6.2 การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ

ในส่วนของงานวิจัยเชิงปริมาณนั้นจะดำเนินการวิเคราะห์ผลโดยใช้สถิติ 2 ประเภทคือ

ก. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ในการวิเคราะห์และสรุปผลข้อมูล ประกอบด้วยความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ซึ่งในส่วนของการแบบสอบถามประมาณค่า (Rating scale) จะใช้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมาพิจารณาระดับการตัดสินใจ ซึ่งมีเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้ (บุญยศ เรืองวุฒิ, 2550)

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.21-5.00 หมายถึง มีความต้องการหรือควรมีลักษณะเช่นนั้นในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.41-4.20 หมายถึง มีความต้องการหรือควรมีลักษณะเช่นนั้นในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.61-3.40 หมายถึง มีความต้องการหรือควรมีลักษณะเช่นนั้นในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.81-2.60 หมายถึง มีความต้องการหรือควรมีลักษณะเช่นนั้นในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.80 หมายถึง มีความต้องการหรือควรมีลักษณะเช่นนั้นในระดับน้อยที่สุด

ข. สถิติอ้างอิง (Inference statistics) ในการวิเคราะห์ข้อมูลและการทดสอบสมมติฐานจะใช้ Independent Sample t-test ในการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาวิจัยในหัวข้อ “การศึกษาเพื่อพัฒนาหลักสูตรการจัดการธุรกิจบริการและการจัดงาน (หลักสูตร 2 ภาษา) เพื่อตอบสนองนโยบายการปฏิรูปทางการศึกษา (Education transformation) และเพื่อศึกษาความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 รวมถึงผู้ประกอบการ” ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลในหัวข้อต่าง ๆ ได้แก่

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ซึ่งสามารถอธิบายผลได้ดังต่อไปนี้

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

จากการออกแบบงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative method) ที่ใช้คำถามในลักษณะกึ่งโครงสร้าง (Semi-structure question) ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการจัดทำสัมภาษณ์ (Indept-interview) ซึ่งคำถามจะประกอบไปด้วย 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลของผู้ให้การสัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นต่อแนวโน้มเกี่ยวกับตลาดแรงงานในธุรกิจบริการ อีเว้นท์ และธุรกิจบริการในปัจจุบันและอนาคต รวมถึงทักษะทางด้านองค์ความรู้ (Hard skills) และทักษะทางด้านสังคมและอารมณ์ (Soft skills) ที่จำเป็นต่อบุคลากรในอุตสาหกรรมบริการและการจัดงาน

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นต่อการพัฒนาและเปิดหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการจัดการธุรกิจบริการและอีเว้นท์ (สองภาษา) ความต้องการทางด้านรูปแบบและเนื้อหาที่ควรบรรจุภายในหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการจัดการธุรกิจบริการและอีเว้นท์ (สองภาษา) และลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้การสัมภาษณ์จำนวน 11 คน สามารถอธิบายผลการศึกษาในประเด็นแต่ละประเด็นได้ดังต่อไปนี้

4.1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์คำถามส่วนที่ 1

จากการสัมภาษณ์จากกลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคตทั้งหมด 11 คน พบว่า ประเภทของธุรกิจที่ดำเนินการคือธุรกิจโรงแรมจำนวน 5 คน ธุรกิจร้านอาหารและเครื่องดื่มจำนวน 3 คน ธุรกิจอีเว้นท์หรือการจัดงานจำนวน 3 คน

4.1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์คำถามส่วนที่ 2

จากการสำรวจเชิงลึกจากกลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคตในประเด็นต่าง ๆ สามารถทราบความคิดเห็นและอธิบายได้ดังนี้

ความคิดเห็นที่มีต่อประเด็นด้านตลาดแรงงานในปัจจุบันและอนาคต ถึงแม้ว่าอุตสาหกรรมธุรกิจบริการและการจัดงานจะได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ Covid-19 อย่างมาก แต่อย่างไรก็ตามอุตสาหกรรมยังมีความต้องการบุคลากรเข้ามาดำเนินงาน เนื่องจากเอกลักษณ์สำคัญของอุตสาหกรรมนี้คือการใช้บุคคลในการให้บริการ อีกทั้งอุตสาหกรรมนี้เป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมหลักที่สร้างรายได้ให้กับประเทศที่หน่วยงานต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือ เอกชนต่างให้การสนับสนุนในการที่ผลักดันช่วยเหลือให้เกิดการฟื้นตัวเป็นอย่างมาก ดังนั้นถึงแม้ว่าจะยังอยู่ในสถานการณ์ที่ยากลำบากในการดำเนินธุรกิจ แต่บุคลากรที่สำเร็จการศึกษาในด้านนี้ยังมีความจำเป็นและมีความต้องการเป็นอย่างมาก ตัวอย่างคำให้การสัมภาษณ์เกี่ยวกับประเด็นนี้ได้แก่

“จริงๆต้องบอกเลยว่าถ้าเป็นในตลาดโรงแรมหรืออุตสาหกรรมท่องเที่ยวก็แล้วแต่ค่ะ คือประเทศเราเป็นประเทศที่ที่ยังต้องการเพราะต้องให้บริการ ดังนั้นคือตลาดของทั้งอุตสาหกรรมบริการ ทั้งท่องเที่ยวหรือโรงแรมเองก็ถือว่ายังคงเป็นที่ต้องการของตลาดเรายังคงต้องการยังคงเปิดรับสมัครพนักงานอยู่เรื่อย ๆ เพราะว่าอุตสาหกรรมต่อการให้บริการการท่องเที่ยวและโรงแรมเนี่ยมันไม่สามารถขายออกไปได้เลยถึงแม้ว่าเราจะเจอสถานการณ์ที่เราเจออยู่แล้วตอนนี้ค่ะ”

“เท่าที่สังเกต จะเป็นช่วงกลางปีเป็นต้นไป จะกลับมาเปิดรับพนักงานในบางตำแหน่งหรือบางแผนกที่ขาดพนักงานมานาน เราเที่ยวด้วยกันเพิ่งเปิดเฟสที่ 4 ตอนนี้เริ่มมีลูกค้าจองที่พักมาบ้างแล้วครับ เขาเลยมองว่าถึงแม้ต่างชาติจะยังไม่กลับมาเต็มที่ แต่อย่างน้อยจะมีคนไทยเที่ยว ถึงแม้ช่วง low season ก็ตาม ช่วงหลังเทศกาลสงกรานต์เป็นต้นไป ก็ยังคงต้องพึ่งคนไทยอยู่ดี ก็ยังจะต้องมีการจ้างพนักงานบางส่วนกลับมา แต่อาจจะยังไม่เต็มที่ ที่ต้องรอดูช่วงปลายปีหรือช่วง high season อีกครั้งนึงว่าตอนนั้นเราสามารถเปิดประเทศได้เต็มที่ ต่างชาติจะเข้ามา ช่วงนั้นน่าจะมีการเปิดรับครั้งใหญ่อีกครั้งนึงครับ”

“คือมันกำลังกลับมาเนาะ ในความเชื่อของพี่ ซึ่งพี่ได้คิดจากโรงแรมของพี่เป็นหลัก ที่เริ่มมีลูกค้า ซึ่งคือโรงแรมทำงานอยู่อาจจะจะเป็นจุดดึงดูด แต่รัฐเองก็ช่วย และก็ยังมีโอกาสเติบโตได้มาก”

“โชคดีว่าสถานการณ์ก็เริ่มกลับมาดีขึ้นเรื่องการจ้างงานก็มากขึ้นครับ”

“ผมมองว่าถ้าเป็นปีสองปีนี้น่าจะต้องรับหานะเพราะว่า โรงแรมต่าง ๆ เริ่มเปิดรับ ก็คือไม่ได้ยากมาก เพราะอย่างที่แจ้งไปว่าสถานการณ์เริ่มดีขึ้น ดีก็ไม่ได้ดีมากมายจนเกินไป และหลายๆธุรกิจก็เริ่มเปิดรับมากยิ่งขึ้นด้วย”

“แน่นอนว่า โควิดกระทบต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวมากที่สุด ก็นานกว่า 2 ปี คิดว่าแนวโน้มน่าจะดีขึ้น เนื่องจากความต้องการทางท่องเที่ยวที่อัดอั้นกันมานานของนักท่องเที่ยว และสถานการณ์โควิดที่ไม่รุนแรงไปกว่านี้แล้ว สายพันธุ์ใหม่ที่อาการต่างๆจะลดลง ผู้คนน่าจะผ่อนคลายมากขึ้น รวมถึงนโยบายของทางรัฐที่ผ่อนคลายนอกจากเฟส 1 หรือเฟส 2 รวมถึงมาตรการที่กระตุ้นการท่องเที่ยวหรือเศรษฐกิจ เช่นโครงการเราเที่ยวด้วยกัน เป็นการทำให้เห็นว่าอุตสาหกรรมนี้สามารถฟื้นฟูประเทศได้เร็วที่สุดแน่นอนว่าทุกคนช่วยกันทำให้อุตสาหกรรมนี้ฟื้นตัว คาดหวังว่าจะได้กลับมาใช้ชีวิตเหมือนปกติครับ”

“ใช่ครับ ก็คืออุตสาหกรรมด้านอื่น ๆ เช่น การผลิต พวกเกี่ยวกับวัตถุ ยังใช้เครื่องจักรแทนได้ แต่ในอุตสาหกรรมบริการ เป็นเรื่องของการใช้บุคคลในการสื่อให้เห็นถึงความใส่ใจแขกที่มาใช้บริการ ไม่สามารถใช้เครื่องจักรหรือสิ่งของที่ไม่มีชีวิตจิตใจมาให้บริการ ใช้อยู่ที่อาจจะมีการระดมทุนในบางขั้นตอนที่อาจใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยเพื่ออำนวยความสะดวกต่างๆ แต่แน่นอนว่าหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องใช้ทรัพยากรบุคคลในอุตสาหกรรมบริการเข้ามาทำงานที่ยังมีความจำเป็นอยู่มาก”

ประเด็นด้านทักษะที่จำเป็นต่าง ๆ บุคลากรในอุตสาหกรรมนี้จำเป็นจะต้องมีทักษะทั้งทางด้านองค์ความรู้ (Hard skills) และทักษะทางด้านสังคมและอารมณ์ (Soft skills) โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมธุรกิจบริการและการจัดงานจำเป็นจะต้องมีทักษะทั้ง 2 ด้านนี้ สำหรับทักษะด้านองค์ความรู้ (Hard skills) ที่ควรมีนอกเหนือจากความรู้แล้ว คือ ทักษะทางด้านภาษา และทักษะการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ เช่น การทำการตลาดออนไลน์ ส่วนของทักษะทางด้านสังคมและอารมณ์ (Soft skills) ถือเป็นทักษะที่มีความจำเป็นสำหรับบุคลากรในอุตสาหกรรมนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การสร้างทักษะหรือคุณลักษณะของการมีใจรักในการบริการ (Service mind) ซึ่งจะเป็นบุคลากรใน

อุตสาหกรรมที่ให้บริการที่มีคุณภาพ ไม่ว่าจะเป็นการอุทิศตนเองในการทำงานอย่างเต็มความสามารถ มีความกระตือรือร้นในการให้บริการ และการสร้างความประทับใจให้แก่ผู้รับบริการอย่างอ่อนน้อม รวมถึงมีความสามารถในการทำงานเป็นทีม มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนร่วมงาน และมีทักษะในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ จากสถานการณ์ Covid-19 ส่งผลทำให้ความต้องการบุคลากร ในอุตสาหกรรมนี้มีความต้องการบุคคลที่มีทักษะความชำนาญที่มากกว่า 1 ด้านมากยิ่งขึ้น เช่น พนักงานที่สามารถปฏิบัติงานส่วนหน้าและส่วนหลังได้ เป็นต้น ตัวอย่างคำให้การสัมภาษณ์เกี่ยวกับ ประเด็นนี้ได้แก่

“เขาก็ต้องการคนที่สามารถ ทำได้หลายอย่าง ถ้าเป็นแค่อาร์ทสติกหรือซอฟต์แวร์อย่างเดียวเนี่ย อาจจะไม่พอ ช่วงก่อนโควิดเนี่ยอาจจะจะเป็นแค่พนักงานขายอย่างเดียวค่ะ”

“ดิฉันมองว่าทักษะทางด้านอาร์ทสติกต้องเป็นเรื่องของการวางแผนแล้วก็มีไหวพริบค่ะ แล้วก็ เรื่อง การปรับตัวได้จากทุกอย่างในทุกๆเวลาค่ะ อันนี้เป็นปัจจัยหลักเลยที่ สมาชิกของโรงแรม ที่ต้อง มี เวลาที่โรงแรมมีการตรวจก็คือเขาจะดูเรื่องหลักๆเลยก็คือเรื่องของการปรับตัว ยืดหยุ่นในทุกเวลา และมัลติสคิล ในเรื่องของอาร์ทสติกเราก็มีได้จากการเรียนที่ผ่านมาแล้วแต่ในส่วนของการซอฟต์แวร์เนี่ย ยุคปัจจุบันซอฟต์แวร์ก็สำคัญไม่แพ้กันในเรื่องของทักษะความสามารถในการสื่อสารการเจรจาหรือการ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี”

“ถ้าเป็นในเรื่องของอาร์ทสติก ดิฉันมองว่าเป็นเรื่องของภาษาละก็หลักๆเลยก็คือคิดว่ายังคง เป็นภาษาอังกฤษ หรือภาษาที่สามแล้วก็ถ้ามีภาษาอื่นๆเป็นทักษะเพิ่มเติมเข้ามาได้ก็ดีมากเหมือนกันค่ะ ถ้าเป็นสายของอุตสาหกรรมโรงแรมค่ะ อีกทักษะหนึ่ง ก็คือทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ค่ะอาจารย์ หรือ การใช้เทคโนโลยี ถ้าเป็นในส่วนของการซอฟต์แวร์ก็ยืนยันว่าเป็นในเรื่องของการสื่อสาร และทัศนคติที่ดี ค่ะ”

“เราไม่สามารถใช้ strategies แบบเดิมได้แล้ว ทำ e-marketing มากขึ้น เน้นการขาย ออนไลน์มากกว่าขึ้นแบบขายออฟไลน์”

“ทั้ง hard skill และ soft skill ต่างมีความสำคัญทั้งคู่ ผมให้น้ำหนักว่าในอุตสาหกรรมบริการ soft skill จะมีความจำเป็นมากกว่า เป็นเรื่องของ interpersonal ที่จะต้องติดต่อ สื่อสาร ประสานงานในการทำงานไม่ว่าจะภายในหรือภายนอกองค์กร แต่ไม่ใช่ว่า hard skill ไม่สำคัญ ใช่ว่า คุณบริการดี มีจิตใจที่ดี มี service mind แต่ไม่มีความสามารถในเรื่องของการจะมาบริหาร จัดงาน ไม่มีหลักการ ไม่มีกระบวนการที่จะมาช่วยให้การบริการของเราดีขึ้น มันก็จะมีอุปสรรคในเรื่องของ โครงสร้างการทำงานหรือว่ากระบวนการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพที่ไม่ดี ดังนั้นโดยพื้นฐานใน อุตสาหกรรมการบริการ soft skill อาจจะต้องใช้มากกว่า hard skill แต่ก็ไม่สามารถทิ้ง hard skill ได้”

“แน่นอนในส่วนของ Hard skill ของ Operation เขาจะต้องมีพนักงานพอสมควร เพราะเรามีสแตนด์บายของเราว่า เขาจะต้อง ลิสไปถึงตรงไหน ส่วนของ Soft skill บางเรื่อง มุมมองของโรงแรม เท่าที่พี่สังเกตมา เขาก็จะต้องปรับมาพอสมควร เพราะว่ามีในส่วนของการออนไลน์เข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่ง hard skill ที่เขาอยากให้มีก็คือเรื่องของการมีออนไลน์เข้ามาเกี่ยวข้องค่อนข้างจะเยอะ และจะมี บางประเภทที่ Soft skill จะต้องมีการเรียนออนไลน์ ซึ่งบางคนเค้ายังขาดทักษะตรงนี้”

“ต้องมีทักษะในการปฏิสัมพันธ์กับมนุษย์ครับ”

“ก็มีเรื่องของการใช้เทคโนโลยีครับ แล้วก็อาจจะมีการในเรื่องของมาตรฐานการบริการ และการ ทำงานที่จำเป็นต้องมี”

“มีในส่วนของออนไลน์เข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่ง hard skill ที่เขาอยากให้มีคือเรื่องของการมีออนไลน์เข้ามาเกี่ยวข้องค่อนข้างจะเยอะ”

“ผมคิดว่าปัจจุบันในการทำงานในการในส่วนของงานบริการนะครับ อันนี้มัลติสกีลเป็นสิ่งที่ดีมากแล้วก็ผมคิดว่าจะได้เปรียบได้เปรียบกว่าคนอื่นที่ที่ถนัดเฉพาะทางในด้านเดียว อย่างบางคนก็ถนัดเฉพาะครัวหรือว่า แต่ว่าถ้าสมมติว่ามีแคนดิเดตเข้ามาสักคนหนึ่งมาสมัครงานกับผมน้องถนัดในเรื่องทั้ง เกี่ยวกับสารสนเทศมาด้วยน้องทำ เกี่ยวกับงานครัวด้วยว่ามีพื้นฐานด้านนี้ มันก็จะเป็นสิ่งที่สำคัญมากเลยในการที่ผมจะตัดสินใจรับใครสักคนเข้าทำงานนะครับ เพราะว่าปกติเวลามีคนมาสมัครงานขอไปดูก่อนว่ามัลติสกีลมากกว่าถนัดด้านใดด้านหนึ่งอะไรเนี่ยครับ”

4.1.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์คำถามส่วนที่ 3

จากการสำรวจเชิงลึกจากกลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคตในประเด็นต่าง ๆ สามารถทราบความคิดเห็นและอธิบายได้ดังนี้

ประเด็นความคิดเห็นต่อเนื้อหาของการพัฒนาหลักสูตร จากประเด็นความต้องการบุคลากรในอุตสาหกรรมในปัจจุบัน มีความคิดเห็นว่าการพัฒนาหลักสูตรควรที่จะสร้างทั้งองค์ความรู้ให้กับนักศึกษา โดยเฉพาะการสร้างให้นักศึกษามีความเชี่ยวชาญที่มากกว่า 1 ความเชี่ยวชาญ เพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานในอุตสาหกรรมนี้ในปัจจุบัน นอกจากนั้นการพัฒนาทักษะทางด้านสังคมและอารมณ์ก็เป็นอีกทักษะหนึ่งที่สำคัญที่จะต้องพัฒนาให้กับนักศึกษาในหลักสูตร ซึ่งอาจจะผ่านการจัดอบรมต่าง ๆ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมนักศึกษาให้พร้อมสู่การเข้าสู่ตลาดแรงงานอย่างมีคุณภาพ เพราะในปัจจุบันองค์กรต่าง ๆ ก็ได้มีการจัดอบรมทักษะต่าง ๆ ให้กับบุคลากรด้วยเช่นกัน นอกจากนี้ยังเห็นว่าทักษะที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ข้อมูลการใช้เทคโนโลยีและธุรกิจเฉพาะต่าง ๆ เป็นทักษะที่จำเป็นมากในปัจจุบัน เนื่องจากการปฏิบัติงานในธุรกิจนี้จำเป็นต้องใช้การวิเคราะห์ข้อมูลมากยิ่งขึ้น เช่น การวิเคราะห์ต้นทุน การวิเคราะห์สินค้าคงคลัง การพยากรณ์ต่าง ๆ ประกอบกับธุรกิจเฉพาะก็เป็นธุรกิจที่จำเป็นจะต้องมีความชำนาญพิเศษ เช่น ธุรกิจ E-sport ตัวอย่างคำให้การสัมภาษณ์เกี่ยวกับประเด็นนี้ได้แก่

“ที่ทำงานเรามีออนไลน์ทเรนนิ่งอยู่แล้ว เช่น เรื่องของ food safety, HACCP, grooming standard”

“เป็นสิ่งสำคัญมากเลยนะครับ ถ้าหลักสูตรมีการเพิ่มเติมเข้ามาในส่วนของเนื้อหาหรือรายวิชาที่มีการนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศหรือการวิเคราะห์ข้อมูลมาใช้ ไม่ว่าจะเป็นการคำนวณต้นทุน การทำสต็อก การทำ inventory เรื่อง data base การสั่งของอะไรเยอะครับ ผมคิดว่าเป็นเรื่องจำเป็นมากเลยครับ”

“ผมว่าอีสปอร์ตน่าสนใจนะครับ”

“เลือก 2 เชี่ยวชาญเพราะว่าบางทีมันก็ต้องมีแหละค่ะที่เด็กที่ยังหาตัวเองไม่เจอแบบว่าชอบอันไหนกันแน่อน้อยๆเราก็ยังมีแผนเอแผนบีไว้สำรองอะไรแบบเนี้ยค่ะ”

“เห็นด้วยเลยคะเพราะว่า Data analysis ตอนนี้มีมีความสำคัญที่จะเอาไปวิเคราะห์ข้อมูลน้อง ๆ จะได้วิเคราะห์ข้อมูลเป็น เพราะทำงานการวิเคราะห์ตลาดก็ต้องมี Data เข้ามาช่วย การขายก็เหมือนกันคะ มองว่าคนที่มีความทักษะในเรื่องของในเรื่องนี้ก็อาจจะเป็นหนึ่งในทักษะที่มีความต้องการในตลาดตอนนี้”

ประเด็นความคิดเห็นต่อการจัดทำหลักสูตรภาษาไทย สองภาษา หรือนานาชาติ โดยส่วนใหญ่เห็นว่าควรที่จะมีการเรียนการสอนเป็น 2 ภาษา เพิ่มมากขึ้น เนื่องจากการให้บริการในอุตสาหกรรมนี้มีโอกาสที่จะได้ให้บริการกับลูกค้าทั้งที่เป็นลูกค้าภายในประเทศ และต่างประเทศ และยังเป็นการเปิดโอกาสในการทำงานยังต่างประเทศ ดังนั้นการที่ได้เรียนรู้ทั้ง 2 ภาษาจะช่วยส่งเสริมให้นักศึกษามีความสามารถในการสื่อสารที่ดีกับลูกค้าในอุตสาหกรรม ตัวอย่างคำให้การสัมภาษณ์เกี่ยวกับประเด็นนี้ได้แก่

“ภาษาเป็นสิ่งสำคัญอยู่ ผมคิดว่าควรจะเป็นหลักสูตรสองภาษาเพราะว่าตลาดแรงงาน อย่างผมก็ไปทำงานต่างประเทศเหมือนกัน”

“ถ้าทางมหาวิทยาลัยทำเป็นหลักสูตรสองภาษาคิดว่าเป็นเรื่องที่ดีนะครับแล้วก็นั่นก็จะจุดแข็งอย่างหนึ่งของนักศึกษาที่ที่จบมาครับ”

“มองว่าถ้าเป็นหลักสูตรอินเตอร์ไปเลยเด็กบางคนที่เขาไม่เข้าใจเขาก็จะไม่สนใจไปเลยแต่ถ้าเป็นหลักสูตรสองภาษาเนี่ยมันก็จะมีความเหมาะสมอยู่ในความรู้สึกละก็มันก็จะดีกว่า เช่น บอกว่าวิชานี้เรียนภาษาอังกฤษ วิชาอื่นอาจจะต้องเรียนเป็นภาษาไทยเพื่อเพิ่มเข้าไปให้เขาเกิดความเข้าใจเราที่จะเรียนรู้มากขึ้น”

“มองว่าเรียนเป็นสองภาษาคิดว่าค่ะ เพื่อเรื่องของความเข้าใจเพราะว่าธุรกิจบริการเองก็มีทางผู้บริหารชาวต่างชาติและก็มีผู้บริหารชาวไทยรวมทั้งการให้บริการของเราก็ให้บริการทั้งชาวต่างชาติและชาวไทยเองด้วยเพราะฉะนั้นการเพิ่มเป็นสองภาษาให้นักศึกษาได้เรียนรู้ภาษาอังกฤษ ด้วยเนี่ยอันนี้ก็จะจุดแข็งสำหรับนักศึกษาที่จะเข้ามาทำงานในส่วนของการบริการ”

ประเด็นความคิดเห็นต่อการฝึกงานของนักศึกษาในหลักสูตร ความคิดเห็นส่วนใหญ่เห็นว่าระยะเวลาในการฝึกงานในปัจจุบันมีระยะเวลาที่สั้นเกินไป (3-4 เดือน) เนื่องจากการฝึกงานในธุรกิจการให้บริการและการจัดงานเป็นการฝึกงานที่เน้นการฝึกปฏิบัติจริง เพื่อให้นักศึกษาเกิดความชำนาญ ดังนั้นหากสามารถที่จะปรับระยะเวลาในการฝึกปฏิบัติงานให้นานมากขึ้นกล่าวคืออย่างน้อย 6 เดือนน่าจะช่วยให้นักศึกษาเกิดความชำนาญและเมื่อสำเร็จการศึกษาจะสามารถเป็นบุคลากรในอุตสาหกรรมที่มีคุณภาพที่ดีและพร้อมในการทำงานมากยิ่งขึ้น และยังเป็นการเปิดโอกาสให้ได้งานทำสูงมากยิ่งขึ้น ตัวอย่างคำให้การสัมภาษณ์เกี่ยวกับประเด็นนี้ได้แก่

“สำหรับผมถ้าเทียบกันระหว่างทฤษฎี ปฏิบัติ มาฝึกงานกับปฏิบัติอย่างเดียวผมคิดว่านักศึกษา ที่เรียนปฏิบัติมาเลยผมว่า เขาจะได้เปรียบมากกว่า อย่างที่อาจารย์บอกก็คือ สมมุติว่าฝึกงานสามเดือน แผนกนี้เดือนนี้แผนกนี้อีกเดือนนี้ วันไปอีกแผนกนี้อีกเดือนนี้ เราก็จะ อาจจะไม่ได้ความรู้อะไรเยอะมากจากการฝึกงาน แต่ถ้าเทียบกับ ที่มีปฏิบัติมาอาจจะฝึกงานหกเดือนหรือหนึ่งปีขึ้นไปน่าจะได้รับความรู้ละก็จะได้นำไปใช้หลังจากเรียนจบ”

“ถ้าเป็นนักศึกษาปริญญาตรี ที่มาจริงๆจะเน้นให้น้องปฏิบัติมากกว่าค่ะเพราะว่า ทักษะที่เรียนมาเนี่ย อาจจะยังนึกภาพไม่ออก แต่ว่าเค้ามองไม่เห็นภาพเวลาที่เข้ามาทำงานจริงๆจะเขาเก็บประสบการณ์เยอะอยู่เพราะน้องมาแค่ 2-3 เดือนเนี่ยไฟกำลังมาเลย เรากำลังสอนให้เขาเรียนรู้ เขาอยู่ในวัยที่กำลังอยากเรียนรู้ถ้าเขาเกิดเขาสนใจก็จะยิ่งกระตือรือร้นมากขึ้น 3 เดือนอาจจะน้อยไปค่ะ มองว่า 6 เดือนเนี่ยน่าจะได้เต็มที่สำหรับแผนก ก็คือ 6 เดือนถึง 1 ปี มองว่ากำลังพอดีค่ะ”

“ส่วนมากถ้ามา 2 เดือนจะไม่ชอบครับ แต่ถ้ารับจะรับตั้งแต่ 3 เดือนครึ่งขึ้นไป แต่ถ้ามากกว่านั้นจะยินดีมากจริง ๆ เพราะเด็กจะได้เห็นโครงสร้างทั้งหมดจริง ๆ ว่าเป็นยังไง ซึ่งถ้าเป็นปีย่างเด็กต่างประเทศเขาก็จะได้เห็น และโอกาสในการอยู่ 1 ปี มีสิทธิที่จะได้รับงานสูงมาก”

“หลายมหาวิทยาลัยอาจจะ 6 เดือนหรือ 1 ปีเลยก็มี ซึ่งผมว่า 6 เดือนน่าจะโอเคที่สุด เพราะ 1 ปีก็น่าจะนานไป”

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนของการดำเนินวิจัยเชิงปริมาณสามารถแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งได้ 2 ส่วนได้แก่

4.2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา

4.2.2 ผลการวิเคราะห์ในการทดสอบสมมติฐาน ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังต่อไปนี้

จากการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มได้แก่ ผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน และกลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต สามารถแสดงผลการศึกษาในรายละเอียดได้ดังนี้

ตารางที่ 4.1 ประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม

ประเภท	จำนวน	ร้อยละ
ผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน	403	88.8
กลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต	51	11.2
รวม	454	100.0

จากตารางที่ 4.1 พบว่าจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดมีจำนวน 454 คน โดยเป็นผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน จำนวน 403 คน คิดเป็นร้อยละ 88.8 และ กลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 11.2

จากที่ได้อธิบายเกี่ยวกับแบบสอบถามในบทที่ 3 นั้นได้ระบุเกี่ยวกับแบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ส่วน ซึ่งสามารถแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละส่วนดังต่อไปนี้

4.2.1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลคำถามในส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ

แบบสอบถาม

ในส่วนนี้มีการออกแบบคำถามที่แตกต่างกันระหว่างกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มจึงนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

4.2.1.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน

ตารางที่ 4.2 เพศของผู้ตอบแบบสอบถามผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	38	9.4
หญิง	331	82.1
LGBTQ+	34	8.4
รวม	403	100.0

จากตารางที่ 4.2 พบว่าจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในกลุ่มผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบันจำนวน 403 คน เป็นเพศหญิงมากที่สุด จำนวน 331 คน คิดเป็นร้อยละ 82.1 เพศชายจำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 9.4 และกลุ่ม LGBTQ+ จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 8.4

ตารางที่ 4.3 ระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
มัธยมศึกษาปีที่ 6	211	52.4
ปริญญาตรี หลักสูตรการจัดการธุรกิจบริการ และการจัดงาน	192	47.6
รวม	403	100.0

จากตารางที่ 4.3 พบว่าจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในกลุ่มผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบันจำนวน 403 คน กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 211 คน คิดเป็นร้อยละ 52.4 และเป็นกลุ่มนักศึกษาปัจจุบันในหลักสูตรปริญญาตรี หลักสูตรการจัดการธุรกิจบริการและการจัดงานจำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 47.6

ตารางที่ 4.4 ระดับรายได้

ระดับรายได้	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 5,000 บาทต่อเดือน	283	70.2
5,001 – 10,000 บาทต่อเดือน	101	25.1
มากกว่า 10,000 บาทต่อเดือน	19	4.7
รวม	403	100.0

จากตารางที่ 4.4 พบว่าจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในกลุ่มผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบันจำนวน 403 คน มีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาทต่อเดือน จำนวน 283 คน คิดเป็นร้อยละ 70.2 มีรายได้ระหว่าง 5,001 – 10,000 บาทต่อเดือนจำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 25.1 และมีรายได้มากกว่า 10,000 บาทต่อเดือนจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 4.7

ตารางที่ 4.5 ภูมิลำเนาปัจจุบัน

ภูมิลำเนาปัจจุบัน	จำนวน	ร้อยละ
กรุงเทพและปริมณฑล	16	4.0
ภาคกลาง	15	3.7
ภาคเหนือ	4	1.0
ภาคตะวันออก	10	2.5
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	358	88.0
รวม	403	100.0

จากตารางที่ 4.5 พบว่าจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในกลุ่มผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบันจำนวน 403 คน มีภูมิลำเนาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากที่สุด จำนวน 358 คน คิดเป็นร้อยละ 88.0 รองลงมาคือกรุงเทพและปริมณฑลจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.0 ภาคกลางจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 3.7 ภาคตะวันออกจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 และภาคเหนือจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0

ตารางที่ 4.6 ความสนใจในการศึกษาต่อในคณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยขอนแก่น ของกลุ่มนักเรียน

ความสนใจ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่สนใจ	38	18.0
สนใจ	173	82.00
รวม	211	100.0

หมายเหตุ เฉพาะกลุ่มนักเรียน

จากตารางที่ 4.6 พบว่าจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มผู้สนใจศึกษาต่อจำนวน 211 คน มีความสนใจที่ศึกษาต่อในคณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 173 คน คิดเป็นร้อยละ 82.0 และไม่สนใจศึกษาต่อในคณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 18.0

ตารางที่ 4.7 การวางแผนภายหลังจากสำเร็จการศึกษาของกลุ่มนักศึกษาปัจจุบัน

แผนภายหลังจากสำเร็จการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ยังไม่มีแผน	16	8.3
ศึกษาต่อ	22	11.5
ทำงาน	91	47.4
หาประสบการณ์	57	29.7
อื่น ๆ	6	3.1
รวม	192	100.0

หมายเหตุ เฉพาะกลุ่มนักศึกษาปัจจุบัน

จากตารางที่ 4.7 พบว่าจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในกลุ่มนักศึกษาปัจจุบันจำนวน 192 คน มีการวางแผนในการทำงานต่อหลังจากสำเร็จการศึกษาจำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 47.4 ต้องการหาประสบการณ์จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 29.7 ศึกษาต่อจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 11.5

4.2.1.1.2 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต

ตารางที่ 4.8 ประเภทหน่วยงานของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต

ประเภทหน่วยงาน	จำนวน	ร้อยละ
ภาครัฐ	11	21.6
ภาคเอกชน	40	78.4
- ธุรกิจโรงแรม	10	25.0
- ธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม	11	27.5
- ธุรกิจอินเทอร์เน็ตและการจัดงาน	8	20.0
- ธุรกิจอื่น ๆ	11	27.5
รวม	51	100.0

จากตารางที่ 4.8 พบว่าจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในกลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคตนจำนวน 51 คน ทำงานในภาคเอกชนจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 78.4 ในกลุ่มธุรกิจต่าง ๆ ได้แก่ ธุรกิจอาหาร และเครื่องดื่ม ธุรกิจอื่น ๆ ธุรกิจโรงแรม และธุรกิจอีเว้นท์และการจัดงาน และทำงานในภาครัฐ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 21.6

ตารางที่ 4.9 ระดับอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม

ระดับอายุ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 25 ปี	9	17.6
25 – 35 ปี	31	60.8
36 – 45 ปี	8	15.7
มากกว่า 45 ปี	3	5.9
รวม	51	100.0

จากตารางที่ 4.9 พบว่าจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในกลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคตนจำนวน 51 คน มีอายุระหว่าง 25 – 35 ปีมากที่สุดจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 60.8 รองลงมาคือมีอายุน้อยกว่า 25 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 17.6 มีอายุระหว่าง 36 – 45 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 15.7 และมีอายุมากกว่า 45 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 5.9

ตารางที่ 4.10 ตำแหน่งหรือสถานะในองค์กร/หน่วยงาน

ตำแหน่งหรือสถานะในองค์กร/หน่วยงาน	จำนวน	ร้อยละ
พนักงานหรือเจ้าหน้าที่	29	56.9
หัวหน้าแผนก/ฝ่าย	4	7.8
เจ้าของธุรกิจ/ผู้บริหาร	16	31.4
อื่น ๆ	2	3.9
รวม	51	100.0

จากตารางที่ 4.10 พบว่าจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในกลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคตนจำนวน 51 คน มีตำแหน่งพนักงานหรือเจ้าหน้าที่มากที่สุดจำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 56.9 รองลงมาคือเจ้าของธุรกิจ/ผู้บริหาร จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 31.4 หัวหน้าแผนก/ฝ่ายจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 7.8 และอื่น ๆ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 3.9

ตารางที่ 4.11 ประสบการณ์ในการทำงาน

ประสบการณ์ในการทำงาน	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เกิน 1 ปี	6	11.8
1 – 3 ปี	11	21.6
3 – 5 ปี	13	25.5
มากกว่า 5 ปี	21	41.5
รวม	51	100.00

จากตารางที่ 4.11 พบว่าจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในกลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคตจำนวน 51 คน มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 5 ปีมากที่สุดจำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 41.5 รองลงมา คือ 3 – 5 ปี จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 25.5 มีประสบการณ์ระหว่าง 1 – 3 ปี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 21.6 และไม่เกิน 1 ปี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 11.8

ตารางที่ 4.12 ระยะเวลาในการเปิดดำเนินงานของธุรกิจ

ระยะเวลาในการเปิดดำเนินงานของธุรกิจ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เกิน 3 ปี	9	23.1
3 – 5 ปี	14	35.9
5 – 10 ปี	8	20.5
มากกว่า 10 ปี	8	20.5
รวม	39	100.0

จากตารางที่ 4.12 พบว่าจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในกลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคตจำนวน 39 คน ทำงานในธุรกิจที่ดำเนินการมาแล้วระหว่าง 3 – 5 ปีมากที่สุดจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 35.9 รองลงมาคือ ไม่เกิน 3 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 23.1 และมีอายุระหว่าง 5 – 10 ปีและมากกว่า 10 ปีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 20.5

ตารางที่ 4.13 ทำเลที่ตั้งปัจจุบัน

ทำเลที่ตั้งปัจจุบัน	จำนวน	ร้อยละ
กรุงเทพและปริมณฑล	25	49.0
ภาคกลาง	-	-
ภาคเหนือ	1	2.0
ภาคตะวันออก	3	5.9
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	21	41.2
ภาคใต้และภาคตะวันตก	1	2.0
รวม	51	100.0

จากตารางที่ 4.13 พบว่าจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในกลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคตจำนวน 51 คน มีธุรกิจที่มีทำเลที่ตั้งปัจจุบันในกรุงเทพและปริมณฑลมากที่สุดจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 49.0 รองลงมาคือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 41.2 และภาคตะวันออกจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 5.9

4.2.1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลคำถามในส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและรายละเอียดของหลักสูตรการจัดการธุรกิจบริการและอีเว้นท์ (2 ภาษา) คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ในส่วนของการวิเคราะห์ข้อมูลในคำถามในส่วนที่ 2 กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่มได้ทำแบบสอบถามในประเด็นคำถามเดียวกัน ซึ่งสามารถอธิบายผลการศึกษาดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.14 ความคิดเห็นต่อการเปิดหลักสูตรภาษาไทยล้วน และหลักสูตร 2 ภาษา

ความคิดเห็น	กลุ่มนักเรียนและนักศึกษาปัจจุบัน		กลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีความเหมาะสม / ไม่จำเป็น	25	6.2	-	-
มีความเหมาะสม/ จำเป็น	378	93.8	51	100.0
รวม	403	100.0	51	100.0

จากตารางที่ 4.14 ผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบันและกลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคตมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสม/จำเป็นในการเปิดหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการจัดการธุรกิจบริการและอีเว้นท์ ทั้งภาษาไทยล้วนและ หลักสูตร 2 ภาษา จำนวน 378 และ 51 คน คิดเป็นร้อยละ 93.8 และ 100.0 ของผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละกลุ่มตามลำดับ

ตารางที่ 4.15 เหตุผลถึงความไม่เหมาะสม/ไม่จำเป็นในการเปิดหลักสูตรทั้งภาษาไทยล้วน และหลักสูตร 2 ภาษา

เหตุผล	กลุ่มนักเรียนและนักศึกษาปัจจุบัน		กลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มีหลักสูตรเพียงรูปแบบหนึ่งเพียงพอแล้ว	17	68.0	-	-
ทำให้เกิดความสับสนได้	8	32.0	-	-
มีการเปิดการเรียนการสอนหลายรูปแบบมากเกินไป	-	-	-	-
อื่น ๆ	-	-	-	-
รวม	25	100.0	-	-

จากตารางที่ 4.15 ผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบันจำนวน 25 คน มีความคิดเห็นว่าการเปิดหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการจัดการธุรกิจบริการและอีเว้นท์ ทั้งภาษาไทยล้วนและ หลักสูตร 2 ภาษา ไม่มีความเหมาะสม/ไม่จำเป็น ด้วยเหตุผลมีหลักสูตรเพียงรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งเพียงพอแล้วจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 68.0 และทำให้เกิดความสับสนจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 32.0

ตารางที่ 4.16 เหตุผลถึงความเหมาะสม/จำเป็นในการเปิดหลักสูตรทั้งภาษาไทยล้วน และหลักสูตร 2 ภาษา

เหตุผล	กลุ่มนักเรียนและนักศึกษาปัจจุบัน		กลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
หลักสูตรจะมีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น	74	19.6	4	8.3
หลักสูตรมีความน่าสนใจ	15	4.0	1	2.1
หลักสูตรสามารถผลิตบัณฑิตที่ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานได้มากยิ่งขึ้น	197	52.1	31	64.6
เพื่อเพิ่มโอกาสในการศึกษาสำหรับผู้สนใจมากยิ่งขึ้น	90	23.8	9	18.8
อื่น ๆ	2	0.5	3	6.3
รวม	378	100.0	48	100.0

จากตารางที่ 4.16 ผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบันจำนวน 378 คน และกลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคตจำนวน 48 คน มีความคิดเห็นว่าการเปิดหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการจัดการธุรกิจบริการและอีเว้นท์ทั้งภาษาไทยล้วนและ หลักสูตร 2 ภาษา มีความเหมาะสม/จำเป็น ด้วยเหตุผลหลักสูตรสามารถผลิตบัณฑิตที่ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานได้มากยิ่งขึ้น จำนวน 197 และ 31 คน คิดเป็นร้อยละ 52.1 และ 64.6 ตามลำดับมากที่สุด เป็นการเพิ่มโอกาสในการศึกษาสำหรับผู้สนใจมากยิ่งขึ้นจำนวน 90 และ 9 คน คิดเป็นร้อยละ 23.8 และ 18.8 ตามลำดับในลำดับรองลงมา และหลักสูตรจะมีความหลากหลายมากยิ่งขึ้นจำนวน 74 และ 4 คน คิดเป็นร้อยละ 19.6 และ 8.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.17 องค์ความรู้ที่ควรมีในการเปิดหลักสูตรทั้งภาษาไทยล้วน และหลักสูตร 2 ภาษา

ประเภทองค์ความรู้	กลุ่มนักเรียนและนักศึกษาปัจจุบัน		กลุ่มผู้บัณฑิตในอนาคต	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ความรู้พื้นฐานด้านธุรกิจ	335	10.7	44	11.9
สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล	191	6.1	27	7.3
การจัดการควบคุมต้นทุนในธุรกิจโรงแรมและอสังหาริมทรัพย์	234	7.5	35	9.5
การวางแผนและการจัดการโรงแรมและอสังหาริมทรัพย์	323	10.4	36	9.7
การวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภคและธุรกิจในธุรกิจโรงแรมและอสังหาริมทรัพย์	299	9.6	40	10.8
การจัดการการตลาดเชิงกลยุทธ์ในธุรกิจโรงแรมและอสังหาริมทรัพย์	295	9.5	34	9.2
การจัดการห้องพัก	199	6.4	17	4.6
การจัดการอาหารและเครื่องดื่ม	235	7.5	23	6.2
การจัดการงานครัวและการจัดเลี้ยง	213	6.8	17	4.6
การจัดการงานอสังหาริมทรัพย์	267	8.6	30	8.1
อิเล็กทรอนิกส์กับธุรกิจในธุรกิจโรงแรมและอสังหาริมทรัพย์	268	8.6	31	8.4
จริยธรรมและการมีส่วนร่วมกับสังคมของธุรกิจในธุรกิจโรงแรมและอสังหาริมทรัพย์	255	8.2	31	8.4
อื่น ๆ	6	0.2	5	1.4
รวม	3,120	100.0	370	100.0

หมายเหตุ ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 4.17 ผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบันจำนวน 403 คน มีความเห็นถึงประเภทองค์ความรู้ที่ควรมีในหลักสูตรฯ 5 ลำดับแรกได้แก่ ประเด็นความรู้พื้นฐานด้านธุรกิจจำนวน 335 คน การวางแผนและการจัดการโรงแรมและอสังหาริมทรัพย์จำนวน 323 คน การวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภคและธุรกิจในธุรกิจโรงแรมและอสังหาริมทรัพย์จำนวน 299 คน การจัดการตลาดเชิงกลยุทธ์ในธุรกิจโรงแรมและอสังหาริมทรัพย์จำนวน 295 คน และ อิเล็กทรอนิกส์กับธุรกิจในธุรกิจโรงแรมและอสังหาริมทรัพย์จำนวน 268 คน คิดเป็นร้อยละ 10.7, 10.4, 9.6, 9.5 และ 8.6 ตามลำดับ

กลุ่มผู้บัณฑิตในอนาคตจำนวน 51 คน มีความเห็นถึงประเภทองค์ความรู้ที่ควรมีในหลักสูตรฯ 5 ลำดับแรกได้แก่ ประเด็นความรู้พื้นฐานด้านธุรกิจจำนวน 44 คน การวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภคและธุรกิจในธุรกิจโรงแรมและอสังหาริมทรัพย์จำนวน 40 คน การวางแผนและการจัดการโรงแรมและอสังหาริมทรัพย์จำนวน 36 คน การจัดการควบคุมต้นทุนในธุรกิจโรงแรมและอสังหาริมทรัพย์จำนวน 35 คน และการจัดการตลาดเชิงกลยุทธ์ในธุรกิจโรงแรมและอสังหาริมทรัพย์จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 11.9, 10.8, 9.7, 9.5 และ 9.2 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.18 ความเหมาะสมในการเปิดให้มีการเลือกความเชี่ยวชาญในการเรียนในหลักสูตรภาษาไทยล้วน และหลักสูตร 2 ภาษา

ความคิดเห็น	กลุ่มนักเรียนและนักศึกษาปัจจุบัน		กลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีความเหมาะสม	6	1.5	1	2.0
มีความเหมาะสม	397	98.5	50	98.0
รวม	403	100.0	51	100.0

จากตารางที่ 4.18 ผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบันและกลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคตมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสม/จำเป็นในการเปิดหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการจัดการธุรกิจบริการและอีเว้นท์ ทั้งภาษาไทยล้วนและ หลักสูตร 2 ภาษาควรเปิดให้เลือกความเชี่ยวชาญในการเรียน จำนวน 397 และ 50 คน คิดเป็นร้อยละ 98.5 และ 98.0 ของผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละกลุ่มตามลำดับ

ตารางที่ 4.19 จำนวนความเชี่ยวชาญที่เหมาะสมในการเรียนในหลักสูตรภาษาไทยล้วน และหลักสูตร 2 ภาษา

ความคิดเห็น	กลุ่มนักเรียนและนักศึกษาปัจจุบัน		กลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1 ความเชี่ยวชาญ	46	11.4	5	9.8
2 ความเชี่ยวชาญ	205	50.9	23	45.1
มากกว่า 2 ความเชี่ยวชาญ	152	37.7	23	45.1
รวม	403	100.0	51	100.0

จากตารางที่ 4.19 ผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบันจำนวน 403 คน มีความเห็นเกี่ยวกับจำนวนความเชี่ยวชาญที่ควรเลือกจำนวน 2 ความเชี่ยวชาญมากที่สุด จำนวน 205 คน คิดเป็นร้อยละ 50.9 มากกว่า 2 ความเชี่ยวชาญจำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 37.7 และจำนวน 1 ความเชี่ยวชาญจำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 11.4

กลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคตจำนวน 51 คน มีความเห็นเกี่ยวกับจำนวนความเชี่ยวชาญที่ควรเลือกจำนวน 2 ความเชี่ยวชาญและมากกว่า 2 ความเชี่ยวชาญจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 45.1 และจำนวน 1 ความเชี่ยวชาญจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 9.8

ตารางที่ 4.20 ความคิดเห็นที่มีต่อประเภทความเชี่ยวชาญที่เหมาะสมในการเรียนในหลักสูตรภาษาไทยล้วน และหลักสูตร 2 ภาษา

ความคิดเห็น	กลุ่มนักเรียนและนักศึกษาปัจจุบัน		กลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ความเชี่ยวชาญในด้านการบริหารและการดำเนินงานในธุรกิจบริการ	321	23.0	36	19.8
ความเชี่ยวชาญในด้านการบริหารและการดำเนินงานในธุรกิจอีเว้นท์	273	19.6	38	20.9
ความเชี่ยวชาญในด้านการบริหารและการปฏิบัติงานครัว	255	18.3	33	18.1
ความเชี่ยวชาญในด้านการวิเคราะห์ข้อมูลธุรกิจบริการและอีเว้นท์ (Data analytics)	279	20.0	45	24.7
ความเชี่ยวชาญด้านการบริหารและการดำเนินการในธุรกิจเฉพาะ	266	19.1	30	16.5
รวม	1,394	100.0	182	100.0

หมายเหตุ ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 4.20 ผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบันจำนวน 403 คน มีความเห็นถึงความเชี่ยวชาญที่ควรมีในหลักสูตรฯ 3 ลำดับแรกได้แก่ ความเชี่ยวชาญในด้านการบริหารและการดำเนินงานในธุรกิจบริการจำนวน 321 คน ความเชี่ยวชาญในด้านการวิเคราะห์ข้อมูลธุรกิจบริการและอีเว้นท์ (Data analytics) จำนวน 279 คน และ ความเชี่ยวชาญในด้านการบริหารและการดำเนินงานในธุรกิจอีเว้นท์ จำนวน 273 คน คิดเป็นร้อยละ 23.0, 20.0 และ 19.6 ตามลำดับ

กลุ่มผู้บัณฑิตในอนาคตจำนวน 51 คน มีความเห็นถึงความเชี่ยวชาญที่ควรมีในหลักสูตรฯ 3 ลำดับแรกได้แก่ ความเชี่ยวชาญในด้านการวิเคราะห์ข้อมูลธุรกิจบริการและอีเว้นท์ (Data analytics) จำนวน 45 คน ความเชี่ยวชาญในด้านการบริหารและการดำเนินงานในธุรกิจอีเว้นท์จำนวน 38 คน และความเชี่ยวชาญในด้านการบริหารและการดำเนินงานในธุรกิจบริการจำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 24.7, 20.9 และ 19.8 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.21 ความคิดเห็นต่อการฝึกงานในระยะเวลา 1 ภาคการศึกษา (4 เดือน) ในการเรียนในหลักสูตรภาษาไทยล้วน และหลักสูตร 2 ภาษา

ความคิดเห็น	กลุ่มนักเรียนและนักศึกษาปัจจุบัน		กลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มีความเหมาะสม	254	63.0	29	56.9
ไม่มีความเหมาะสม ควรมีระยะเวลาในการฝึกงานน้อยกว่า 1 ภาคการศึกษา	15	3.7	-	-
ไม่มีความเหมาะสม ควรมีระยะเวลาในการฝึกงานมากกว่า 1 ภาคการศึกษา	134	33.3	22	43.1
รวม	403	100.0	51	100.0

จากตารางที่ 4.21 ผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบันจำนวน 403 คน มีความเห็นต่อการฝึกงานในระยะเวลา 1 ภาคการศึกษา (4 เดือน) ว่ามีความเหมาะสมจำนวน 254 คน คิดเป็นร้อยละ 63.0 และมีความคิดเห็นว่าไม่เหมาะสมควรมีระยะเวลาในการฝึกงานมากกว่า 1 ภาคการศึกษาจำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3

กลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคตจำนวน 51 คน มีความเห็นต่อการฝึกงานในระยะเวลา 1 ภาคการศึกษา (4 เดือน) ว่ามีความเหมาะสมจำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 56.9 และมีความคิดเห็นว่าไม่เหมาะสมควรมีระยะเวลาในการฝึกงานมากกว่า 1 ภาคการศึกษาจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 43.1

ตารางที่ 4.22 ความคิดเห็นต่อการฝึกงานในระยะเวลา 2 ภาคการศึกษา (8 เดือน) ในการเรียนในหลักสูตรภาษาไทยล้วน และหลักสูตร 2 ภาษา

ความคิดเห็น	กลุ่มนักเรียนและนักศึกษาปัจจุบัน		กลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีความเหมาะสม	124	30.8	15	29.4
มีความเหมาะสม	279	69.2	36	70.6
รวม	403	100.0	51	100.0

จากตารางที่ 4.22 ผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบันและกลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคตมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสม/จำเป็นในการฝึกงานในระยะเวลา 2 ภาคการศึกษา (8 เดือน) ในการเรียนในหลักสูตรภาษาไทยล้วน และหลักสูตร 2 ภาษา จำนวน 279 และ 36 คน คิดเป็นร้อยละ 69.2 และ 70.6 ของผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละกลุ่มตามลำดับ

ตารางที่ 4.23 ความคิดเห็นต่อประเภททักษะทางด้านสังคมและอารมณ์ (Soft skills) ที่ควรพัฒนาสำหรับการเรียนในหลักสูตรภาษาไทยล้วน และหลักสูตร 2 ภาษา

ประเภททักษะทางด้านสังคมและอารมณ์ (Soft skills)	กลุ่มนักเรียนและนักศึกษาปัจจุบัน		กลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การพัฒนาทัศนคติในการทำงานในธุรกิจบริการและอีเว้นท์	337	20.6	38	17.1
การพัฒนาทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์ต่าง ๆ	349	21.3	46	20.7
การพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีม	306	18.7	45	20.3
การพัฒนาทักษะทางการสื่อสารต่าง ๆ	363	22.2	48	21.6
การพัฒนาทักษะทางด้านภาวะผู้นำ	276	16.9	39	17.6
การพัฒนาทักษะอื่น ๆ	6	0.4	6	2.7
รวม	1,637	100.0	222	100.0

หมายเหตุ ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 4.23 ผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบันจำนวน 403 คน มีความเห็นถึงต่อประเภททักษะทางด้านสังคมและอารมณ์ (Soft skills) ที่ควรพัฒนาสำหรับการเรียนในหลักสูตรภาษาไทยล้วน และหลักสูตร 2 ภาษา 3 ลำดับแรกได้แก่ การพัฒนาทักษะทางการสื่อสารต่าง ๆ จำนวน 363 คน การพัฒนาทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์ต่าง ๆ จำนวน

349 คน และการพัฒนาทัศนคติในการทำงานในธุรกิจบริการและอีเว้นท์จำนวน 337 คน คิดเป็นร้อยละ 22.2, 21.3 และ 20.6 ตามลำดับ

กลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคตจำนวน 51 คน มีความเห็นถึงต่อประเภททักษะทางด้านสังคมและอารมณ์ (Soft skills) ที่ควรพัฒนาสำหรับการเรียนในหลักสูตรภาษาไทยล้วน และหลักสูตร 2 ภาษา 3 ลำดับแรกได้แก่ การพัฒนาทักษะทางการสื่อสารต่าง ๆ จำนวน 48 คน การพัฒนาทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์ต่าง ๆ จำนวน 46 คน และการพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีมจำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 21.6, 20.7 และ 20.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.24 ความคิดเห็นต่อรูปแบบหลักสูตรต่าง ๆ ในการจัดอบรมที่จัดโดยหลักสูตร

รูปแบบหลักสูตร	กลุ่มนักเรียนและนักศึกษาปัจจุบัน		กลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
หลักสูตรการฝึกอบรมความรู้ทักษะทางด้านธุรกิจบริการระยะสั้น 3 เดือน พร้อมได้รับประกาศนียบัตร	310	18.7	34	17.1
หลักสูตรการฝึกอบรมความรู้ทักษะทางด้านอีเว้นท์ระยะสั้น 3 เดือน พร้อมได้รับประกาศนียบัตร	222	13.4	29	14.6
หลักสูตรการฝึกอบรมความรู้ทักษะทางด้านอาหารและเครื่องดื่มระยะสั้น 3 เดือน พร้อมได้รับประกาศนียบัตร	205	12.4	25	12.6
หลักสูตรการฝึกอบรมความรู้ทักษะทางการวิเคราะห์ข้อมูลด้านต่าง ๆ ระยะสั้น 3 เดือน พร้อมได้รับประกาศนียบัตร	130	7.8	19	9.5
หลักสูตรการฝึกอบรมความรู้ทักษะทางด้านธุรกิจเฉพาะทาง เช่น ธุรกิจสุขภาพ ธุรกิจเรือสำราญ เป็นต้น ระยะสั้น 3 เดือน พร้อมได้รับประกาศนียบัตร	219	13.2	23	11.6
หลักสูตรปริญญาตรี ต่อปริญญาโท แบบ 4+1 (เรียนปริญญาตรี 4 ปี เรียนปริญญาโท 1 ปี)	182	11.0	25	12.6
หลักสูตรปริญญาตรี 2 ปริญญาโทกับมหาวิทยาลัยอื่น	190	11.5	17	8.5
หลักสูตรพัฒนาผู้บริหาร (Mini MBA) ร่วมกับองค์กรทางด้านธุรกิจบริการและอีเว้นท์	201	12.1	27	13.6
รวม	1,659	100.0	199	100.0

หมายเหตุ ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 4.24 ผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบันจำนวน 403 คน มีความเห็นถึงต่อหลักสูตรต่าง ๆ ในการจัดอบรมที่จัดโดยหลักสูตร 3 ลำดับแรก ได้แก่ หลักสูตรการฝึกอบรมความรู้ทักษะทางด้านธุรกิจบริการระยะสั้น 3 เดือน พร้อมได้รับประกาศนียบัตร จำนวน 310 คน หลักสูตรการฝึกอบรมความรู้ทักษะทางด้านอีเว้นท์ระยะสั้น 3 เดือน พร้อมได้รับประกาศนียบัตร จำนวน 222 คน และหลักสูตรการฝึกอบรมความรู้ทักษะทางด้านธุรกิจเฉพาะทาง เช่น ธุรกิจสุขภาพ ธุรกิจเรือสำราญ เป็นต้น ระยะสั้น 3 เดือน พร้อมได้รับประกาศนียบัตร จำนวน 219 คน คิดเป็นร้อยละ 18.7, 13.4 และ 13.2 ตามลำดับ

กลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคตนับจำนวน 51 คน มีความเห็นถึงต่อหลักสูตรต่าง ๆ ในการจัดอบรมที่จัดโดยหลักสูตร 3 ลำดับแรก ได้แก่ หลักสูตรการฝึกอบรมความรู้ทักษะทางด้านธุรกิจบริการระยะสั้น 3 เดือน พร้อมได้รับประกาศนียบัตร จำนวน 34 คน หลักสูตรการฝึกอบรมความรู้ทักษะทางด้านอีเว้นท์ระยะสั้น 3 เดือน พร้อมได้รับประกาศนียบัตร จำนวน 29 คน และหลักสูตรพัฒนาผู้บริหาร (Mini MBA) ร่วมกับองค์กรทางด้านธุรกิจบริการและอีเว้นท์ จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 17.1, 14.6 และ 13.6 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.25 ความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมการฝึกอบรมหลักสูตรที่ทางหลักสูตรจัดขึ้น

ความคิดเห็น	กลุ่มนักเรียนและนักศึกษาปัจจุบัน		กลุ่มผู้บัณฑิตในอนาคต	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ยินดีและสนับสนุน	403	100.0	50	98.0
ไม่ยินดีและไม่สนับสนุน	-	-	1	2.0
รวม	403	100.0	51	100.0

จากตารางที่ 4.25 ผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบันและกลุ่มผู้บัณฑิตในอนาคตมีความคิดเห็นว่ามีคามยินดีและสนับสนุนต่อการเข้าร่วมการฝึกอบรมหลักสูตรที่ทางหลักสูตรจัดขึ้น จำนวน 403 และ 50 คน คิดเป็นร้อยละ 100.0 และ 98.0 ของผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละกลุ่มตามลำดับ

ตารางที่ 4.26 ความคิดเห็นต่อประเด็นในการจัดการเรียนการสอน

รูปแบบหลักสูตร	กลุ่มนักเรียนและนักศึกษาปัจจุบัน		กลุ่มผู้บัณฑิตในอนาคต	
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
1. หลักสูตรมีรูปแบบการจัดการเรียนทั้งรูปแบบภาษาไทย และ 2 ภาษา	4.37	0.873	4.78	0.461
2. รูปแบบการเรียนการสอนเน้นการบรรยายเป็นหลัก	2.63	1.110	2.67	0.931
3. รูปแบบการเรียนการสอนเน้นการบรรยายและปฏิบัติ	4.62	0.644	4.76	0.513
4. หลักสูตรมีวิชาฝึกงานที่ต้องเรียน 2 ภาคการศึกษา	3.35	1.274	3.92	1.294
5. ผู้เรียนสามารถเลือกความเชี่ยวชาญที่ตนเองสนใจได้	4.80	0.461	4.80	0.401
6. หลักสูตรเน้นทักษะทางด้านการวิเคราะห์ข้อมูล	3.88	0.909	4.20	0.872
7. เน้นทักษะทางด้านภาษาอังกฤษ	4.44	0.821	4.82	0.478
8. ใช้สื่อการสอน เช่น ตำรา ที่เป็นภาษาอังกฤษ	3.90	1.094	4.39	0.750
9. เชิญอาจารย์พิเศษที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านมาบรรยาย	4.53	0.713	4.86	0.348
10. มีการจัดฝึกอบรมพัฒนาทัศนคติในการทำงาน	4.61	0.719	4.80	0.448

รูปแบบหลักสูตร	กลุ่มนักเรียนและ นักศึกษาปัจจุบัน		กลุ่มผู้ใช้บัณฑิตใน อนาคต	
	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน
11. มีการจัดฝึกอบรมพัฒนาทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์ต่าง ๆ	4.69	0.651	4.78	0.503
12. มีการจัดฝึกอบรมพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีม	4.62	0.663	4.80	0.448
13. มีการจัดฝึกอบรมพัฒนาทักษะทางการสื่อสารต่าง ๆ	4.76	0.567	1.90	0.300
14. มีการจัดฝึกอบรมพัฒนาทักษะทางด้านภาวะผู้นำ	4.62	0.668	4.65	0.658

จากตารางที่ 4.26 ผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบันจำนวน 403 คน มีความเห็นถึงการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรฯ 5 ลำดับแรกได้แก่ ผู้เรียนสามารถเลือกความเชี่ยวชาญที่ตนเองสนใจได้ มีการจัดฝึกอบรมพัฒนาทักษะทางการสื่อสารต่าง ๆ มีการจัดฝึกอบรมพัฒนาทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์ต่าง ๆ รูปแบบการเรียนการสอนเน้นการบรรยายและปฏิบัติ มีการจัดฝึกอบรมพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีม มีการจัดฝึกอบรมพัฒนาทักษะทางด้านภาวะผู้นำ และมีการจัดฝึกอบรมพัฒนาทัศนคติในการทำงาน ด้วยค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.80, 4.76, 4.69, 4.62 และ 4.61 ตามลำดับ

กลุ่มผู้บัณฑิตในอนาคตจำนวน 51 คน มีความเห็นถึงการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรฯ 5 ลำดับแรกได้แก่ เชิญอาจารย์พิเศษที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านมาบรรยาย เน้นทักษะทางด้านภาษาอังกฤษ ผู้เรียนสามารถเลือกความเชี่ยวชาญที่ตนเองสนใจได้ มีการจัดฝึกอบรมพัฒนาทัศนคติในการทำงาน มีการจัดฝึกอบรมพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีม มีการจัดฝึกอบรมพัฒนาทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์ต่าง ๆ และรูปแบบการเรียนการสอนเน้นการบรรยายและปฏิบัติ ด้วยค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.86, 4.82, 4.80, 4.78 และ 4.76 ตามลำดับ

4.2.1.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลคำถามในส่วนที่ 3 คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึง

ประสงค์

ในส่วนของการวิเคราะห์ข้อมูลคำถามในส่วนที่ 3 คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่มได้ทำแบบสอบถามในประเด็นคำถามเดียวกัน โดยในส่วนของคำถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านทักษะความรู้ทางด้านวิชาการ 2) ด้านทักษะและความสามารถในการทำงาน 3) ทักษะด้านความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย 4) ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และ 5) ทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรม และทัศนคติ ซึ่งสามารถอธิบายผลการศึกษาดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.27 คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ด้านทักษะความรู้ทางด้านวิชาการ

คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์	กลุ่มนักเรียนและนักศึกษาปัจจุบัน		กลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต	
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
1. ทักษะความรู้ทางด้านวิชาการ				
1.1 มีองค์ความรู้ในสาขาวิชาอย่างกว้างขวางและเป็นระบบ	4.62	0.644	4.57	0.575
1.2 มีความเข้าใจเกี่ยวกับความก้าวหน้าและทันสมัยของความรู้เฉพาะด้านในสาขาวิชา	4.71	0.569	4.73	0.493
1.3 ตระหนักถึงงานวิจัยในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาในสาขาวิชา	4.42	0.766	4.29	0.923
1.4 สามารถต่อยอดองค์ความรู้ในสาขาวิชาได้	4.73	0.579	4.84	0.418
1.5 ตระหนักถึงธรรมเนียมปฏิบัติ กฎระเบียบ และข้อบังคับที่เปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสาขา	4.44	0.690	4.35	0.820

จากตารางที่ 4.27 ผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบันจำนวน 403 คน มีความเห็นถึงต่อคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ทักษะความรู้ทางด้านวิชาการจากมากไปน้อย ได้แก่ สามารถต่อยอดองค์ความรู้ในสาขาวิชาได้ มีความเข้าใจเกี่ยวกับความก้าวหน้าและทันสมัยของความรู้เฉพาะด้านในสาขาวิชา มีองค์ความรู้ในสาขาวิชาอย่างกว้างขวางและเป็นระบบ ตระหนักถึงธรรมเนียมปฏิบัติ กฎระเบียบ และข้อบังคับที่เปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสาขา และ ตระหนักถึงงานวิจัยในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาในสาขาวิชาด้วยค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.73, 4.71, 4.62, 4.44 และ 4.42 ตามลำดับโดยทุกประเด็นอยู่ในระดับมากที่สุด

กลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคตจำนวน 51 คน มีความเห็นถึงต่อคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ทักษะความรู้ทางด้านวิชาการจากมากไปน้อย ได้แก่ สามารถต่อยอดองค์ความรู้ในสาขาวิชาได้ มีความเข้าใจเกี่ยวกับความก้าวหน้าและทันสมัยของความรู้เฉพาะด้านในสาขาวิชา มีองค์ความรู้ในสาขาวิชาอย่างกว้างขวางและเป็นระบบ ตระหนักถึงธรรมเนียมปฏิบัติ กฎระเบียบ และข้อบังคับที่เปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสาขา และ ตระหนักถึงงานวิจัยในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาในสาขาวิชาด้วยค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.84, 4.73, 4.57, 4.35 และ 4.29 ตามลำดับโดยทุกประเด็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 4.28 คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ด้านทักษะและความสามารถในการทำงาน

คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์	กลุ่มนักเรียนและนักศึกษาปัจจุบัน		กลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต	
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. ทักษะและความสามารถในการทำงาน				
2.1 ทำงานได้อย่างมีคุณภาพ	4.87	0.420	4.94	0.238
2.2 สามารถปฏิบัติงานที่มีปริมาณงานมากได้	4.38	0.755	4.49	0.731
2.3 สามารถจัดการและวางแผนงานได้	4.77	0.509	4.94	0.238
2.4 มีความรู้ความสามารถทางวิชาการเพียงพอต่อการทำงานได้	4.71	0.534	4.59	0.698
2.5 สามารถเรียนรู้และประยุกต์ความรู้ในการทำงานได้	4.79	0.483	4.84	0.367
2.6 มีวิจรรย์ญาณและความสามารถในการตัดสินใจ	4.73	0.552	4.78	0.461
2.7 มีทักษะการสื่อสารภาษาไทย	4.79	0.467	4.67	0.712
2.8 มีทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ	4.63	0.681	4.76	0.473
2.9 มีความสามารถในการสรุปข้อมูลและนำเสนอผลงาน	4.52	0.734	4.69	0.547

จากตารางที่ 4.28 ผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบันจำนวน 403 คน มีความเห็นถึงต่อคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ทักษะและความสามารถในการทำงานจากมากไปน้อย ได้แก่ ทำงานได้อย่างมีคุณภาพ สามารถเรียนรู้และประยุกต์ความรู้ในการทำงานได้ มีทักษะการสื่อสารภาษาไทย สามารถจัดการและวางแผนงานได้ มีวิจรรย์ญาณและความสามารถในการตัดสินใจ มีความรู้ความสามารถทางวิชาการเพียงพอต่อการทำงานได้ มีทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ มีความสามารถในการสรุปข้อมูลและนำเสนอผลงาน และสามารถปฏิบัติงานที่มีปริมาณงานมากได้ด้วยค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.87, 4.79, 4.79, 4.77, 4.73, 4.71, 4.63, 4.52 และ 4.38 ตามลำดับโดยทุกประเด็นอยู่ในระดับมากที่สุด

กลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคตจำนวน 51 คน มีความเห็นถึงต่อคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ทักษะและความสามารถในการทำงานจากมากไปน้อย ได้แก่ ทำงานได้อย่างมีคุณภาพ สามารถจัดการและวางแผนงานได้ สามารถเรียนรู้และประยุกต์ความรู้ในการทำงานได้ มีวิจรรย์ญาณและความสามารถในการตัดสินใจ มีทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ มีความสามารถในการสรุปข้อมูลและนำเสนอผลงาน มีทักษะการสื่อสารภาษาไทย มีความรู้ความสามารถทางวิชาการเพียงพอต่อการทำงานได้ และสามารถปฏิบัติงานที่มีปริมาณงานมากได้ ด้วยค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.94, 4.94, 4.84, 4.78, 4.76, 4.69, 4.67, 4.59 และ 4.49 ตามลำดับโดยทุกประเด็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 4.29 คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ด้านทักษะด้านความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย

คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์	กลุ่มนักเรียนและนักศึกษาปัจจุบัน		กลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต	
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. ทักษะด้านความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย				
3.1 มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย	4.87	0.408	4.86	0.348
3.2 ตรงต่อเวลาและรับผิดชอบต่อภาระงาน	4.82	0.457	4.94	0.238
3.3 มีความรับผิดชอบในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องในการพัฒนาตนเองและอาชีพอยู่เสมอ	4.77	0.550	4.88	0.325

จากตารางที่ 4.29 ผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบันจำนวน 403 คน มีความเห็นถึงต่อคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายจากมากไปน้อย ได้แก่ มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย ตรงต่อเวลาและรับผิดชอบต่อภาระงาน และมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องในการพัฒนาตนเองและอาชีพอยู่เสมอ ด้วยค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.87, 4.82 และ 4.77 ตามลำดับโดยทุกประเด็นอยู่ในระดับมากที่สุด

กลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคตจำนวน 51 คน มีความเห็นถึงต่อคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายจากมากไปน้อย ได้แก่ ตรงต่อเวลาและรับผิดชอบต่อภาระงาน มีความรับผิดชอบในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องในการพัฒนาตนเองและอาชีพอยู่เสมอ และมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย ด้วยค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.94, 4.88 และ 4.86 ตามลำดับโดยทุกประเด็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 4.30 คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ด้านทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์	กลุ่มนักเรียนและนักศึกษาปัจจุบัน		กลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต	
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
4. ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล				
4.1 มีส่วนช่วยเหลือและเอื้อต่อการแก้ปัญหาในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสร้างสรรค์	4.75	0.585	4.78	0.415
4.2 แสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้	4.57	0.648	4.65	0.559
4.3 มีความคิดริเริ่มในการวิเคราะห์ปัญหาได้อย่างเหมาะสมบนพื้นฐานของตนเองและของกลุ่ม	4.64	0.591	4.73	0.493
4.4 สามารถวางตัวได้เหมาะสมในสถานการณ์ต่าง ๆ	4.79	0.516	4.86	0.348
4.5 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน	4.79	0.468	4.86	0.401

จากตารางที่ 4.30 ผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบันจำนวน 403 คน มีความเห็นถึงต่อคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล จากมากไปน้อย ได้แก่ สามารถวางตัวได้เหมาะสมในสถานการณ์ต่าง ๆ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน มีส่วนช่วยเหลือและเอื้อต่อการแก้ปัญหาในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสร้างสรรค์ มีความคิดริเริ่มในการวิเคราะห์ปัญหาได้อย่างเหมาะสมบนพื้นฐานของตนเองและของกลุ่ม และแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ ด้วยค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.79, 4.79, 4.75, 4.64 และ 4.57 ตามลำดับโดยทุกประเด็นอยู่ในระดับมากที่สุด

กลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคตจำนวน 51 คน มีความเห็นถึงต่อคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลจากมากไปน้อย ได้แก่ สามารถวางตัวได้เหมาะสมในสถานการณ์ต่าง ๆ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน มีส่วนช่วยเหลือและเอื้อต่อการแก้ปัญหาในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสร้างสรรค์ มีความคิดริเริ่มในการวิเคราะห์ปัญหาได้อย่างเหมาะสมบนพื้นฐานของตนเองและของกลุ่ม และแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ ด้วยค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.86, 4.86, 4.78, 4.73 และ 4.65 ตามลำดับโดยทุกประเด็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 4.31 คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ด้านทักษะด้านคุณธรรมจริยธรรม และทัศนคติ

คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์	กลุ่มนักเรียนและนักศึกษาปัจจุบัน		กลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต	
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
5. ทักษะด้านคุณธรรมจริยธรรม และทัศนคติ				
5.1 มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและหน้าที่	4.89	0.384	4.86	0.448
5.2 มีความเสียสละ อุทิศตนและเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม	4.66	0.600	4.63	0.599
5.3 มีสัมมาคารวะ มารยาทที่ดีงาม	4.76	0.544	4.75	0.483
5.4 มีความอ่อนน้อมถ่อมตน	4.75	0.555	4.69	0.616
5.5 มีทัศนคติที่ดีในการทำงาน	4.86	0.440	4.92	0.272

จากตารางที่ 4.31 ผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบันจำนวน 403 คน มีความเห็นถึงต่อคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ทักษะด้านคุณธรรมจริยธรรม และทัศนคติจากมากไปน้อย ได้แก่ มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและหน้าที่ มีทัศนคติที่ดีในการทำงาน มีสัมมาคารวะ มารยาทที่ดีงาม มีความอ่อนน้อมถ่อมตน และมีความเสียสละ อุทิศตนและเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ด้วยค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.89, 4.86, 4.76, 4.75 และ 4.66 ตามลำดับโดยทุกประเด็นอยู่ในระดับมากที่สุด

กลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคตจำนวน 51 คน มีความเห็นถึงต่อคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ทักษะด้านคุณธรรมจริยธรรม และทัศนคติจากมากไปน้อย ได้แก่ มีทัศนคติที่ดีในการทำงาน มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและหน้าที่ มีสัมมาคารวะ มารยาทที่ดีงาม มีความอ่อนน้อมถ่อมตน และมีความเสียสละ อุทิศตนและเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ด้วยค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.92, 4.86, 4.75, 4.69 และ 4.63 ตามลำดับโดยทุกประเด็นอยู่ในระดับมากที่สุด

4.2.2 ผลการวิเคราะห์ในการทดสอบสมมติฐาน

การทดสอบสมมติฐานในการศึกษานี้มี 2 ข้อได้แก่

สมมติฐานที่ 1 ผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน และกลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต มีความคิดเห็นต่อความต้องการในการเปิดหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจบริการและอีเว้นท์ (สองภาษา) แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 ผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน และกลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต มีความคิดเห็นต่อลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ของหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจบริการและอีเว้นท์ (สองภาษา) แตกต่างกัน ซึ่งสามารถอธิบายผลการทดสอบสมมติฐานได้ดังนี้

4.2.2.1 ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1

ผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน และกลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต มีความคิดเห็นต่อความต้องการในการเปิดหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจบริการและอีเว้นท์ (สองภาษา) แตกต่างกัน

สำหรับสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานจะใช้การทดสอบค่าทีโดยใช้กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent t-test) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ดังนั้นจะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ก็ต่อเมื่อค่า Sig. มีค่าน้อยกว่า .05

H_0 : ผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน และกลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต มีความคิดเห็นต่อความต้องการในการเปิดหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจบริการและอีเว้นท์ (สองภาษา) ไม่แตกต่างกัน

H_1 : ผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน และกลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต มีความคิดเห็นต่อความต้องการในการเปิดหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจบริการและอีเว้นท์ (สองภาษา) แตกต่างกัน

จากตารางที่ 4.32 พบว่ากลุ่มผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน และกลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต มีความคิดเห็นต่อความต้องการในการเปิดหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจบริการและอีเว้นท์ (สองภาษา) แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในประเด็นหลักสูตรมีรูปแบบการจัดการเรียนทั้งรูปแบบภาษาไทย และ 2 ภาษา หลักสูตรมีวิชาฝึกงานที่ต้องเรียน 2 ภาคการศึกษา หลักสูตรเน้นทักษะทางด้านการวิเคราะห์ข้อมูล เน้นทักษะทางด้านภาษาอังกฤษ ใช้สื่อการสอน เช่น ตำรา ที่เป็นภาษาอังกฤษ เชิญอาจารย์พิเศษที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านมาบรรยาย มีการจัดฝึกอบรมพัฒนาทัศนคติในการทำงาน มีการจัดฝึกอบรมพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีม มีการจัดฝึกอบรมพัฒนาทักษะทางด้านการสื่อสารต่าง ๆ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ .000, .003, .020, .000, .000, .000, .009, .013 และ .007 ตามลำดับ โดยกลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคตมีความคิดเห็นมากกว่ากลุ่มผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบันในทุกประเด็น

ตารางที่ 4.32 ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1

ประเด็น	T-test of Equality of Mean				
	กลุ่ม	N	Mean	S.D.	Sig.
1. หลักสูตรมีรูปแบบการจัดการเรียน ทั้งรูปแบบภาษาไทย และ 2 ภาษา	ผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต	51	4.78	0.461	.000*
	ผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน	403	4.37	0.873	
2. รูปแบบการเรียนการสอนเน้นการ บรรยายเป็นหลัก	ผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต	51	2.67	0.931	.811
	ผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน	403	2.63	1.110	
3. รูปแบบการเรียนการสอนเน้นการ บรรยายและปฏิบัติ	ผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต	51	4.76	0.513	.071
	ผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน	403	4.62	0.644	
4. หลักสูตรมีวิชาฝึกงานที่ต้องเรียน 2 ภาคการศึกษา	ผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต	51	3.92	1.294	.003*
	ผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน	403	3.35	1.274	
5. ผู้เรียนสามารถเลือกความ เชี่ยวชาญที่ตนเองสนใจได้	ผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต	51	4.80	0.401	.913
	ผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน	403	4.80	0.461	
6. หลักสูตรเน้นทักษะทางการ วิเคราะห์ข้อมูล	ผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต	51	4.20	0.872	.020*
	ผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน	403	3.88	0.909	
7. เน้นทักษะทางด้านภาษาอังกฤษ	ผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต	51	4.82	0.478	.000*
	ผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน	403	4.44	0.821	
8. ใช้สื่อการสอน เช่น ตำรา ที่เป็น ภาษาอังกฤษ	ผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต	51	4.39	0.750	.000*
	ผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน	403	3.90	1.094	
9. เชิญอาจารย์พิเศษที่มีความรู้ความ เชี่ยวชาญเฉพาะด้านมาบรรยาย	ผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต	51	4.86	0.348	.000*
	ผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน	403	4.53	0.713	
10. มีการจัดฝึกอบรมพัฒนาทัศนคติ ในการทำงาน	ผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต	51	4.80	0.448	.009*
	ผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน	403	4.61	0.719	
11. มีการจัดฝึกอบรมพัฒนาทักษะ ทางด้านมนุษยสัมพันธ์ต่าง ๆ	ผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต	51	4.78	0.503	.215
	ผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน	403	4.69	0.651	
12. มีการจัดฝึกอบรมพัฒนาทักษะ การทำงานเป็นทีม	ผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต	51	4.80	0.448	.013*
	ผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน	403	4.62	0.663	
13. มีการจัดฝึกอบรมพัฒนาทักษะ ทางการสื่อสารต่าง ๆ	ผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต	51	4.90	0.300	.007*
	ผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน	403	4.76	0.567	
14. มีการจัดฝึกอบรมพัฒนาทักษะ ทางด้านภาวะผู้นำ	ผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต	51	4.65	0.658	.749
	ผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน	403	4.62	0.668	

หมายเหตุ * หมายถึง มีความแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

4.2.2.2 ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2

ผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน และกลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต มีความคิดเห็นต่อลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ของหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจบริการและอีเว้นท์ (สองภาษา) แตกต่างกัน

สำหรับสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานจะใช้การทดสอบค่าทีโดยใช้กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent t-test) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ดังนั้นจะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ก็ต่อเมื่อค่า Sig. มีค่าน้อยกว่า .05

H_0 : ผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน และกลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต มีความคิดเห็นต่อลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ของหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจบริการและอีเว้นท์ (สองภาษา) ไม่แตกต่างกัน

H_1 : ผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน และกลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต มีความคิดเห็นต่อลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ของหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจบริการและอีเว้นท์ (สองภาษา) แตกต่างกัน

ซึ่งผลการทดสอบสมมติฐานในประเด็นจะนำเสนอแยก 5 ด้านและได้ผลการทดสอบสมมติฐานได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.33 ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2

ประเด็น	T-test of Equality of Mean				
	กลุ่ม	N	Mean	S.D.	Sig.
1. ทักษะความรู้ทางด้านวิชาการ					
1.1 มีองค์ความรู้ในสาขาวิชาอย่างกว้างขวางและเป็นระบบ	ผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต	51	4.57	0.575	.585
	ผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน	403	4.62	0.644	
1.2 มีความเข้าใจเกี่ยวกับความก้าวหน้าและทันสมัยของความรู้เฉพาะด้านในสาขาวิชา	ผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต	51	4.73	0.493	.897
	ผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน	403	4.71	0.569	
1.3 ตระหนักถึงงานวิจัยในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาในสาขาวิชา	ผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต	51	4.29	0.923	.366
	ผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน	403	4.42	0.766	
1.4 สามารถต่อยอดองค์ความรู้ในสาขาวิชาได้	ผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต	51	4.84	0.418	.100
	ผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน	403	4.73	0.579	
1.5 ตระหนักถึงธรรมเนียมปฏิบัติ กฎระเบียบ และข้อบังคับที่เปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสาขา	ผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต	51	4.35	0.820	.385
	ผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน	403	4.44	0.690	
2. ทักษะและความสามารถในการทำงาน					
2.1 ทำงานได้อย่างมีคุณภาพ	ผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต	51	4.94	0.238	.059
	ผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน	403	4.87	0.420	
2.2 สามารถปฏิบัติงานที่มีปริมาณงานมากได้	ผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต	51	4.49	0.731	.334
	ผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน	403	4.38	0.755	
2.3 สามารถจัดการและวางแผนงานได้	ผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต	51	4.94	0.238	.000*
	ผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน	403	4.77	0.509	
2.4 มีความรู้ความสามารถทางวิชาการเพียงพอต่อการทำงานได้	ผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต	51	4.59	0.698	.226
	ผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน	403	4.71	0.534	

2.5 สามารถเรียนรู้และประยุกต์ความรู้ในการทำงานได้	ผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต	51	4.84	0.367	.484
	ผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน	403	4.79	0.483	
2.6 มีวิจรรย์ญาณและความสามารถในการตัดสินใจ	ผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต	51	4.78	0.461	.537
	ผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน	403	4.73	0.552	
2.7 มีทักษะการสื่อสาร ภาษาไทย	ผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต	51	4.67	0.712	.246
	ผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน	403	4.79	0.467	
2.8 มีทักษะการสื่อสาร ภาษาอังกฤษ	ผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต	51	4.76	0.473	.065
	ผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน	403	4.63	0.681	
2.9 มีความสามารถในการสรุปข้อมูลและนำเสนอผลงาน	ผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต	51	4.69	0.547	.056
	ผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน	403	4.52	0.731	
3.ทักษะด้านความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย					
3.1 มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย	ผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต	51	4.86	0.348	.956
	ผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน	403	4.87	0.408	
3.2 ตรงต่อเวลาและรับผิดชอบต่อค่านิยม	ผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต	51	4.94	0.238	.003*
	ผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน	403	4.82	0.457	
3.3 มีความรับผิดชอบในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องในการพัฒนาตนเองและอาชีพอยู่เสมอ	ผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต	51	4.88	0.325	.036*
	ผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน	403	4.77	0.550	
4. ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล					
4.1 มีส่วนช่วยเหลือและเอื้อต่อการแก้ปัญหาในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสร้างสรรค์	ผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต	51	4.78	0.415	.680
	ผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน	403	4.75	0.585	
4.2 แสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในสถานการณ์ต่างๆ ได้	ผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต	51	4.65	0.559	.393
	ผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน	403	4.57	0.648	
4.3 มีความคิดริเริ่มในการวิเคราะห์ปัญหาได้อย่างเหมาะสมบนพื้นฐานของตนเองและของกลุ่ม	ผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต	51	4.73	0.493	.274
	ผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน	403	4.64	0.591	
4.4 สามารถวางตัวได้เหมาะสมในสถานการณ์ต่าง ๆ	ผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต	51	4.86	0.348	.185
	ผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน	403	4.79	0.516	
4.5 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน	ผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต	51	4.86	0.401	.262
	ผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน	403	4.79	0.468	
5. ทักษะด้านคุณธรรมจริยธรรม และทัศนคติ					
5.1 มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและหน้าที่	ผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต	51	4.86	0.448	.630
	ผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน	403	4.89	0.384	
5.2 มีความเสียสละ อุทิศตนและเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม	ผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต	51	4.63	0.599	.736
	ผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน	403	4.66	0.600	
5.3 มีสัมมาคารวะ มารยาทที่ดีงาม	ผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต	51	4.75	0.483	.835
	ผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน	403	4.76	0.544	
5.4 มีความอ่อนน้อมถ่อมตน	ผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต	51	4.69	0.616	.450
	ผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน	403	4.75	0.555	
5.5 มีทัศนคติที่ดีในการทำงาน	ผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต	51	4.92	0.272	.139
	ผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน	403	4.86	0.440	

หมายเหตุ * หมายถึง มีความแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตารางที่ 4.33 พบว่าผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน และกลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต มีความคิดเห็นต่อลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ของหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจบริการและอีเว้นท์ (สองภาษา) แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านและประเด็น ดังต่อไปนี้

ทักษะความรู้ทางด้านวิชาการ ผลการทดสอบสมมติฐานในด้านทักษะความรู้ทางด้านวิชาการ พบว่า ผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน และกลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต มีความคิดเห็นต่อลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ของหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจบริการและอีเว้นท์ (สองภาษา) ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ทักษะและความสามารถในการทำงาน ผลการทดสอบสมมติฐานในด้านทักษะและความสามารถในการทำงาน พบว่า ผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน และกลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต มีความคิดเห็นต่อลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ของหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจบริการและอีเว้นท์ (สองภาษา) แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในประเด็นความสามารถในการวางแผนงานได้ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ .000 โดยกลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคตมีความคิดเห็นมากกว่ากลุ่มผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน

ทักษะด้านความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย ผลการทดสอบสมมติฐานในด้านทักษะด้านความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย พบว่า ผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน และกลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต มีความคิดเห็นต่อลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ของหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจบริการและอีเว้นท์ (สองภาษา) แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในประเด็นตรงต่อเวลาและรับผิดชอบต่อภาระงาน และมี ความรับผิดชอบในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องในการพัฒนาตนเองและอาชีพอยู่เสมอ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ .003 และ .036 ตามลำดับ โดยกลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคตมีความคิดเห็นมากกว่ากลุ่มผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบันทั้ง 2 ประเด็น

ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ผลการทดสอบสมมติฐานในด้านทักษะสัมพันธ์ระหว่างบุคคล พบว่า ผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน และกลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต มีความคิดเห็นต่อลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ของหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจบริการและอีเว้นท์ (สองภาษา) ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ทักษะด้านคุณธรรมจริยธรรม และทัศนคติ ผลการทดสอบสมมติฐานในด้านทักษะด้านคุณธรรมจริยธรรมและทัศนคติ พบว่า ผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน และกลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต มีความคิดเห็นต่อลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ของหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจบริการและอีเว้นท์ (สองภาษา) ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยในหัวข้อ “การศึกษาเพื่อพัฒนาหลักสูตรการจัดการธุรกิจบริการและการจัดงาน (หลักสูตร 2 ภาษา) เพื่อตอบสนองนโยบายการปฏิรูปทางการศึกษา (Education transformation) และเพื่อศึกษาความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 รวมถึงผู้ประกอบการ” ดำเนินการสรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะได้แก่

5.1 สรุปผลการศึกษา

5.2 อภิปรายผล

5.3 ข้อเสนอแนะ ซึ่งสามารถอธิบายผลได้ดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

การสรุปผลการศึกษาสามารถสรุปผลในการศึกษาใน 2 ส่วนได้แก่ 1) สรุปผลการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ และ 2) สรุปผลการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งสามารถสรุปผลได้ดังนี้

5.1.1 สรุปผลการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ

จากการสัมภาษณ์จากกลุ่มผู้ใช้นิติตในอนาคตทั้งหมด 11 คน พบว่า ประเภทของธุรกิจที่ดำเนินการคือธุรกิจโรงแรมมากที่สุด รองลงมาคือธุรกิจร้านอาหารและเครื่องดื่มและธุรกิจอีเว้นท์หรือการจัดงาน โดยในส่วนของประเด็นต่าง ๆ สามารถสรุปได้ดังนี้

ความคิดเห็นที่มีต่อประเด็นด้านตลาดแรงงานในปัจจุบันและอนาคต ถึงแม้ว่าอุตสาหกรรมธุรกิจบริการและการจัดงานจะได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ Covid-19 อย่างมาก แต่อย่างไรก็ตามอุตสาหกรรมยังมีความต้องการบุคลากรเข้ามาดำเนินงาน เนื่องจากเอกลักษณ์สำคัญของอุตสาหกรรมนี้คือการใช้บุคคลในการให้บริการ อีกทั้งอุตสาหกรรมนี้เป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมหลักที่สร้างรายได้ให้กับประเทศที่หน่วยงานต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือ เอกชนต่างให้การสนับสนุนในการที่ผลักดันช่วยเหลือให้เกิดการฟื้นตัวเป็นอย่างมาก ดังนั้นถึงแม้ว่าจะยังอยู่ในสถานการณ์ที่ยากลำบากในการดำเนินธุรกิจ แต่บุคลากรที่สำเร็จการศึกษาในด้านนี้ยังมีความจำเป็นและมีความต้องการเป็นอย่างมาก

ประเด็นด้านทักษะที่จำเป็นต่าง ๆ บุคลากรในอุตสาหกรรมนี้จำเป็นจะต้องมีทักษะทั้งทางด้านองค์ความรู้ (Hard skills) และทักษะทางด้านสังคมและอารมณ์ (Soft skills) โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมธุรกิจบริการและการจัดงานจำเป็นจะต้องมีทักษะทั้ง 2 ด้านนี้ สำหรับทักษะด้านองค์ความรู้ (Hard skills) ที่ควรมีนอกเหนือจากความรู้แล้ว คือ ทักษะทางด้านภาษา และทักษะการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ เช่น การทำการตลาดออนไลน์ ส่วนของทักษะทางด้านสังคมและอารมณ์ (Soft skills) ถือเป็นทักษะที่มีความจำเป็นสำหรับบุคลากรในอุตสาหกรรมนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การสร้างทักษะหรือคุณลักษณะของการมีใจรักในการบริการ (Service mind) ซึ่งจะเป็นบุคลากรในอุตสาหกรรมที่ให้บริการที่มีคุณภาพ ไม่ว่าจะเป็นการอุทิศตนเองในการทำงานอย่างเต็มความสามารถ มีความกระตือรือร้นในการให้บริการ และการสร้างความประทับใจให้แก่ผู้รับบริการอย่างอ่อนน้อม รวมถึงมีความสามารถในการทำงานเป็นทีม มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนร่วมงาน และมีทักษะในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ จากสถานการณ์ Covid-19 ส่งผลทำให้ความต้องการบุคลากรในอุตสาหกรรมนี้มีความต้องการบุคคลที่มีทักษะความชำนาญที่มากกว่า 1 ด้านมากยิ่งขึ้น เช่น พนักงานที่สามารถปฏิบัติงานส่วนหน้าและส่วนหลังได้ เป็นต้น

ประเด็นความคิดเห็นต่อเนื้อหาของการพัฒนาหลักสูตร จากประเด็นความต้องการบุคลากรในอุตสาหกรรมในปัจจุบัน มีความคิดเห็นว่าการพัฒนาหลักสูตรควรที่จะสร้างทั้งองค์ความรู้ให้กับนักศึกษา โดยเฉพาะการสร้างให้นักศึกษามีความเชี่ยวชาญที่มากกว่า 1 ความเชี่ยวชาญ เพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานในอุตสาหกรรมนี้ในปัจจุบัน นอกจากนั้นการพัฒนาทักษะทางด้านสังคมและอารมณ์ก็เป็นอีกทักษะหนึ่งที่สำคัญที่ควรจะต้องพัฒนาให้กับนักศึกษาในหลักสูตร ซึ่งอาจจะผ่านการจัดอบรมต่าง ๆ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมนักศึกษาให้พร้อมสู่การเข้าสู่ตลาดแรงงานอย่างมีคุณภาพ เพราะในปัจจุบันองค์กรต่าง ๆ ก็ได้มีการจัดอบรมทักษะต่าง ๆ ให้กับบุคลากรด้วยเช่นกัน นอกจากนี้ยังเห็นว่าทักษะที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ข้อมูลการใช้เทคโนโลยีและธุรกิจเฉพาะต่าง ๆ เป็นทักษะที่จำเป็นมากในปัจจุบัน เนื่องจากการปฏิบัติงานในธุรกิจนี้จำเป็นจะต้องใช้การวิเคราะห์ข้อมูลมากยิ่งขึ้น เช่น การวิเคราะห์ต้นทุน การวิเคราะห์สินค้าคงคลัง การพยากรณ์ต่าง ๆ ประกอบกับธุรกิจเฉพาะก็เป็นธุรกิจที่จำเป็นจะต้องมีความชำนาญพิเศษ เช่น ธุรกิจ E-sport

ประเด็นความคิดเห็นต่อการจัดทำหลักสูตรภาษาไทย สองภาษา หรือนานาชาติ โดยส่วนใหญ่เห็นว่าควรที่จะมีการเรียนการสอนเป็น 2 ภาษา เพิ่มมากขึ้น เนื่องจากการให้บริการในอุตสาหกรรมนี้มีโอกาสที่จะได้ให้บริการกับลูกค้าทั้งที่เป็นลูกค้าภายในประเทศ และต่างประเทศ และยังเป็นโอกาสในการทำงานยังต่างประเทศ ดังนั้นการที่ได้เรียนรู้ทั้ง 2 ภาษาจะช่วยส่งเสริมให้นักศึกษามีความสามารถในการสื่อสารที่ดีกับลูกค้าในอุตสาหกรรม

ประเด็นความคิดเห็นต่อการฝึกงานของนักศึกษาในหลักสูตร ความคิดเห็นส่วนใหญ่เห็นว่าระยะเวลาในการฝึกงานในปัจจุบันมีระยะเวลาที่สั้นเกินไป (3-4 เดือน) เนื่องจากการฝึกงานในธุรกิจการให้บริการและการจัดงานเป็นการฝึกงานที่เน้นการฝึกปฏิบัติจริง เพื่อให้นักศึกษาเกิดความชำนาญ ดังนั้นหากสามารถที่จะปรับระยะเวลาในการฝึกปฏิบัติงานให้นานมากขึ้นกล่าวคืออย่างน้อย 6 เดือน น่าจะช่วยให้นักศึกษาเกิดความชำนาญและเมื่อสำเร็จการศึกษาจะสามารถเป็นบุคลากรในอุตสาหกรรมที่มีคุณภาพที่ดีและพร้อมในการทำงานมากยิ่งขึ้น และยังเป็นโอกาสให้ได้งานทำสูงมากยิ่งขึ้น

5.1.2 สรุปผลการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ

การสรุปผลในส่วนของการดำเนินวิจัยเชิงปริมาณสามารถแบ่งได้ 2 ส่วนได้แก่

5.1.2.1 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา

5.1.2.2 สรุปผลการวิเคราะห์ในการทดสอบสมมติฐาน ซึ่งสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

5.1.2.1 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา

ผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วยกลุ่มผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน และกลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต โดยในกลุ่มผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบันส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง กำลังศึกษาชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 มีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาทต่อเดือน มีภูมิลำเนาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความสนใจที่จะศึกษาต่อในคณะบริหารธุรกิจและการบัญชี สำหรับกลุ่มที่เป็นนักศึกษาปัจจุบันสนใจที่จะทำงานภายหลังการสำเร็จการศึกษา สำหรับกลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคตส่วนใหญ่ทำงานในภาคเอกชน มีอายุระหว่าง 25 – 35 ปี มีตำแหน่งพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 5 ปี ธุรกิจที่ทำอยู่ในปัจจุบันเปิดมาได้ 3 – 5 ปี และมีที่ตั้งที่กรุงเทพและปริมณฑล

ในส่วนของการคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรมีความคิดเห็นว่าการหลักสูตรที่จะพัฒนาที่มีทั้งภาษาไทย และ 2 ภาษา มีความเหมาะสม เพราะจะสามารถผลิตบัณฑิตที่ตอบสนองตลาดแรงงานได้มากยิ่งขึ้น โดยองค์ความรู้ที่จำเป็นได้แก่ ความรู้พื้นฐานทางด้านธุรกิจ การวางแผนและการจัดการธุรกิจโรงแรม และอีเว้นท์ การวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภค และการจัดการตลาดเชิงกลยุทธ์ในธุรกิจโรงแรมและอีเว้นท์ โดยควรให้นักศึกษาเลือกความเชี่ยวชาญได้อย่างน้อย 2 ความเชี่ยวชาญ ซึ่งความเชี่ยวชาญที่น่าสนใจได้แก่ ความเชี่ยวชาญในการวิเคราะห์ข้อมูลธุรกิจบริการและอีเว้นท์ (Data analytics) ความเชี่ยวชาญในการบริหารและการดำเนินงานในธุรกิจอีเว้นท์ และความเชี่ยวชาญในการบริหารและการดำเนินงานในธุรกิจบริการ การฝึกงานควรมีระยะเวลาอย่างน้อย 1 ภาคการศึกษา (4 เดือน) แต่หากสามารถให้ฝึกงานได้ 2 ภาคการศึกษา (8 เดือน) ก็มีความเหมาะสม ทักษะทางด้านสังคมและอารมณ์ที่สำคัญที่ควรพัฒนาให้กับนักศึกษา ได้แก่ การพัฒนาทักษะทางการสื่อสารต่าง ๆ ถ้าหากมีการจัดอบรมระยะสั้นหลักสูตรการฝึกอบรมความรู้ทักษะทางด้านธุรกิจบริการระยะสั้น 3 เดือน พร้อมได้รับประกาศนียบัตรเป็นหลักสูตรที่ได้รับความสนใจมากที่สุด

ประเด็นความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตร ประเด็นที่ได้รับความคิดเห็นที่สำคัญ ได้แก่ ผู้เรียนสามารถเลือกความเชี่ยวชาญที่ตนเองสนใจได้ มีการจัดฝึกอบรมพัฒนาทักษะทางการสื่อสารต่าง ๆ มีการจัดฝึกอบรมพัฒนาทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์ต่าง ๆ รูปแบบการเรียนการสอนเน้นการบรรยายและปฏิบัติ มีการจัดฝึกอบรมพัฒนาทักษะทางด้านภาวะผู้นำ และมีการจัดฝึกอบรมพัฒนาทัศนคติในการทำงาน เชิญอาจารย์พิเศษที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านมาบรรยาย เน้นทักษะทางด้านภาษาอังกฤษ และมีการจัดฝึกอบรมพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีม

ในส่วนของคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ทุกประเด็นได้รับความคิดเห็นว่าเป็นประเด็นที่ต้องให้ความสำคัญมากที่สุด

5.1.2.2 สรุปผลการวิเคราะห์ในการทดสอบสมมติฐาน

ในส่วนของการทดสอบสมมติฐานมีทั้งหมด 2 สมมติฐาน สามารถสรุปได้ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 กลุ่มผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน และกลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต มีความคิดเห็นต่อความต้องการในการเปิดหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจบริการและอีเว้นท์ (สองภาษา) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในประเด็นหลักสูตรมีรูปแบบการจัดการเรียนทั้งรูปแบบภาษาไทย และ 2 ภาษา หลักสูตรมีวิชาฝึกงานที่ต้องเรียน 2 ภาคการศึกษา หลักสูตรเน้นทักษะทางการวิเคราะห์ข้อมูล เน้นทักษะทางด้านภาษาอังกฤษ ใช้สื่อการสอน เช่น ตำรา ที่เป็นภาษาอังกฤษ เชิญอาจารย์พิเศษที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านมาบรรยาย มีการจัดฝึกอบรมพัฒนาทัศนคติในการทำงาน มีการจัดฝึกอบรมพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีม มีการจัดฝึกอบรมพัฒนาทักษะทางการสื่อสารต่าง ๆ โดยกลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคตมีความคิดเห็นมากกว่ากลุ่มผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบันในทุกประเด็น

สมมติฐานข้อที่ 2 ผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน และกลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต มีความคิดเห็นต่อลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ของหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจบริการและอีเว้นท์ (สองภาษา) แตกต่างกันในบางประเด็นของด้านทักษะและความสามารถในการทำงาน และทักษะด้านความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย

5.2 อภิปรายผล

จากผลการศึกษาศาสามารถอภิปรายผลการได้ดังต่อไปนี้

5.2.1 ประเด็นความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรภาษาไทย และหลักสูตร 2 ภาษา

จากความคิดเห็นโดยส่วนใหญ่เห็นว่าควรที่จะมีการเรียนการสอนเป็น 2 ภาษา เพิ่มมากขึ้น เนื่องจากการให้บริการในอุตสาหกรรมนี้มีโอกาสที่จะได้ให้บริการกับลูกค้าทั้งที่เป็นลูกค้าภายในประเทศ และต่างประเทศ และยังเป็นการเปิดโอกาสในการทำงานยังต่างประเทศ ซึ่งจะส่งผลให้หลักสูตรสามารถผลิตบัณฑิตที่ตอบสนองตลาดแรงงานได้มากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ อัญชลี ดุสิตสุทธิรัตน์ (2558) ที่กล่าวว่าการพัฒนาด้านการสอนในอุตสาหกรรมบริการควรมีการพัฒนาทักษะทางด้านภาษาโดยเฉพาะด้านภาษาอังกฤษ ดังนั้นหากหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการจัดการธุรกิจบริการและอีเว้นท์ที่จะมีการพัฒนาขึ้นนั้นสามารถที่จะจัดการเรียนการสอนทั้งรูปแบบภาษาไทย และแบบ 2 ภาษา จะส่งผลให้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษานั้นมีโอกาที่จะเป็นบุคลากรที่ตรงกับความต้องการของตลาดปัจจุบันและอนาคต นอกจากนั้นยังเป็นการเปิดโอกาสให้บัณฑิตมีโอกาสในการทำงานยังต่างประเทศมากยิ่งขึ้น

5.2.2 ประเด็นความคิดเห็นที่มีต่อทักษะทางด้านองค์ความรู้ (Hard skills) และทักษะทางด้านสังคมและอารมณ์ (Soft skills)

จากประเด็นความต้องการบุคลากรในอุตสาหกรรมในปัจจุบัน มีความคิดเห็นว่าการพัฒนาหลักสูตรควรที่จะสร้างทั้งองค์ความรู้ (Hard skills) ให้กับนักศึกษาทั้งในเรื่องของความรู้พื้นฐานทางด้านธุรกิจ ความรู้ทางด้านการวิเคราะห์ต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภค หรือการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ นอกจากนั้นการพัฒนาทักษะทางด้านสังคมและอารมณ์เป็นอีกทักษะหนึ่งที่สำคัญที่ควรจะต้องพัฒนาให้กับนักศึกษาในหลักสูตร ซึ่งอาจจะผ่านการจัดอบรมต่าง ๆ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมนักศึกษาให้พร้อมสู่การเข้าสู่ตลาดแรงงานอย่างมีคุณภาพ เนื่องจากบุคลากรในอุตสาหกรรมนี้จำเป็นจะต้องมีทักษะทั้งทางด้านองค์ความรู้ (Hard skills) และทักษะทางด้านสังคมและอารมณ์ (Soft skills) เช่น ทักษะทางด้านภาษา และทักษะการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ เช่น การทำการตลาดออนไลน์ รวมถึงการสร้างทักษะหรือคุณลักษณะของการมีใจรักในการบริการ (Service mind) ซึ่งจะเป็นบุคลากรในอุตสาหกรรมที่ให้บริการที่มีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ วิลาศ ดวงกำเนิด (2562) ที่ได้ทำการพัฒนาหลักสูตรให้กับพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินซึ่งเป็นหนึ่งในอาชีพในอุตสาหกรรมบริการ ซึ่งหนึ่งในประเด็นที่มีการเน้นในหลักสูตรดังกล่าวคือการเน้นหลักการ 3 S ได้แก่ Safty, Security และ Service รวมถึงการสร้างทัศนคติด้านบวกต่อการทำงาน ซึ่งถือว่าเป็นการเป็นพัฒนาทางด้านทักษะทางด้านสังคมและอารมณ์ เช่นเดียวกับการศึกษาของ ศิรินพรรณ ชุ่มอินทจักร (2561) ที่ได้มีการพัฒนาหลักสูตรสำหรับพนักงานในธุรกิจโรงแรมขนาดเล็ก ซึ่งภายในหลักสูตรมีทั้งส่วนขององค์ความรู้ (Hard skills) ที่จำเป็น และทักษะทางด้านสังคมและอารมณ์ (Soft skills) ดังนั้นจะเห็นได้ว่าหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมบริการต่าง ๆ ล้วนแล้วแต่ให้ความสำคัญกับทักษะทางด้านองค์ความรู้ (Hard skills) และทักษะทางด้านสังคมและอารมณ์แทบทั้งสิ้น ซึ่งการพัฒนาทักษะดังกล่าวสามารถที่จะทำได้ในหลากหลายรูปแบบทั้งการสอนในชั้นเรียนปกติ และการจัดอบรมพิเศษให้กับผู้เรียน ดังนั้นในการบริหารจัดการหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการจัดการธุรกิจบริการและอีเว้นท์ หลักสูตรฯ อาจจะมีการเพิ่มการอบรมพิเศษให้กับนักศึกษาเกี่ยวกับทักษะต่าง ๆ โดยเฉพาะทักษะทางด้านสังคมและอารมณ์ (Soft skills) ให้กับนักศึกษาในหลักสูตร เพื่อเป็น

การเสริมและยกระดับความสามารถของบัณฑิตที่จะสำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรไป มากไปกว่านั้น อาจจะมีการจัดอบรมในส่วนขององค์ความรู้ (Hard skills) ให้กับบุคคลภายนอกเพิ่มเติมได้

5.2.3 ประเด็นความคิดเห็นต่อความเชี่ยวชาญ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเชี่ยวชาญที่พบว่ามีความคิดเห็นที่เห็นด้วยกับการที่นักศึกษาควรที่จะสามารถเลือกความเชี่ยวชาญได้นั้น ถือว่าเป็นสิ่งที่ดีกับบัณฑิตของหลักสูตรฯ ประกอบกับความคิดเห็นที่ว่าหากหลักสูตรฯ สามารถสร้างเข้มแข็งทางด้านภาษาดังที่มีการอธิบายในหัวข้อ 5.2.1 ไปแล้วนั้นที่บัณฑิตจะมีโอกาสในการที่จะไปทำงานยังต่างประเทศนั้น ประเด็นดังกล่าวมีความสอดคล้องกับคำกล่าวของ บุญทริกา บุลศักดิ์ (2561) ที่ว่าหลักสูตรในต่างประเทศมีการเน้นในการสร้างให้ผู้เรียนเกิดความเชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นสิ่งที่แตกต่างจากหลักสูตรภายในประเทศไทย นอกจากนั้นจากความคิดเห็นว่าการพัฒนาหลักสูตรควรที่จะสร้างทั้งองค์ความรู้ให้กับนักศึกษา โดยเฉพาะการสร้างให้นักศึกษามีความเชี่ยวชาญที่มากกว่า 1 ความเชี่ยวชาญ เพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานในอุตสาหกรรมนี้ในปัจจุบัน ซึ่งอาจจะเป็ผลมาจากสถานการณ์โควิด-19 ที่ผ่านที่กลุ่มธุรกิจบริการได้มีการลดจำนวนพนักงานลง โดยพนักงานที่ยังคงสามารถทำงานต่อในช่วงดังกล่าวนี้ส่วนหนึ่งเป็นเพราะมีทักษะและความสามารถในการทำงานหลากหลาย ดังนั้นการที่หลักสูตรฯ สามารถที่จะให้ผู้เรียนเลือกความเชี่ยวชาญตามที่ตนเองสนใจนั้น จะยิ่งส่งผลต่อผู้เรียนในอนาคตโดยตรงในการที่จะเพิ่มโอกาสในการทำงานได้เพิ่มมากขึ้น

5.2.4 ประเด็นความคิดเห็นต่อการฝึกงาน

ความคิดเห็นส่วนใหญ่เห็นว่าระยะเวลาในการฝึกงานในปัจจุบันมีระยะเวลาที่สั้นเกินไป (3-4 เดือน) เนื่องจากการฝึกงานในธุรกิจการให้บริการและการจัดงานเป็นการฝึกงานที่เน้นการฝึกปฏิบัติจริง เพื่อให้ให้นักศึกษาเกิดความชำนาญ ดังนั้นหากสามารถที่จะปรับระยะเวลาในการฝึกปฏิบัติงานที่นานมากขึ้นกล่าวคืออย่างน้อย 6 เดือน น่าจะช่วยให้ นักศึกษาเกิดความชำนาญและเมื่อสำเร็จการศึกษาจะสามารถเป็นบุคลากรในอุตสาหกรรมที่มีคุณภาพที่ดีและพร้อมในการทำงานมากยิ่งขึ้น และยังเป็นการเปิดโอกาสให้ได้งานทำสูงมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาที่หลากหลายที่ได้มีการกล่าวถึงการเรียนที่มีการปฏิบัติการและการฝึกงาน ได้แก่ เศรษฐวิสรรค์ พรหมสิทธิ์ (2564) ที่ได้กล่าวถึงการเรียนแบบมีส่วนร่วมจะส่งผลให้ผลการเรียนของผู้เรียนเพิ่มขึ้น อาทิตยา ทรัพย์พอกพูน (2561) ที่กล่าวว่า การเรียนภาคปฏิบัติเป็นการเรียนที่สามารถต่อยอดความรู้ความเข้าใจระบบการทำงานอย่างมืออาชีพ และเป็นการฝึกฝนให้เกิดความเชี่ยวชาญของทักษะต่าง ๆ บุญทริกา บุลศักดิ์ (2561) ที่กล่าวว่าหลักสูตรควรจัดกิจกรรมในการเรียนที่หลากหลายและเน้นการฝึกปฏิบัติมากกว่าการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน วินัยธร วิชัยดิษฐ์ (2564) ที่กล่าวว่าเมื่อผู้เรียนได้เรียนรู้หลักการและทฤษฎีในห้องเรียน จะสามารถเชื่อมโยงสู่การปฏิบัติจริงได้มากขึ้น จากการศึกษาจะเห็นว่าการเรียนรู้ที่มีการปฏิบัติแล้วแต่เป็นสิ่งที่จะช่วยส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียนได้มากยิ่งขึ้น ซึ่งในการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรฯ อาจจะมีการจัดการเรียนการสอนที่มีวิชาที่เรียนทางด้านการปฏิบัติการเพิ่มขึ้น และในส่วนของการวิชาฝึกงานหลักสูตรฯ อาจจะมีการพิจารณาถึงการเพิ่มระยะเวลาในการฝึกงานมากยิ่งขึ้นเพื่อเป็นการสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้นำความรู้ไปใช้ในการฝึกงานจนเกิดความเชี่ยวชาญและชำนาญ

5.2.5 ประเด็นความคิดเห็นต่อคุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์

จากความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ที่พบว่าบัณฑิตของหลักสูตรฯ ควรมีคุณสมบัติต่าง ๆ ทั้ง 5 ด้านครบทุกด้านนั้นสอดคล้องกับการศึกษาของ บุญทริกา บุลศักดิ์

(2561) ที่พบว่าหลักสูตรควรที่จะต้องการผลิตบัณฑิตให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีทักษะในการสื่อสาร และมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีทักษะในการแก้ปัญหา และมีความเป็นผู้นำ ดังนั้นเพื่อให้บัณฑิตของหลักสูตรสามารถตอบสนองความต้องการตลาดแรงงานในอนาคต หลักสูตรฯ ควรที่จะต้องหาวิธีการในการสร้างเสริมให้บัณฑิตมีคุณสมบัติที่เหมาะสมดังที่ตลาดแรงงานต้องการได้

5.3 ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการศึกษาวิจัยที่มีการศึกษาถึงเนื้อหาเกี่ยวข้องกับหลักสูตรเพิ่มมากขึ้น เพื่อที่จะสามารถนำมาใช้ในพัฒนาหลักสูตร เช่น จำนวนหน่วยกิต รายวิชาที่เหมาะสม เป็นต้น อีกทั้งยังเป็นการได้มาซึ่งข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน ซึ่งสามารถนำมาใช้ในการเพิ่มเติมเนื้อหาในรายวิชาให้มีความทันสมัยมากยิ่งขึ้น
2. ควรมีการทำวิจัยในถึงประสิทธิภาพของหลักสูตรภายหลังที่มีการพัฒนาเป็นหลักสูตรและใช้จริง เพื่อเป็นการวัดประสิทธิภาพและประสิทธิผลจากการใช้หลักสูตร เพื่อที่จะสามารถทราบถึงข้อดีและข้อเสียของหลักสูตร รวมถึงความสามารถในการตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายผู้ใช้บัณฑิตของหลักสูตร

บรรณานุกรม

- กัลยา วาณิชย์บัญชา.(2546). การวิเคราะห์สถิติขั้นสูงด้วย SPSS for Windows. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : ธรรมสาร.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 และแนวทางการปฏิบัติ (2552)**. กรุงเทพฯ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา. (2565). **เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2565**. สืบค้นเมื่อวันที่ 1 กันยายน 2565 จาก <https://www.ops.go.th/th/ches-downloads/edu-standard/item/6942-2022-07-22-03-17-22>.
- จิตเกษม พรประพันธ์ วิฑูตาเกกานนท์ ปวีร์ ศิริมัย และกชพรรณ สัลเลขนันท์. (ม.ป.ป.). **ภาคบริการไทย...เปลี่ยนให้ปัง! ปรับให้โดน!**. สืบค้นเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2564 จาก https://www.bot.or.th/Thai/ResearchAndPublications/articles/Pages/Article_16Jan2020.aspx.
- จรัส บัวศรี. (2532). **ทฤษฎีหลักสูตร: การออกแบบและพัฒนา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.
- บุญทริกา บุญภักดี. (2561). การวิเคราะห์แนวโน้มในการพัฒนาหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาความเป็นผู้นำทางอาชีวศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. **วารสารครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**. ปีที่ 46. ฉบับที่ 3 (กรกฎาคม – กันยายน 2561). หน้า 118 – 135.
- ประสาธ เนืองเฉลิม. (2558).การเรียนรู้โดยการบริการสังคม Service Learning.**วารสารวิชาการแพรวกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์**. ปีที่ 2. ฉบับที่ 1. หน้าที่ 10.
- พรประสิทธิ์ เด่นโมฬี สิริฉันท สติรกุล เทพพาหพงษ์ และอัจฉรา จันทรฉาย. (2565). การพัฒนาหลักสูตรผู้ประกอบการ 5.0 สำหรับนักศึกษาผ่านการเรียนการสอนออนไลน์โดยใช้แอตต์โมเดล. **วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา**. ปีที่ 17. ฉบับที่ 3 กันยายน – ธันวาคม 2565. หน้า 54 – 63.
- พรวิไล สุขมาก. (2565). การจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาศึกษาผสมผสานการเรียนรู้จากการปฏิบัติ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการพัฒนาหลักสูตร. **วารสารวิชาการธรรมทศน์**. ปีที่ 22. ฉบับที่ 1 (มกราคม – มีนาคม 2565). หน้า 39 – 50.
- พีระ เจริญพร. (2563). **พัฒนาศักยภาพธุรกิจบริการสู่ความเป็นมืออาชีพ โครงการยกระดับศักยภาพธุรกิจบริการที่มีมูลค่าสูง ปีงบประมาณ 2563**. กรมพัฒนาธุรกิจการค้า.
- วิกานดา เกษตรเอี่ยม ดวงเดือน จันทรเจริญ ชมสุภัค ครุฑทะ และ ทวีกา ตั้งประภา. (2563). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการให้บริการโดยใช้ปัญหาเป็นฐานของพนักงานต้อนรับโรงแรมในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. **วารสารบัณฑิตวิทยาลัยพิษณุพนธ์**. ปีที่ 15. ฉบับที่ 1 มกราคม – เมษายน 2563. หน้า 169 – 180.

- วิชาพรรณ กิ่งวัชรพงศ์ ชนะ กสิการ สมยศ เจตน์เจริญรักษ์ และ ศิริพรรณ ชุมชุม. (2554). รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ ด้านการโรงแรมและบริการส่วนหน้า ตามมาตรฐานอาชีพอุตสาหกรรมโรงแรม. **วารสารวิชาการพระจอมเกล้าพระนครเหนือ**. ปีที่ 21. ฉบับที่ 2 พ.ค. – ส.ค. 2554. หน้า 377 – 386.
- วินัยธร วิชัยดิษฐ์. (2564). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมที่ส่งเสริมความสามารถในการออกแบบการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ตามแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการบริการสังคม สำหรับครูสังกัดกรุงเทพมหานคร. **วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี**. ปีที่ 15. ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2564. หน้า 66 – 77.
- วิลาศ ดวงกำเนิด. (2562). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริการ สำหรับพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินบริษัท การบินไทย จำกัด(มหาชน) ที่มีผลประเมินต่ำกว่ามาตรฐาน. **สุทธิปริทัศน์**. ปีที่ 33. ฉบับที่ 108 ตุลาคม – ธันวาคม 2562. หน้า 51 – 62.
- ศุภวัตร มีพร้อม. (2557). ทักษะคตินักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในเทศกาลนครขอนแก่น ในการเลือกศึกษาต่อทางด้านอุตสาหกรรมบริการโรงแรมและการท่องเที่ยวในมหาวิทยาลัยของรัฐบาล. **วารสารวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**. ปีที่ 8. ฉบับที่ 3 กุมภาพันธ์ 2557 – กรกฎาคม 2557. หน้า 77 – 87.
- เศรษฐวิทย์ พรหมสิทธิ์. (2564). การพัฒนาความมุ่งมั่นในการเรียนของนิสิตสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ชั้นปีที่ 1 คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. การประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ 3 “Business Transformation: Social Challenges” (หน้า 604 – 616). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- _____. (2564). การพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนโดยใช้กระบวนการนำเสนอผลงานวิชาการเป็นฐานของนิสิตสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ชั้นปีที่ 4 คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. การประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ 3 “Business Transformation: Social Challenges” (หน้า 360 – 375). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศรินพรรณ ชุ่มอินทจักร. (2561). การวิจัยและพัฒนาหลักสูตรเรียนรู้ด้วยตนเองสำหรับพนักงานในธุรกิจโรงแรมขนาดเล็กเพื่อรองรับเขตเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์: บร.ด. (การจัดการการท่องเที่ยว). มหาวิทยาลัยพะเยา.
- สุนีย์ ภูพันธ์. (2549). แนวคิดพื้นฐานการสร้างและการพัฒนาหลักสูตรยุคปฏิรูปการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เดอะโนเลทเซ็นเตอร์.
- อัญชลี ดุสิตสุทธิรัตน์. (2558). การพัฒนากิจกรรมการสอนด้านอุตสาหกรรมบริการของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลทั้ง 6 แห่ง สำหรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน พ.ศ. 2558. **วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม**. ปีที่ 14. ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม – เมษายน 2558. หน้า 33 – 41.
- อาทิตยา ทรัพย์พอกพูน. (2561). แนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนภาคปฏิบัติของผู้ช่วยสอนสู่มาตรฐานวิชาชีพด้านการโรงแรม. คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- Bladen, C., Kennell, J., Abson, E., & Wilde, N. (2012). **Events management: An introduction**. Routledge.
- Good, Carter V. (1973) **Dictionary of Education**. New York: McGraw Hill Book Company.
- Meeprom, S. (2019). **Unlocking the role of proactive motivational processes in driving customer engagement with special events in Thailand**. Macquarie University]. Sydney, Australia.
- Nunnally J.C. (1978). **Psychometric theory**. 2nd edn. McGraw-Hill. New York.
- Oliver, P.F. (1982). **Developing the curriculum**. Boston: Little, Brown and Company.
- Puttachard Lunkam. (2564). **แนวโน้มธุรกิจ/อุตสาหกรรม ปี 2564 – 2566: ธุรกิจโรงแรม**. สืบค้นเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2564 จาก <https://www.krungsri.com/th/research/industry/industry-outlook/Services/Hotels/IO/io-hotel-21>.
- Rhou, Y., & Singal, M. (2020). A review of the business case for CSR in the hospitality industry. **International Journal of Hospitality Management**, 84, 102330.
- Statista Research Department. (2021). **Total contribution of travel and tourism to gross domestic product (GDP) worldwide from 2006 to 2021**. สืบค้นเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2564 จาก <https://www.statista.com/statistics/233223/travel-and-tourism--total-economic-contribution-worldwide/>.

ภาคผนวก

ภาคผนวก 1
แบบสัมภาษณ์

สำหรับ กลุ่มผู้ใช้บัณฑิต

1. ประเภทของธุรกิจที่ดำเนินการ

- ☐ 1. ธุรกิจโรงแรม ☐ 2. ธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม ☐ 3. ธุรกิจอีเว้นท์หรือการจัดงาน
- ☐ 4. อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นต่อแนวโน้มเกี่ยวกับตลาดแรงงานในธุรกิจบริการ อีเว้นท์ และธุรกิจบริการในปัจจุบันและอนาคต รวมถึงทักษะทางด้านองค์ความรู้ (Hard skills) และทักษะทางด้านสังคมและอารมณ์ (Soft skills) ที่จำเป็นต่อบุคคลากรในอุตสาหกรรมบริการและการจัดงาน

1. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อตลาดแรงงานของธุรกิจ ในอุตสาหกรรมธุรกิจบริการและการจัดงานในปัจจุบันและอนาคต

.....

.....

.....

2. ท่านคิดว่าทักษะด้านองค์ความรู้ (Hard skills) และ ทักษะด้านสังคม และอารมณ์ (Soft skills) ที่จำเป็นต่อบคลากรในอุตสาหกรรมธุรกิจบริการและการจัดงาน และคิดว่าควรที่จะมีการพัฒนาอย่างไร

.....

.....

.....

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นต่อการพัฒนาและเปิดหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการจัดการธุรกิจบริการและอีเว้นท์ (สองภาษา) ความต้องการทางด้านรูปแบบและเนื้อหาที่ควรบรรจุภายในหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการจัดการธุรกิจบริการและอีเว้นท์ (สองภาษา) และลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์

ประเด็นความคิดเห็นต่อเนื้อหาของการพัฒนาหลักสูตรเพื่อสร้างบัณฑิตที่พึงประสงค์

ท่านคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับทักษะความรู้ที่ควรบรรจุไว้ในหลักสูตร เช่น เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การวิเคราะห์ข้อมูล และการใช้ข้อมูลเพื่อการประกอบการตัดสินใจในการทำธุรกิจมากยิ่งขึ้น เพราะอะไร และถ้าหากหลักสูตรออกแบบให้ผู้เรียนสามารถเลือกความเชี่ยวชาญที่เหมาะสมกับความสนใจของผู้เรียนได้ เช่น นักศึกษาต้องเลือกความเชี่ยวชาญในการเรียน 2 จาก 5 ความเชี่ยวชาญที่หลักสูตรกำหนด เพราะอะไร

This image shows a full page of white paper with horizontal dashed lines, typical of primary school writing paper. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

ประเด็นความคิดเห็นต่อการจัดทำหลักสูตร ภาษาไทย 2 ภาษา และนานาชาติ

ท่านคิดเห็นอย่างไรต่อการเปิดหลักสูตรที่สอนเป็นภาษาไทย / หลักสูตรสอน 2 ภาษา / หลักสูตรสอนเป็นภาษาอังกฤษ (ให้แสดงความคิดเห็นต่อรูปแบบการสอนทั้ง 3 รูปแบบ เพื่อจะได้นำข้อมูลมาสนับสนุนในการดำเนินการ)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ประเด็นความคิดเห็นต่อการฝึกงานของนักศึกษาในหลักสูตร

ท่านคิดเห็นอย่างไร หากหลักสูตรเน้นการสอนจากการปฏิบัติงานจริง มากกว่าการบรรยายในชั้นเรียน และมีการฝึกงานอย่างเข้มงวด (ถ้าหากเห็นด้วย ระยะเวลาการฝึกงานเหมาะสมควรมีระยะเวลานานเท่าใด เช่น 1 เทอม หรือ 2 เทอม เป็นต้น)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก 2
แบบสอบถามสำหรับกลุ่มผู้สนใจศึกษาต่อและนักศึกษาปัจจุบัน

แบบสอบถามการศึกษาเพื่อพัฒนาหลักสูตรการจัดการธุรกิจบริการและการจัดงาน เพื่อตอบสนองนโยบายการ
ปฏิรูปทางการศึกษา และเพื่อพัฒนาความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย รวมถึง

ผู้ประกอบการ

คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยขอนแก่น

(สำหรับกลุ่มนักเรียนและนักศึกษาปัจจุบัน)

คำชี้แจง แบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ส่วน กรุณาตอบให้ครบ และเขียนเครื่องหมายกากบาท (X) ลงใน [] หน้า
คำตอบ

คำถามคัดกรอง

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ
[] 1. ชาย [] 2. หญิง [] 3. LGBTQ+
2. ระดับการศึกษาปัจจุบัน
[] 1. มัธยมศึกษาปีที่ 6 [] 2. ระดับปริญญาตรี หลักสูตรการจัดการธุรกิจบริการและการจัดงาน
3. ระดับรายได้ต่อเดือน
[] 1. น้อยกว่า 5,000 บาท [] 2. 5,001 – 10,000 บาท [] 3. มากกว่า 10,000 บาท
4. ภูมิลำเนาปัจจุบันอยู่ที่ใด
[] 1. กรุงเทพฯและปริมณฑล [] 2. ภาคกลาง [] 3. ภาคเหนือ
[] 4. ภาคตะวันออก [] 5. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ [] 6. ภาคใต้และภาคตะวันตก
5. หากท่านเป็นนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายท่านสนใจศึกษาต่อในคณะบริหารธุรกิจและการบัญชี
มหาวิทยาลัยขอนแก่นหรือไม่
[] 1. ไม่สนใจ [] 2. สนใจ / ไม่แน่ใจ
6. หากท่านเป็นนักศึกษาปัจจุบันในหลักสูตรการจัดการธุรกิจบริการและการจัดงาน ท่านวางแผนภายหลังจาก
สำเร็จการศึกษาอย่างไร
[] 1. ยังไม่มีแผน [] 2. ศึกษาต่อ [] 3. ทำงาน
[] 4. หาประสบการณ์ [] 5. อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและรายละเอียดของหลักสูตรการจัดการธุรกิจบริการ และอีเว้นท์ (2 ภาษา) คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยขอนแก่น

7. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรหากหลักสูตรการจัดการธุรกิจบริการและอีเว้นท์มีการจัดการเรียนการสอนที่
เป็นทั้งภาษาไทยล้วน และหลักสูตร 2 ภาษา (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ)
[] 1. ไม่มีความเหมาะสม / ไม่จำเป็น (ตอบข้อ 7)
[] 2. มีความเหมาะสม/ จำเป็น (ตอบข้อ 8)
8. เหตุผลที่ท่านคิดว่าไม่มีความเหมาะสม / ไม่จำเป็นที่จะเปิดหลักสูตรการจัดการธุรกิจบริการและอีเว้นท์มี
การจัดการเรียนการสอนที่เป็นทั้งภาษาไทยล้วน และหลักสูตร 2 ภาษา (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ)
(ตอบได้ 1 ข้อ)
[] 1. มีหลักสูตรเพียงรูปแบบหนึ่งเพียงพอแล้ว
[] 2. ทำให้เกิดความสับสนได้
[] 3. มีการเปิดการเรียนการสอนหลายรูปแบบมากเกินไป
[] 4. อื่น ๆ โปรดระบุ.....

9. เหตุผลที่ท่านคิดว่ามีความเหมาะสม /จำเป็น ที่จะเปิดหลักสูตรการจัดการธุรกิจบริการและอีเว้นท์มีการจัดการเรียนการสอนที่เป็นทั้งภาษาไทยล้วน และหลักสูตร 2 ภาษา (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ) (ตอบได้ 1 ข้อ)
- ☐ 1. หลักสูตรจะมีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น
 - ☐ 2. หลักสูตรมีความน่าสนใจ
 - ☐ 3. หลักสูตรสามารถผลิตบัณฑิตที่ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานได้มากยิ่งขึ้น
 - ☐ 4. เพื่อเพิ่มโอกาสในการศึกษาสำหรับผู้สนใจมากยิ่งขึ้น
 - ☐ 5. อื่น ๆ โปรดระบุ.....
10. ท่านคิดว่าบัณฑิตในหลักสูตรการจัดการธุรกิจบริการและอีเว้นท์มีการจัดการเรียนการสอนที่เป็นทั้งภาษาไทยล้วน และหลักสูตร 2 ภาษา (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ) ควรที่จะมีความรู้ทางด้านธุรกิจบริการและอีเว้นท์ด้านใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ☐ 1. ความรู้พื้นฐานด้านธุรกิจ
 - ☐ 2. สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล
 - ☐ 3. การจัดการควบคุมต้นทุนในธุรกิจโรงแรมและอีเว้นท์
 - ☐ 4. การวางแผนและการจัดการโรงแรมและอีเว้นท์
 - ☐ 5. การวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภคและธุรกิจโรงแรมและอีเว้นท์
 - ☐ 6. การจัดการการตลาดเชิงกลยุทธ์ในธุรกิจโรงแรมและอีเว้นท์
 - ☐ 7. การจัดการห้องพัก
 - ☐ 8. การจัดการอาหารและเครื่องดื่ม
 - ☐ 9. การจัดการงานครัวและการจัดเลี้ยง
 - ☐ 10. การจัดการงานอีเว้นท์
 - ☐ 11. อิเลคทรอนิกส์กับธุรกิจโรงแรมและอีเว้นท์
 - ☐ 12. จริยธรรมและการมีส่วนร่วมกับสังคมของธุรกิจโรงแรมและอีเว้นท์
 - ☐ 13. อื่นๆ โปรดระบุ.....
11. จากหลักสูตรปัจจุบันผู้เรียนยังไม่สามารถเลือกเรียนวิชาที่ตนเองสนใจและเฉพาะทางได้มากนัก ท่านคิดว่าอย่างไรหากหลักสูตรให้ผู้เรียนสามารถเลือกความเชี่ยวชาญตามศาสตร์ความรู้ทางด้านธุรกิจบริการและอีเว้นท์ได้ ท่านคิดว่าแนวความคิดดังกล่าวเหมาะสมหรือไม่
- ☐ 1. ไม่มีความเหมาะสม
 - ☐ 2. มีความเหมาะสม
12. หากหลักสูตรต้องการให้ผู้เรียนสามารถเลือกความเชี่ยวชาญตามศาสตร์ความรู้ทางด้านธุรกิจบริการและอีเว้นท์ได้ ท่านคิดว่าจำนวนความเชี่ยวชาญที่เหมาะสมควรเรียนกี่ความเชี่ยวชาญ
- ☐ 1. จำนวน 1 ความเชี่ยวชาญ
 - ☐ 2. จำนวน 2 ความเชี่ยวชาญ
 - ☐ 3. มากกว่า 2 ความเชี่ยวชาญ

13. จากความเชี่ยวชาญต่อไปนี้ ท่านคิดว่าความเชี่ยวชาญใดเป็นความเชี่ยวชาญที่เหมาะสมสำหรับหลักสูตรธุรกิจบริการและอีเว้นท์ เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน หรือความสามารถของบัณฑิต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ☐ 1. ความเชี่ยวชาญในการบริหารและการดำเนินงานในธุรกิจบริการ เช่น การบริหารจัดการที่พัก การวางแผนกลยุทธ์ในธุรกิจที่พักและธุรกิจบริการ เป็นต้น
 - ☐ 2. ความเชี่ยวชาญในการบริหารและการดำเนินงานในธุรกิจอีเว้นท์ เช่น การวางแผนการจัดการงานอีเว้นท์ในแต่ละประเภท ทักษะทางด้านการจัดการการสร้างบรรยากาศภายในงานอีเว้นท์ เป็นต้น
 - ☐ 3. ความเชี่ยวชาญในการบริหารและการปฏิบัติงานครัว เช่น การจัดการธุรกิจร้านอาหาร และเครื่องดื่ม ทักษะการประกอบอาหารและเครื่องดื่ม เป็นต้น
 - ☐ 4. ความเชี่ยวชาญในการวิเคราะห์ข้อมูลธุรกิจบริการและอีเว้นท์ (Data analytics) เช่น การวิเคราะห์รายได้และต้นทุน การวิเคราะห์เข้าใจลูกค้าเชิงลึก (Customer insight) และการวางแผนทางการตลาดดิจิทัลสำหรับธุรกิจบริการและอีเว้นท์ (Digital marketing) เป็นต้น
 - ☐ 5. ความเชี่ยวชาญด้านการบริหารและการดำเนินการในธุรกิจเฉพาะ เช่น ธุรกิจเรือสำราญ ธุรกิจสุขภาพ ธุรกิจ E-sport และสายการบิน เป็นต้น
14. ในปัจจุบันหลักสูตรมีรายวิชาฝึกงานที่ให้นักศึกษาต้องออกไปฝึกงานจริงโดยมีระยะเวลาประมาณ 1 ภาคการศึกษา (4 เดือน) ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรกับระยะเวลาในการฝึกงานดังกล่าว
- ☐ 1. มีความเหมาะสมแล้วที่ฝึกงานเพียง 1 ภาคการศึกษา (4 เดือน)
 - ☐ 2. ไม่เหมาะสม ควรมีระยะเวลาในการฝึกงานที่น้อยกว่านี้
 - ☐ 3. ไม่เหมาะสม ควรมีระยะเวลาในการฝึกงานที่มากกว่านี้.....
15. ท่านคิดเห็นอย่างไรหากหลักสูตรกำหนดให้ผู้เรียนต้องฝึกงานเป็นระยะเวลาทั้งสิ้น 2 ภาคการศึกษา หรือ 8 เดือน (โดยประมาณ)
- ☐ 1. ไม่มีความเหมาะสม
 - ☐ 2. มีความเหมาะสม
16. นอกจากความรู้ที่เป็นทักษะทางด้านองค์ความรู้ (Hard skills) แล้วนั้น ท่านคิดว่าทักษะทางด้านสังคมและอารมณ์ (Soft skills) ด้านใดบ้างที่ควรจะต้องพัฒนาผู้เรียนในหลักสูตรการจัดการธุรกิจบริการและอีเว้นท์มากยิ่งขึ้น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ☐ 1. การพัฒนาทัศนคติในการทำงานในธุรกิจบริการและอีเว้นท์
 - ☐ 2. การพัฒนาทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์ต่าง ๆ
 - ☐ 3. การพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีม
 - ☐ 4. การพัฒนาทักษะทางการสื่อสารต่าง ๆ
 - ☐ 5. การพัฒนาทักษะทางด้านภาวะผู้นำ
 - ☐ 6. การพัฒนาทักษะอื่น ๆ (โปรดระบุ).....

17. ท่านคิดว่ารูปแบบหลักสูตรประเภทใดต่อไปนี้มีที่น่าสนใจมากที่สุด หากหลักสูตรจะมีการจัดอบรมขึ้น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- [] 1. หลักสูตรการฝึกอบรมความรู้ทักษะทางด้านการธุรกิจบริการระยะสั้น 3 เดือน พร้อมได้รับประกาศนียบัตร
- [] 2. หลักสูตรการฝึกอบรมความรู้ทักษะทางด้านอีเว้นท์ระยะสั้น 3 เดือน พร้อมได้รับประกาศนียบัตร
- [] 3. หลักสูตรการฝึกอบรมความรู้ทักษะทางด้านอาหารและเครื่องดื่มระยะสั้น 3 เดือน พร้อมได้รับประกาศนียบัตร
- [] 4. หลักสูตรการฝึกอบรมความรู้ทักษะทางด้านการวิเคราะห์ข้อมูลด้านต่าง ๆ ระยะสั้น 3 เดือน พร้อมได้รับประกาศนียบัตร
- [] 5. หลักสูตรการฝึกอบรมความรู้ทักษะทางด้านการธุรกิจเฉพาะทาง เช่น ธุรกิจสุขภาพ ธุรกิจเรือสำราญ เป็นต้น ระยะสั้น 3 เดือน พร้อมได้รับประกาศนียบัตร
- [] 6. หลักสูตรปริญญาตรี ต่อปริญญาโท แบบ 4+1 (เรียนปริญญาตรี 4 ปี เรียนปริญญาโท 1 ปี)
- [] 7. หลักสูตรปริญญาตรี 2 ปริญญา กับมหาวิทยาลัยอื่น
- [] 8. หลักสูตรพัฒนาผู้บริหาร (Mini MBA) ร่วมกับองค์กรทางด้านธุรกิจบริการและอีเว้นท์

18. หากมีการเปิดหลักสูตรดังกล่าว ท่านมีความยินดีที่จะศึกษา หรือสนับสนุน / ส่งเสริมให้บุคลากรในองค์กร / หน่วยงานของท่านเข้าศึกษาหรืออบรมหรือไม่

- [] 1. ยินดีและสนับสนุน
- [] 2. ไม่ยินดีและไม่สนับสนุน

19. ท่านเห็นด้วยหรือต้องการให้หลักสูตรการจัดการธุรกิจบริการและอีเว้นท์คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยขอนแก่นมีการจัดการเรียนการสอนในประเด็นต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด

ลำดับ ที่	ประเด็นความคิดเห็นและสิ่งที่ต้องการ	ระดับความต้องการ				
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
1	หลักสูตรมีรูปแบบการจัดการเรียนทั้งรูปแบบภาษาไทย และ 2 ภาษา	1	2	3	4	5
2	รูปแบบการเรียนการสอนเน้นการบรรยายเป็นหลัก	1	2	3	4	5
3	รูปแบบการเรียนการสอนเน้นการบรรยายและปฏิบัติ	1	2	3	4	5
4	หลักสูตรมีวิชาฝึกงานที่ต้องเรียน 2 ภาคการศึกษา	1	2	3	4	5
5	ผู้เรียนสามารถเลือกความเชี่ยวชาญที่ตนเองสนใจได้	1	2	3	4	5
6	หลักสูตรเน้นทักษะทางด้านการวิเคราะห์ข้อมูล	1	2	3	4	5
7	เน้นทักษะทางด้านภาษาอังกฤษ	1	2	3	4	5
8	ใช้สื่อการสอน เช่น ตำรา ที่เป็นภาษาอังกฤษ	1	2	3	4	5
9	เชิญอาจารย์พิเศษที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านมาบรรยาย	1	2	3	4	5
10	มีการจัดฝึกอบรมพัฒนาทัศนคติในการทำงาน	1	2	3	4	5
11	มีการจัดฝึกอบรมพัฒนาทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์ต่าง ๆ	1	2	3	4	5
12	มีการจัดฝึกอบรมพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีม	1	2	3	4	5
13	มีการจัดฝึกอบรมพัฒนาทักษะทางการสื่อสารต่าง ๆ	1	2	3	4	5
14	มีการจัดฝึกอบรมพัฒนาทักษะทางด้านภาวะผู้นำ	1	2	3	4	5

ส่วนที่ 3 คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

ท่านคิดว่าบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรการจัดการธุรกิจบริการและอีเว้นท์คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยขอนแก่นควรมีลักษณะอย่างไร

ประเด็นคุณลักษณะที่ต้องการ	ควรมีลักษณะเช่นนั้น				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
1. ทักษะความรู้ทางด้านวิชาการ					
1.1 มีองค์ความรู้ในสาขาวิชาอย่างกว้างขวางและเป็นระบบ	1	2	3	4	5
1.2 มีความเข้าใจเกี่ยวกับความก้าวหน้าและทันสมัยของความรู้เฉพาะด้านในสาขาวิชา	1	2	3	4	5
1.3 ตระหนักถึงงานวิจัยในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาในสาขาวิชา	1	2	3	4	5
1.4 สามารถต่อยอดองค์ความรู้ในสาขาวิชาได้	1	2	3	4	5
1.5 ตระหนักถึงธรรมเนียมปฏิบัติ กฎระเบียบ และข้อบังคับที่เปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสาขา	1	2	3	4	5
2. ทักษะและความสามารถในการทำงาน					
2.1 ทำงานได้อย่างมีคุณภาพ	1	2	3	4	5
2.2 สามารถปฏิบัติงานที่มีปริมาณงานมากได้	1	2	3	4	5
2.3 สามารถจัดการและวางแผนงานได้	1	2	3	4	5
2.4 มีความรู้ความสามารถทางวิชาการเพียงพอต่อการทำงานได้	1	2	3	4	5
2.5 สามารถเรียนรู้และประยุกต์ความรู้ในการทำงานได้	1	2	3	4	5
2.6 มีวิจารณ์ญาณและความสามารถในการตัดสินใจ	1	2	3	4	5
2.7 มีทักษะการสื่อสาร ภาษาไทย	1	2	3	4	5
2.8 มีทักษะการสื่อสาร ภาษาอังกฤษ	1	2	3	4	5
2.9 มีความสามารถในการสรุปข้อมูลและนำเสนอผลงาน	1	2	3	4	5
3. ทักษะด้านความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย					
3.1 มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย	1	2	3	4	5
3.2 ตรงต่อเวลาและรับผิดชอบต่อภาระงาน	1	2	3	4	5
3.3 มีความรับผิดชอบในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องในการพัฒนาตนเองและอาชีพอยู่เสมอ	1	2	3	4	5
4. ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล					
4.1 มีส่วนช่วยเหลือและเอื้อต่อการแก้ปัญหาในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสร้างสรรค์	1	2	3	4	5
4.2 แสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในสถานการณ์ต่างๆ ได้	1	2	3	4	5
4.3 มีความคิดริเริ่มในการวิเคราะห์ปัญหาได้อย่างเหมาะสมบนพื้นฐานของตนเองและของกลุ่ม	1	2	3	4	5
4.4 สามารถวางตัวได้เหมาะสมในสถานการณ์ต่าง ๆ	1	2	3	4	5
4.5 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน	1	2	3	4	5
5. ทักษะด้านคุณธรรมจริยธรรม และทัศนคติ					
5.1 มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและหน้าที่	1	2	3	4	5

5.2 มีความเสียสละ อุทิศตนและเห็นแก่ประโยชน์ ส่วนรวม	1	2	3	4	5
5.3 มีสัมมาคารวะ มารยาทที่ดีงาม	1	2	3	4	5
5.4 มีความอ่อนน้อมถ่อมตน	1	2	3	4	5
5.5 มีทัศนคติที่ดีในการทำงาน	1	2	3	4	5

ขอขอบพระคุณที่กรุณาตอบแบบสอบถามนี้
คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ภาคผนวก 3
แบบสอบถามสำหรับกลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต

แบบสอบถามการศึกษาเพื่อพัฒนาหลักสูตรการจัดการธุรกิจบริการและอีเว้นท์ เพื่อตอบสนองนโยบายการ
ปฏิรูปทางการศึกษา และเพื่อพัฒนาความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย รวมถึง

ผู้ประกอบการ

คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยขอนแก่น

(สำหรับกลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต)

คำชี้แจง แบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ส่วน กรุณาตอบให้ครบ และเขียนเครื่องหมายกากบาท (X) ลงใน [] หน้า
คำตอบ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของสถานประกอบการ / หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1. ประเภทของหน่วยงาน
[] 1. ภาครัฐ
[] 2. เอกชน
[] 2.1 ธุรกิจโรงแรม [] 2.2 ธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม
[] 2.3 ธุรกิจอีเว้นท์และการจัดงาน [] 2.4 ธุรกิจอื่นๆ โปรดระบุ.....
2. อายุของท่าน
[] 1. น้อยกว่า 25 ปี [] 2. 25-35 ปี [] 3. 36-45 ปี [] 4. มากกว่า 45 ปี
3. ตำแหน่งหรือสถานะในองค์กร / หน่วยงาน
[] 1. พนักงานหรือเจ้าหน้าที่ [] 2. หัวหน้าแผนก / ฝ่าย
[] 3. เจ้าของธุรกิจ / ผู้บริหาร [] 4. อื่น ๆ โปรดระบุ.....
4. ประสบการณ์ในการทำงานมาแล้วทั้งหมดกี่ปี
[] 1. ไม่เกิน 1 ปี [] 2. 1 - 3 ปี [] 3. 3 - 5 ปี [] 4. มากกว่า 5 ปี
5. กรณีเป็นธุรกิจ ธุรกิจของท่านเปิดให้บริการมาแล้วทั้งหมดกี่ปี
[] 1. ไม่เกิน 3 ปี [] 2. 3 - 5 ปี [] 3. 5 - 10 ปี [] 4. มากกว่า 10 ปี
6. ทำเลที่ตั้งของธุรกิจปัจจุบันอยู่ที่ใด
[] 1. กรุงเทพฯและปริมณฑล [] 2. ภาคกลาง [] 3. ภาคเหนือ
[] 4. ภาคตะวันออก [] 5. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ [] 6. ภาคใต้และภาคตะวันตก

**ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและรายละเอียดของหลักสูตรการจัดการธุรกิจบริการ
และอีเว้นท์ (2 ภาษา) คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยขอนแก่น**

7. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรหากหลักสูตรการจัดการธุรกิจบริการและอีเว้นท์มีการจัดการเรียนการสอนที่
เป็นทั้งภาษาไทยล้วน และหลักสูตร 2 ภาษา (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ)
[] 1. ไม่มีความเหมาะสม / ไม่จำเป็น (ตอบข้อ 7)
[] 2. มีความเหมาะสม/ จำเป็น (ตอบข้อ 8)
8. เหตุผลที่ท่านคิดว่าไม่มีความเหมาะสม / ไม่จำเป็นที่จะเปิดหลักสูตรการจัดการธุรกิจบริการและอีเว้นท์มี
การจัดการเรียนการสอนที่เป็นทั้งภาษาไทยล้วน และหลักสูตร 2 ภาษา (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ)
(ตอบได้ 1 ข้อ)
[] 1. มีหลักสูตรเพียงรูปแบบหนึ่งเพียงพอแล้ว
[] 2. ทำให้เกิดความสับสนได้
[] 3. มีการเปิดการเรียนการสอนหลายรูปแบบมากเกินไป
[] 4. อื่น ๆ โปรดระบุ.....

9. เหตุผลที่ท่านคิดว่ามีความเหมาะสม /จำเป็น ที่จะเปิดหลักสูตรการจัดการธุรกิจบริการและอีเว้นท์ที่มีการจัดการเรียนการสอนที่เป็นทั้งภาษาไทยล้วน และหลักสูตร 2 ภาษา (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ) (ตอบได้ 1 ข้อ)
- ☐ 1. หลักสูตรจะมีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น
 - ☐ 2. หลักสูตรมีความน่าสนใจ
 - ☐ 3. หลักสูตรสามารถผลิตบัณฑิตที่ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานได้มากยิ่งขึ้น
 - ☐ 4. เพื่อเพิ่มโอกาสในการศึกษาสำหรับผู้สนใจมากยิ่งขึ้น
 - ☐ 5. อื่น ๆ โปรดระบุ.....
10. ท่านคิดว่าบัณฑิตในหลักสูตรการจัดการธุรกิจบริการและอีเว้นท์ที่มีการจัดการเรียนการสอนที่เป็นทั้งภาษาไทยล้วน และหลักสูตร 2 ภาษา (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ) ควรที่จะมีความรู้ทางด้านธุรกิจบริการและอีเว้นท์ด้านใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ☐ 1. ความรู้พื้นฐานด้านธุรกิจ
 - ☐ 2. สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล
 - ☐ 3. การจัดการควบคุมต้นทุนในธุรกิจโรงแรมและอีเว้นท์
 - ☐ 4. การวางแผนและการจัดการโรงแรมและอีเว้นท์
 - ☐ 5. การวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภคและธุรกิจโรงแรมและอีเว้นท์
 - ☐ 6. การจัดการการตลาดเชิงกลยุทธ์ในธุรกิจโรงแรมและอีเว้นท์
 - ☐ 7. การจัดการห้องพัก
 - ☐ 8. การจัดการอาหารและเครื่องดื่ม
 - ☐ 9. การจัดการงานครัวและการจัดเลี้ยง
 - ☐ 10. การจัดการงานอีเว้นท์
 - ☐ 11. อิเลคทรอนิกส์กับธุรกิจโรงแรมและอีเว้นท์
 - ☐ 12. จริยธรรมและการมีส่วนร่วมกับสังคมของธุรกิจโรงแรมและอีเว้นท์
 - ☐ 13. อื่นๆ โปรดระบุ.....
11. จากหลักสูตรปัจจุบันผู้เรียนยังไม่สามารถเลือกเรียนวิชาที่ตนเองสนใจและเฉพาะทางได้มากนัก ท่านคิดว่าอย่างไรหากหลักสูตรให้ผู้เรียนสามารถเลือกความเชี่ยวชาญตามศาสตร์ความรู้ทางด้านธุรกิจบริการและอีเว้นท์ได้ ท่านคิดว่าแนวความคิดดังกล่าวเหมาะสมหรือไม่
- ☐ 1. ไม่มีความเหมาะสม
 - ☐ 2. มีความเหมาะสม
12. หากหลักสูตรต้องการให้ผู้เรียนสามารถเลือกความเชี่ยวชาญตามศาสตร์ความรู้ทางด้านธุรกิจบริการและอีเว้นท์ได้ ท่านคิดว่าจำนวนความเชี่ยวชาญที่เหมาะสมควรเรียนกี่ความเชี่ยวชาญ
- ☐ 1. จำนวน 1 ความเชี่ยวชาญ
 - ☐ 2. จำนวน 2 ความเชี่ยวชาญ
 - ☐ 3. มากกว่า 2 ความเชี่ยวชาญ

13. จากความเชี่ยวชาญต่อไปนี้ ท่านคิดว่าความเชี่ยวชาญใดเป็นความเชี่ยวชาญที่เหมาะสมสำหรับหลักสูตรธุรกิจบริการและอีเว้นท์ เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน หรือความสามารถของบัณฑิต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ☐ 1. ความเชี่ยวชาญในการบริหารและการดำเนินงานในธุรกิจบริการ เช่น การบริหารจัดการที่พัก การวางแผนกลยุทธ์ในธุรกิจที่พักและธุรกิจบริการ เป็นต้น
 - ☐ 2. ความเชี่ยวชาญในการบริหารและการดำเนินงานในธุรกิจอีเว้นท์ เช่น การวางแผนการจัดการงานอีเว้นท์ในแต่ละประเภท ทักษะทางด้านการจัดการการสร้างบรรยากาศภายในงานอีเว้นท์ เป็นต้น
 - ☐ 3. ความเชี่ยวชาญในการบริหารและการปฏิบัติงานครัว เช่น การจัดการธุรกิจร้านอาหาร และเครื่องดื่ม ทักษะการประกอบอาหารและเครื่องดื่ม เป็นต้น
 - ☐ 4. ความเชี่ยวชาญในการวิเคราะห์ข้อมูลธุรกิจบริการและอีเว้นท์ (Data analytics) เช่น การวิเคราะห์รายได้และต้นทุน การวิเคราะห์เข้าใจลูกค้าเชิงลึก (Customer insight) และการวางแผนทางการตลาดดิจิทัลสำหรับธุรกิจบริการและอีเว้นท์ (Digital marketing) เป็นต้น
 - ☐ 5. ความเชี่ยวชาญด้านการบริหารและการดำเนินการในธุรกิจเฉพาะ เช่น ธุรกิจเรือสำราญ ธุรกิจสุขภาพ ธุรกิจ E-sport และสายการบิน เป็นต้น
14. ในปัจจุบันหลักสูตรมีรายวิชาฝึกงานที่ให้นักศึกษาต้องออกไปฝึกงานจริงโดยมีระยะเวลาประมาณ 1 ภาคการศึกษา (4 เดือน) ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรกับระยะเวลาในการฝึกงานดังกล่าว
- ☐ 1. มีความเหมาะสมแล้วที่ฝึกงานเพียง 1 ภาคการศึกษา (4 เดือน)
 - ☐ 2. ไม่เหมาะสม ควรมีระยะเวลาในการฝึกงานที่น้อยกว่านี้
 - ☐ 3. ไม่เหมาะสม ควรมีระยะเวลาในการฝึกงานที่มากกว่านี้.....
15. ท่านคิดเห็นอย่างไรหากหลักสูตรกำหนดให้ผู้เรียนต้องฝึกงานเป็นระยะเวลาทั้งสิ้น 2 ภาคการศึกษา หรือ 8 เดือน (โดยประมาณ)
- ☐ 1. ไม่มีความเหมาะสม
 - ☐ 2. มีความเหมาะสม
16. นอกจากความรู้ที่เป็นทักษะทางด้านองค์ความรู้ (Hard skills) แล้วนั้น ท่านคิดว่าทักษะทางด้านสังคมและอารมณ์ (Soft skills) ด้านใดบ้างที่ควรจะต้องพัฒนาผู้เรียนในหลักสูตรการจัดการธุรกิจบริการและอีเว้นท์มากยิ่งขึ้น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ☐ 1. การพัฒนาทัศนคติในการทำงานในธุรกิจบริการและอีเว้นท์
 - ☐ 2. การพัฒนาทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์ต่าง ๆ
 - ☐ 3. การพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีม
 - ☐ 4. การพัฒนาทักษะทางการสื่อสารต่าง ๆ
 - ☐ 5. การพัฒนาทักษะทางด้านภาวะผู้นำ
 - ☐ 6. การพัฒนาทักษะอื่น ๆ (โปรดระบุ).....

17. ท่านคิดว่ารูปแบบหลักสูตรประเภทใดต่อไปนี้มีที่น่าสนใจมากที่สุด หากหลักสูตรจะมีการจัดอบรมขึ้น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- [] 1. หลักสูตรการฝึกอบรมความรู้ทักษะทางด้านธุรกิจบริการระยะสั้น 3 เดือน พร้อมได้รับประกาศนียบัตร
- [] 2. หลักสูตรการฝึกอบรมความรู้ทักษะทางด้านอีเว้นท์ระยะสั้น 3 เดือน พร้อมได้รับประกาศนียบัตร
- [] 3. หลักสูตรการฝึกอบรมความรู้ทักษะทางด้านอาหารและเครื่องดื่มระยะสั้น 3 เดือน พร้อมได้รับประกาศนียบัตร
- [] 4. หลักสูตรการฝึกอบรมความรู้ทักษะทางการวิเคราะห์ข้อมูลด้านต่าง ๆ ระยะสั้น 3 เดือน พร้อมได้รับประกาศนียบัตร
- [] 5. หลักสูตรการฝึกอบรมความรู้ทักษะทางด้านธุรกิจเฉพาะทาง เช่น ธุรกิจสุขภาพ ธุรกิจเรือสำราญ เป็นต้น ระยะสั้น 3 เดือน พร้อมได้รับประกาศนียบัตร
- [] 6. หลักสูตรปริญญาตรี ต่อปริญญาโท แบบ 4+1 (เรียนปริญญาตรี 4 ปี เรียนปริญญาโท 1 ปี)
- [] 7. หลักสูตรปริญญาตรี 2 ปริญญาโทกับมหาวิทยาลัยอื่น
- [] 8. หลักสูตรพัฒนาผู้บริหาร (Mini MBA) ร่วมกับองค์กรทางด้านธุรกิจบริการและอีเว้นท์

18. หากมีการเปิดหลักสูตรดังกล่าว ท่านมีความยินดีที่จะศึกษา หรือสนับสนุน / ส่งเสริมให้บุคลากรในองค์กร / หน่วยงานของท่านเข้าศึกษาหรืออบรมหรือไม่

- [] 1. ยินดีและสนับสนุน
- [] 2. ไม่ยินดีและไม่สนับสนุน

19. ท่านเห็นด้วยหรือต้องการให้หลักสูตรการจัดการธุรกิจบริการและอีเว้นท์คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยขอนแก่นมีการจัดการเรียนการสอนในประเด็นต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด

ลำดับ ที่	ประเด็นความคิดเห็นและสิ่งที่ต้องการ	ระดับความต้องการ				
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
1	หลักสูตรมีรูปแบบการจัดการเรียนทั้งรูปแบบภาษาไทย และ 2 ภาษา	1	2	3	4	5
2	รูปแบบการเรียนการสอนเน้นการบรรยายเป็นหลัก	1	2	3	4	5
3	รูปแบบการเรียนการสอนเน้นการบรรยายและปฏิบัติ	1	2	3	4	5
4	หลักสูตรมีวิชาฝึกงานที่ต้องเรียน 2 ภาคการศึกษา	1	2	3	4	5
5	ผู้เรียนสามารถเลือกความเชี่ยวชาญที่ตนเองสนใจได้	1	2	3	4	5
6	หลักสูตรเน้นทักษะทางการวิเคราะห์ข้อมูล	1	2	3	4	5
7	เน้นทักษะทางด้านภาษาอังกฤษ	1	2	3	4	5
8	ใช้สื่อการสอน เช่น ตำรา ที่เป็นภาษาอังกฤษ	1	2	3	4	5
9	เชิญอาจารย์พิเศษที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านมาบรรยาย	1	2	3	4	5
10	มีการจัดฝึกอบรมพัฒนาทัศนคติในการทำงาน	1	2	3	4	5
11	มีการจัดฝึกอบรมพัฒนาทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์ต่าง ๆ	1	2	3	4	5
12	มีการจัดฝึกอบรมพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีม	1	2	3	4	5
13	มีการจัดฝึกอบรมพัฒนาทักษะทางการสื่อสารต่าง ๆ	1	2	3	4	5
14	มีการจัดฝึกอบรมพัฒนาทักษะทางด้านภาวะผู้นำ	1	2	3	4	5

ส่วนที่ 3 คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

ท่านคิดว่าบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรการจัดการธุรกิจบริการและอีเว้นท์คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยขอนแก่นควรมีลักษณะอย่างไร

ประเด็นคุณลักษณะที่ต้องการ	ควรมีลักษณะเช่นนั้น				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
1. ทักษะความรู้ทางด้านวิชาการ					
1.1 มีองค์ความรู้ในสาขาวิชาอย่างกว้างขวางและเป็นระบบ	1	2	3	4	5
1.2 มีความเข้าใจเกี่ยวกับความก้าวหน้าและทันสมัยของความรู้เฉพาะด้านในสาขาวิชา	1	2	3	4	5
1.3 ตระหนักถึงงานวิจัยในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาในสาขาวิชา	1	2	3	4	5
1.4 สามารถต่อยอดองค์ความรู้ในสาขาวิชาได้	1	2	3	4	5
1.5 ตระหนักถึงธรรมเนียมปฏิบัติ กฎระเบียบ และข้อบังคับที่เปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสาขา	1	2	3	4	5
2. ทักษะและความสามารถในการทำงาน					
2.1 ทำงานได้อย่างมีคุณภาพ	1	2	3	4	5
2.2 สามารถปฏิบัติงานที่มีปริมาณงานมากได้	1	2	3	4	5
2.3 สามารถจัดการและวางแผนงานได้	1	2	3	4	5
2.4 มีความรู้ความสามารถทางวิชาการเพียงพอต่อการทำงานได้	1	2	3	4	5
2.5 สามารถเรียนรู้และประยุกต์ความรู้ในการทำงานได้	1	2	3	4	5
2.6 มีวิจรณ์ญาณและความสามารถในการตัดสินใจ	1	2	3	4	5
2.7 มีทักษะการสื่อสาร ภาษาไทย	1	2	3	4	5
2.8 มีทักษะการสื่อสาร ภาษาอังกฤษ	1	2	3	4	5
2.9 มีความสามารถในการสรุปข้อมูลและนำเสนอผลงาน	1	2	3	4	5
3. ทักษะด้านความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย					
3.1 มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย	1	2	3	4	5
3.2 ตรงต่อเวลาและรับผิดชอบต่อภาระงานที่ได้รับมอบหมาย	1	2	3	4	5
3.3 มีความรับผิดชอบในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องในการพัฒนาตนเองและอาชีพอยู่เสมอ	1	2	3	4	5
4. ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล					
4.1 มีส่วนช่วยเหลือและเอื้อต่อการแก้ปัญหาในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสร้างสรรค์	1	2	3	4	5
4.2 แสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในสถานการณ์ต่างๆ ได้	1	2	3	4	5
4.3 มีความคิดริเริ่มในการวิเคราะห์ปัญหาได้อย่างเหมาะสมบนพื้นฐานของตนเองและของกลุ่ม	1	2	3	4	5
4.4 สามารถวางตัวได้เหมาะสมในสถานการณ์ต่าง ๆ	1	2	3	4	5
4.5 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน	1	2	3	4	5
5. ทักษะด้านคุณธรรมจริยธรรม และทัศนคติ					
5.1 มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและหน้าที่	1	2	3	4	5

5.2 มีความเสียสละ อุทิศตนและเห็นแก่ประโยชน์ ส่วนรวม	1	2	3	4	5
5.3 มีสัมมาคารวะ มารยาทที่ดีงาม	1	2	3	4	5
5.4 มีความอ่อนน้อมถ่อมตน	1	2	3	4	5
5.5 มีทัศนคติที่ดีในการทำงาน	1	2	3	4	5

ขอขอบพระคุณที่กรุณาตอบแบบสอบถามนี้
คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยขอนแก่น